ATFK :: BPFK :: EMK :: FMK :: GEO :: KTK :: MÉK

AVIVAT ACADEMIA

A Nyugat-Magyarországi Egyetem lapja

2005 : 6 : NOVEMBER - DECEMBER

GALÉRIA
Hipságh Gyöngyi fotói

Áldott Karácsonyt
és eredményekben gazdag új esztendőt kívánunk!
Vivat Academia szerkesztősége

TARTALOM

2 Lakatos Ferenc a NYME legfiatalabb professzora
4 Számvetés - beszélgetés Dr. Rétvári László egyetemi tanárral
5 Prof.Dr.Gidai Erzsébet Mestertanár címet kapott
6 Bemutatkozik a NYME-MÉK új kari TDK-elnöke
7 6. Könyvtári és Közgyűjteményi Napok
Taposd laposra!
8 Huszonöt éve halt meg Keresztény Béla
9 Agrárkamarai tapasztalatok Neusiedl Am See-ből
10 Gondolatok a kollégiumi szakesten
11 Befejeződött Óváron a nemzetközi vidékfejlesztési képzés
12 Szakmérnöki záróvizsgák
13 Tudomány napi előadások a GEO-n
14 Környezet és egészség - tudomány napi konferencia a BPFK-n
15 Tudomány napi programok a NYME-n
16 Globalizáció és fenntartható fejlődés - Apáczai Napok 2005.
17 Pénzügyi controller képzés a KTK-n
PhD-konferencia az Apáczai-karon
18 Erdélyi Környezetvédelmi Konferencia
Kari TDK Mosonmagyaróváron
19 A Gazdálkodásban publikált hallgatók tudományos konferenciája
20 Jubileumi ünnepség és konferencia a KTK-n
21 Sorbonne-i diploma soproni kézben
22 Gondolatok a papírról...
24 Gyere, mesélj! - Köztársasági ösztöndíjasok a KTK-n
25 TDK konferencia a KTK-n
26 Design-hét 2005.
27 Dr. Szabó Bálint látogatása Sopronban
28 Mit mívelnek a famívesek? - útjára indult a famíves szakkör
29 V. Erdő Klub és Fajáték-kiállítás
30 Vocem preco! - selmeci hagyományaink védelmében (2.)
31 Megjelent Kubinszky Mihály könyve a régi soproni Lőverről
32 Vers-nemvers
Hipságh Gyöngyi fotója
33 Benedek Elek Nap
Láthatatlan Színház a BPFK-án
34 Befejeződött a Nemzetközi Vidékfejlesztési Képzés
Agrárszociológiai szösszenetek
35 GDP- Great Domestic Professors
36 "Sportrekreáció" digitális tankönyv
Hittanár hallgatók hétvégéje
37 "Honnan járják, honnan hozták?" - Soproni Ürmös Tánckör
38 Mert ő már nem pogány..
39 Duplázott a NYME Tanintézeti Országos Bajnokság
40 Digitális gének, avagy csaó Darwin!
42 24 órás asztalitenisz verseny
A FÉS és ami mögötte van
43 Gólyabál, Marót Viki és a Nova
44 Dr. Avar László (1954-2005)
Fehér Dániel emlékülés

Vivat Academia
A Nyugat-Magyarországi Egyetem lapja

Apáczai Csere János Tanítóképző Főiskolai Kar - Győr,
Benedek Elek Pedagógiai Főiskolai Kar - Sopron,
Erdőmérnöki Kar - Sopron,
Faipari Mérnöki Kar - Sopron,
Geoinformatikai Főiskolai Kar - Székesfehérvár,
Közgazdaságtudományi Kar - Sopron,
Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kar - Mosonmagyaróvár

III. évfolyam, 6. szám
2005. november - december

Főszerkesztő: Hargitai Gábor, hargitaig@nyme.hu
Olvasószerkesztő: Tóth András, tothandras@nyme.hu
A szerkesztőbizottság:
Dr. Albert Levente, lalbert@emk.nyme.hu (EMK)
Balázsik Valéria, be@geo.cslm.hu (GFK)
Dr. Bácsatyai László, bacsaty@emk.nyme.hu (EMK)
Dr. Borbély József, nnika@ktk.nyme.hu (KTK)
Gecseyné dr. Papp Katalin, papp@atif.hu (ATIF)
Hajnal János, janika@fmk.nyme.hu (FMK)
Horváth Attila ahorvath@atif.hu (ATIF)
Horváth Balázs. elnok.fmk.hok@fmk.nyme.hu (FMK)
Lengyel Zita zitalengyel@777westel.hu (EMK)
Németh Viktória vik@netposta.net (FMK)
Ramecz Ádám (KTK)
Mészáros Ágnes (KTK)
Szemerey Tamás tszemerey@fmk.nyme.hu (FMK)
Takács Judit takacs.judit@bepf.hu (BPFK)
Dr.Tenk Antal tenka@mtk.nyme.hu (MÉK)
Címlap: A nagycenki Széchenyi kastély - Tóth András felvétele

A szerkesztőség címe:
9400, Sopron, Bajcsy-Zsilinszky út 4.
Tel.:99/518-357; 518-365
e-mail:vivatacademia@nyme.hu

Kiadja: Nyugat-Magyarországi Egyetem
9400, Sopron, Bajcsy-Zsilinszky út 4.
Felelős kiadó: Prof. Dr. Faragó Sándor rektor
Design: Szarka Judit Gabriella és Szarka Zsófia Adrienn
A tördelés a NyME Kommunikációs Irodájában történt
Levilágítás: PrePress Grafikai Stúdió, Sopron
Felelős vezető: Sziklai Zsolt ügyvezető
Nyomás: Lővér-Print Nyomdaipari Kft., Sopron
Felelős vezető: Priszinger Imre ügyvezető
ISSN 1589-8091 ■
Terjeszti a Nyugat-Magyarországi Egyetem

A NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEM LEGFIATALABB PROFESSZORA

2005. szeptember 5-én a Néprajzi Múzeum aulájában adta át Sólyom László köztársasági elnök és Magyar Bálint oktatási miniszter a kinevezéseket a NYME új professzorainak, köztük Lakatos Ferencnek is, aki egyetemünk legfiatalabb professzora. Életének, szakmai pályájának néhány fontosabb eseménye rajzolódik ki az alábbi beszélgetésből. Az oktatásról, a kutatásról, az értelmiségi ember felelősségéről és a családról vallott nézeteit is megismerheti az olvasó.

-Kérlek, beszélj az indulásodról, a családi háttérről, iskoláidról és a sportról, ami fontos szerepet játszott már fiatalon is az életedben!

-Szombathelyen születtem, közel 40 évvel ezelőtt. Édesanyám - Kosztolánczy Ilona - laborasszisztensként a megyei vérellátó központban dolgozott. Ő sajnos még egyetemista koromban elhunyt. Édesapám - Lakatos Ferenc - faipari mérnök. Korábban az építőiparban dolgozott, jelenleg nyugdíjas, de mellette egy középiskolában asztalosokat tanít. A fához (mint faanyaghoz, és mint növényhez is) való kötődésem valószínűleg innen eredeztethető. Talán az oktatói gének is benne vannak a "vérvonalban". Általános iskolát a szombathelyi tanárképző főiskola igen jól felszerelt gyakorló iskolájában végeztem. Itt kezdtem el sportolni is, a kézilabdacsapatba jelentkeztem. Egyszer voltam kitűnő, többnyire a 4,5 és 4,8 között hullámzott az év végi bizonyítványom. Szerencsére ez elegendő volt, hogy középiskolát a Nagy Lajos Gimnáziumban folytathassam. Nagyon fontosnak tartom azt, hogy 14-18 éves kor között milyen tanárok "kezei közé" kerül valaki. Abban a gimnáziumban minden tanárnál fontos volt a megfelelő teljesítmény és minden segítséget megadtak ahhoz, hogy megfelelően teljesíthessünk. Egyik alkalommal a testnevelő tanárom elküldött a helyi kosárlabda klub edzésére. Ott maradtam, kezdetben az ifi, majd a felnőtt csapatban játszottam.

-Mi terelt az erdőmérnöki hivatás felé?

-A középiskolában a biológia nekem túlságosan emberközpontúnak tűnt. Sokkal nagyobb befolyással voltak rám a rokonságban fellelhető "zöld" emberek: mezőgazdász nagybátyám és kertész unokabátyám. Több nyarat töltöttem munkával az unokabátyám által vezetett gyümölcsösben. A középiskola végére már biztos voltam benne, hogy valamilyen módon a természettel akarok foglalkozni. Abban, hogy az erdő mellett döntöttem nagy szerepe volt annak is, hogy édesapám Sopronban végzett és középiskolás koromban többször jártam az egyetem területén.

-Melyek voltak az egyetemi évek meghatározó élményei?

-1985 szeptemberében kezdtem meg a tanulmányaimat az Erdészeti és Faipari Egyetemen. Az első évből kiemelendő élményem volt a balekvizsga, melyet firmáink Selmecbányán szerveztek meg. A kosárlabda végigkísérte egyetemi pályafutásomat is. Sok meccset játszottunk mind a magyar bajnokság II. osztályában, mind az egyetemi és főiskolai bajnokságban, többször megnyertük az agrárkupát.

Harmadik évfolyam után lehetőségem volt egy hónapot a freiburgi társintézményben tölteni. A kiutazáshoz el kellett döntenem, hogy milyen tárgyból kívánok diplomatervet készíteni. Az erdővédelmet választottam és ez egy életre meghatározta a szakmai érdeklődésemet. Diplomatervemet is az Erdővédelemtani Tanszéken készítettem, Varga Ferenc irányítása alatt. A tanszéket ekkor Igmándy Zoltán - Varga Ferenc - Kárpáti László és Traser György jelentette. Nem gondoltam, hogy egyszer még kollegák leszünk a volt tanáraimmal. A következő nyarat Németországban töltöttem DAAD-gyakornokként, a Fekete-erdő egy erdészeténél.

"A középiskola végére már biztos voltam benne, hogy valamilyen módon a természettel akarok foglalkozni."

-Az egyetemi tanulmányaid befejezése után hol folytattad a szakmai munkát?

-1990-ben végeztem. Akkoriban nem halmozták el a végzősöket állásajánlatokkal. Úgy gondoltam, mielőtt elkezdenék az erdészetben dolgozni, célszerűbb egy témában elmélyültebb ismeretekre szert tenni és jelentkeztem TMB-ösztöndíjasnak.

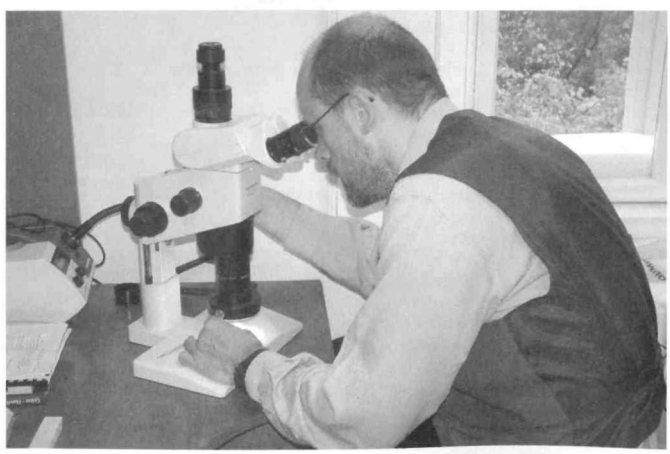

"...fő témámnak a szúbogarakat választottam."

Ez nagyjából a mai PhD-ösztöndíjnak felel meg. Szakmai életem párhuzamosan indult az oktatás és a kutatás területén. Kutatási témaként a hazai fenyőfélék szúkártevőinek feltárását kaptam. Témavezetőm, dr. Varga Ferenc útmutatása mellet már az első évben részt vettem az erdészeti állattan és az erdészeti rovartan tantárgyak oktatásában, gyakorlatok tartásával. Nem bántam meg, hogy fő témámnak a szúbogarakat választottam. Kutatási területeim az egész országra kiterjedtek, így alkalmam nyílt az ország legtávolabbi zugaiba is eljutni, különböző mentalitású embereket megismerni. A három ösztöndíjas év letelte után benyújtottam a dolgozatomat (1993). Röpke három évbe tellett, míg elbírálták. Ez alatt a három év alatt tovább folytattam a megkezdett munkát. Szerencsés voltam, mert elnyertem egy ÖAD-ösztöndíjat és Bécsben, a társintézmény (BOKU) erdővédelmi intézetében dolgozhattam. Az ott művelt három kutatási irány - rovar fiziológia, patológia és genetika - közül az utóbbit választottam. A velem közel egykorú kollégával több, nemzetközileg is jegyzett publikációt készítettünk. Talán ennek is köszönhettem, hogy az ott tartózkodásomat egy további szerződéses évvel meghosszabbították.

Innen visszakerülve bejártam az egyetemi oktatói hierarchia lépcsőfokait, míg elérkeztem az egyetemi tanársághoz.

-Mi a véleményed a külföldi tanulmányutak szerepéről a szakmai továbbképzésben?

-"Navigare necesse est!", azaz: hajózni szükséges. Én ezt inkább úgy módosítanám, hogy "Experience necesse est!", azaz tapasztalatokat gyűjteni szükséges. Szerencsésnek mondhatom magam. Több olyan egyetemen és kutatóintézetben is járhattam, ahol magas szinten művelik a tudományt és megtapasztalhattam az eredmények eléréséhez elengedhetetlenül szükséges kitartást. Tanulmányútjaim közül kiemelném az osztrák társintézménynél töltött két évet, ahol közel harminc munkatárs a legkülönfélébb területeken rendelkezett elmélyült jártassággal. Műszerezettségük minden elképzelhető kísérlet elvégzését lehetővé tette. Az intézetet ekkor Erwin Führer vezette, aki széles körben ismert személyiség az erdészeti rovartan területén. A genetikai munkacsoporthoz abban az időben került egy fiatal doktorandusz, Christian Stauffer, akivel azóta is folyamatosan együtt dolgozunk. A későbbiekben is mindig sikerült az adott témához leginkább értő szaktekintélyekkel felvennem a kapcsolatot, és lehetőleg személyesen is találkozni velük. Ide sorolnám a Univ. of East Anglia professzorát, G. Hewitt-ot, aki a filogenetika elismert szaktekintélye, vagy az Univ. of Wisconsin professzorát K. Raffa-t aki hosszabb ideje foglalkozik a szúbogarak genetikájával. A legtöbb helyen szívesen fogadják az érdeklődőt, különösen, ha nem csak "kérni megy", hanem rendelkezik szakmai tapasztalatokkal, így az információcsere kölcsönös.

Többször is aláhúznám a külföldi tapasztalatszerzés fontosságát. Már az egyetemi évek alatt is keresni kell a lehetőséget, de a doktoranduszoknak szívem szerint elő is írnám, hogy legalább egy évet dolgozzanak külföldi kutatóintézetekben. Ez nem csak azért fontos, mert így témájukhoz adatokat tudnak gyűjteni, hanem azért is, mert megtapasztalhatják más kutatócsoportok munkamódszereit, mentalitását és a különböző országokban élő emberek viselkedését. Ellenkező esetben "beltenyészet alakul" ki, az pedig semmilyen szempontból sem előnyös.

-Mi az oktatói, nevelői ars poetica-d?

-Senki sem születik egyetemi oktatónak, de azzá válhat. Az egyetemi oktatásban más módszereket kell alkalmazni, mint az általános-, vagy a középiskolában, főleg, ha igazi egyetemről (universitas) beszélünk, nem pedig egy "tömegtermelésre szakosodott felsőoktatási intézményről". Legfontosabb tényező a hallgató. Az egyetemi hallgató kész ember, akinek alapvető jellemén már nehéz változtatni, lehet viszont alakítani az érdeklődését, ki lehet (és kell) hozni belőle a jó tulajdonságokat. Hasonló munka ez, mint a drágakőcsiszolóé. Az már az elején eldől, hogy achát, vagy gyémánt darabkát csiszolgatunk, de hogy mi lesz az eredmény, az alapvetően a kialakított végső formától függ. Párhuzamot lehet vonni a majdani "felhasználás" terén is. Vannak ékszerek, amelyekhez az achát sokkal inkább megfelelő, mint a gyémánt. Aggaszt, hogy a felsőoktatás átalakítása során az emberi kapcsolatok egyre inkább háttérbe szorulnak, személytelenné válik az oktatás, elsősorban a számonkérés.

-Hogyan váltál ilyen fiatalon kutatásokat szervező, irányító professzorrá?

-Igazi kutatócsoportot még nem sikerült létrehoznom, ennek több oka is van. A diplomatervezőket nem sorolom egy kutatócsoporthoz, mivel túl rövid időt töltenek el ahhoz, hogy elmélyült kapcsolat alakulhasson ki. A doktoranduszokat inkább, a három esztendő már elegendő arra, hogy csoportépítésről lehessen beszélni. Kovács Zoltán volt az első doktorandusz, aki nálam készítette el az értekezését. Ő most a KKK-programban dolgozik egyetemünkön. Jelenleg Kovács Krisztián vállalkozott hasonló munkára. Elég sok a hasonlóság kettejük között. Nem csak a név: mindketten díszbalekok és valéta elnökök voltak és mindketten Alma Mater díjjal fejezték be az egyetemi tanulmányaikat.

-Vannak-e példaképeid? Szükségesnek tartod-e a példaképeket a személyiség formálásában?

-Azt hiszem, konkrét, egy személyként megjelenő példaképem nincs. Nagyon sok embertől próbáltam ellesni jó tulajdonságokat, amelyeket azután magamban fejlesztettem. Elsősorban családom tagjaitól tanultam (szüleim, nagyanyám), de tanáraim, edzőim és csapattársaim tulajdonságaiból is merítettem.

-Hogyan vélekedsz a családról és saját családod viszonyulásáról a szakmai tevékenységedhez, hiszen a sok időt igénylő, terephez és laboratóriumi munkához kötött kutatói munkád tőlük rabol el elsősorban?

-Ez a kérdés mind fontossági, mind időrendi sorrendben előbbre való. Feleségemet még az egyetemi évek alatt ismertem meg. Sokat köszönhetek neki, jó családi háttér nélkül sokkal nehezebb (ha nem is lehetetlen) az eredményes és nyugodt szakmai munka. Nekem ebből a szempontból is szerencsém van: családom minden tagja elviseli "bogaraimat", sőt támogatnak is. Szóval, nekik is köszönhető, hogy most itt beszélgethetünk. Nem bánnám, ha a 14 éves fiam más pályát karolna fel mint én, de azt sem, ha választott szakmája majd őt is az erdőhöz kötné.

Lakatos Ferenc professzor úgy véli, életútját végig kísérte a szerencse. Kapcsolódva a hajózás szükségességéről tett pompeiusi szóláshoz ehhez hozzáteszem, hogy csak az kaphat jó szelet, aki tudja, hogy milyen irányba akar hajózni. A szerencse önmagában nem elég. Jó egészséget, kitartást, szakmai és személyes életében sok sikert kívánunk Egyetemünk legfiatalabb professzorának. A kinevezéshez ez úton is gratulálunk.

Albert Levente

SZÁMVETÉS

Szülőföld, család, munka, szellemiség, értékrend... Beszélgetés Dr. Rétvári László egyetemi tanárral

Laci Bátyám! Közeleg a 70. születésnapod, immár te is "hetvenkedsz" és megszűnik a közalkalmazotti jogviszonyod a Nyugat-Magyarországi Egyetemen, amelynek 1999-től egyetemi tanára vagy.

Remélve, hogy mint professor emeritus folytathatod nálunk a munkádat, ez az évforduló mindenképpen megköveteli, hogy számvetést készítsünk, amelyre Te is nyitott szívvel és lélekkel készen is állsz.

-Kérlek, beszélj nekünk az indulásodról, a családi gyökereidről, az elindító tájhazáról!

-A legfeljebb másfél évszázados családi emlékezet szerint népes famíliánk mindkét ágának ősi fészke a Trianon után is Magyarországon maradt Hosszúpályi. Az ötezres népességet meghaladó észak-bihari faluban mind az apai, mind az anyai nagyszülők hajléka a faluszéli, földbesüppedt, nádfedeles paraszthéz nagy kerttel. Ám saját szántóföldjük alig lévén, napszámos munkából tartották el a népes családot.

Apai nagyapám sorsa, életbölcselete akár Móricz Zsigmond Boldog emberéé, nagyanyámé viszont Ady Öreg Kunnéjával mutat analógiát. (Sok gyereket szült és még negyven sem volt, amikor meghalt tüdőbajban.)

Mind anyámék, mind apámék családja négy-négy gyereket nevelt. Az én apám és a nagybátyám voltak az elsők, akik a 20-as években kitörtek a paraszti sorból: mindketten rendőrnek álltak. Apám 1926-ban - immár a biztos megélhetés reményében - feleségül veszi az édesanyámat, és a kispesti félkomfortos lakásba megszületik a hét gyerek, hat fiú és egy lány, magam hatodikként.

1944. április 2.-án, a fővárost érő első amerikai bombázás majdnem elpusztított bennünket. Erre apám kiadta a jelszót: megyünk haza, vagyis vissza a volt falunkba. Ám ott sem élhettünk biztonságban, a debreceni csata idején bérelt házunkat két belövés is éri. Hiába várjuk haza édesapánkat, ő csak egy éves orosz fogság után kerül haza, csontig soványodva. A régi rendőrt az új hatalom 1949-től már nem tűri meg a soraiban. Sorsunk mind a legtöbb családé akkoriban - a szegénység, a nélkülözés, ám mégis valamennyi gyerek tisztes szakmát, mi hárman pedig diplomát is szereztünk, mind oly sokan akkoriban az országban.

Az én eszmélésem földrajzi tere ez a táj - ahol az ember egyik lábával a Nyírség laza, sárga homokján áll, a másikkal pedig már a bihari síkság ragadós fekete földjét tapossa. Ez a "tájhaza" és a falu: Hosszúpályi nagyközség székelyhidi járás. Minthogy 1945 után visszaállt a trianoni határ: Székelyhidat éppúgy országhatár választja el tőlünk, mint Nagyváradot, a régi megyeszékhelyet, s a tiszta időben látható Erdélyi-középhegység is csak a fantáziánkat mozgathatta meg. Ezen tapasztalások terelhették a figyelmemet a földrajz felé, valamint az osztatlan görög katolikus iskolánk esperesének, Dr. Bába Miklósnak, majd a későbbi kiváló földrajztanáraimnak, Erdei Lajosnak; és a debreceni Fazekas Mihály Gyakorló Gimnáziumban Dr. Kádár Lászlónénak a hatása. Így kerültem 1955-ben a debreceni egyetem földrajz-történelem szakára. Az első tudományos sikerélmény is itt ért, Jáva földrajzáról

Dr. Rétvári László 20 évesen...

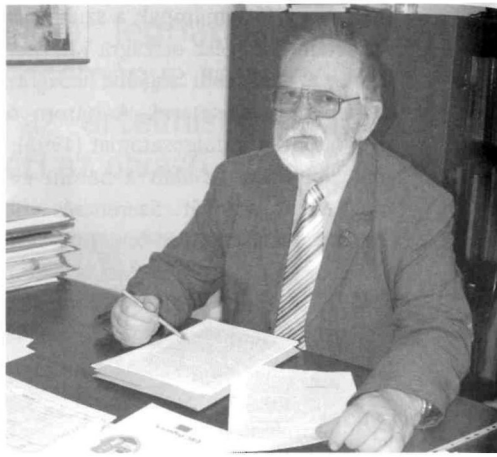

...és ma

írott dolgozatomra díjat kaptam, tíz napos balatoni nyaralást életemben először.

A sikeres bemutatkozás után 1957-ben mégis "elmenekültem" szeretett városomból Budapestre, az ELTE földrajz-térképész szakára kerültem a forradalom debreceni eseményeiben "viselt" dolgaim miatt.

-Hogyan alakult az életed, életpályád, ahogyan ma divatos, a "karriered" az egyetem után?

-Dr. Imrédi Molnár László térképésztudós professzorom a diploma után a Hadtörténeti Intézet hadtudományi térképtárába irányított. A kutatóként ott töltött öt évem alatt - 1963-ban - "Győr-Sopron megye népességföldrajza" c. dolgozatommal egyetemi doktori fokozatot szereztem, s közben befejeztem az 1957-ben félbemaradt történelmi tanulmányaimat is.

1966-ban Dr. Szádeczky-Kardos Elemér akadémikus irányítása mellett szakelőadója lettem az akkor alakult MTA Föld- és Bányászati Tudományok Osztályának. 1969-73 között levelező aspirantúra keretében " A társadalmi-gazdasági fejlődés hatásai Győr-Sopron megye népesedési folyamatainak alakulására" c. disszertációmmal földrajztudományi kandidátusi fokozatot szereztem. 1974 szeptemberében Dr. Pécsi Márton akadémikus igazgató átkért az MTA Földrajztudományi Kutató Intézetéhez, és bekapcsolódtam az akkor induló, a természeti környezet adottságainak és erőforrásainak megismerését és értékelését célzó komplex metodológiai és kartográfiai vizsgálatokba, a tudományos titkári feladatok ellátása mellett. Intézeti akadémiai működésem idején a legnagyobb kihívásokkal a 80-as években kellett szembenéznem. Elláttunk olyan összehangolt kutatási feladatokat is, mint a Bős-Nagymaros Vízlépcsőrendszer környezeti konzekvenciáinak előrejelzése, vagy a nyírádi bauxitbányászat, "kontra" hévízi gyógyhely környezeti konfliktusának komplex elemzése. Ezen akadémiai felelősségű munkákban szerzett tapasztalataim és személyes vizsgálatai eredményeim összegződtek az 1988. júniusában megvédett "A természeti erőforrások földrajzi értelmezése és értékelése" tárgyú akadémia doktori értekezésemben. Mindeközben a KGST környezetkutatási projektben is közreműködtem és a rendszerváltozást megelőző években egy

újabb kutatási témát is produkált a kelet-európai politika: Erdélyből megerősödött a Ceausescu -rendszer előli menekülés, és mi megbízást kaptunk, hogy mérjük fel és regionálisan értékeljük hazánk letelepedési potenciálját. Felkészülendő a még nagyobb létszámú betelepedésre. 1992-ben egy majdnem végzetes betegség ért utol: jobb arcom, nyakam, vállam több részén áttétes laphámrák keletkezett. A bajból kijutottam, a sírig tartó szépséghibával, jobb arcom mozdulatlanságával fizettem.

-Hogyan talált meg a Soproni Egyetem Közgazdaságtudományi Kara?

-A 90-es évek közepén mertem vállalkozni arra, hogy Dr. Gidai Erzsébet hívó szavára egyik létrehozója legyek a Nyugat-Magyarországi Egyetemen a közgazdászképzésnek. Az első két évben óraadóként, majd félállásban, 1998-tól teljes foglalkoztatásban. A kar akkreditációját elősegítendő, az ELTE-n a "A földrajzi környezetkutatás kartográfiai módszerei" tárgykörben habilitált doktori fokozatot, majd ezt követően egyetemi tanári kinevezést kaptam. 66 éves koromig az általam alapított Gazdaságföldrajz Tanszék tanszékvezetője voltam. Részt veszek a Kari Tanács és a doktori iskola munkájában, több tankönyvet, oktatási segédletet írtam, illetve szerkesztettem. Az évfordulóra készülvén összeállítottam életpályám teljes publikációs jegyzékét, ez 331 tételt tesz ki: 15 önálló kötet, 6 tankönyv, 97 szakfolyóirati cikk, valamint 74 ismeretterjesztő írás került ki eddig a kezeim közül. Korábban tagja voltam az MTA Földrajzi Tudományos Bizottságának és a TMB Földrajzi-Meteorológiai Szakbizottságának és jelenleg is tagja vagyok az MTA Jövőkutatási Bizottságának. Az Oktatási Minisztérium képviselőjeként FVM keretében működő Földrajzinév-bizottság munkájában és immár 45 éve vagyok tagja Magyar Földrajzi Társaságnak.

-Erdély iránti szereteted, vonzalmad közismert és legendás. Mondanál erről is pár szót az egyetemi ifjúságnak?

-A kezdet: 1956 tavasza, egy kolozsvári énekkari szereplés. Azóta ápolok bensőséges és igen kiterjedt kapcsolatot erdélyi értelmiségiekkel. Feleségemmel - ő biológia-földrajz szakos tanárként működött nyugdíjazásáig - többször bejártuk Erdély tájait, városait, falvait, és útjaink során nagyon sok emberrel kerültünk kapcsolatba. Ezen látogatások tárgyi hozadéka lakásunk kalotaszegi bútorzata, székelyföldi díszítőtárgyaink sokasága, a több ezer dia, fénykép és számos írás, főként a kalotaszegi táj és nép kivételes világáról, és egy audiovizuális előadássorozat, amelyet két évtized alatt több mint száz helyen is bemutattunk, országhatárunkon belül és kívül. Fentiekből is kiderülhetett, hogy életem nem elefántcsonttoronyba zárt kutatói életmű, hanem a mindennapok valóságában, a közéletben, és a szakmapolitika formálásban való folyamatos jelenlét is.

Erős plebejus népi-nemzeti öntudat jellemzett és jellemez ma is, és plebejus baloldali értékrend. Mint oly sokaknak ebben az országban, 56' forradalma személyes élményem és megrázó próbatételem volt 20 éves koromban.

b.

"MESTERTANÁR"

Dr. Gidai Erzsébet a Nyugat-Magyarországi Egyetem alapító dékánja - az országos Tudományos Diákköri Tanács javaslata alapján - november 7-én az MTA ünnepi megemlékezésén Vizi E. Szilvesztertől, az MTA elnökétől és Magyar Bálint minisztertől a "Mestertanár" kitüntető címet kapta.

Dr. Gidai Erzsébet a Tudomány Napján rendezett emlékünnepségen Dr. Faragó Sándor rektortól átvette a "Nyugat-Magyarországi Egyetemért"-emlékérmet, az egyetem, és a Közgazdaságtudományi Kar érdekében végzett kiemelkedő munkája elismeréseként.

A Partiumi Keresztény Egyetem vezetése, az intézmény alapításának 15. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségén a "Partiumi Egyetemért" emléklappal köszönte meg Dr. Gidai Erzsébetnek a határontúli intézmény érdekében végzett munkáját. Az emléklapot Tőkés László püspök adta át Dr. Gidai Erzsébetnek.

Mindhárom elismeréshez gratulálunk!

EMLÉKTÁBLA AVATÁS

Sopron Megyei Jogú Város Önkormányzata, a Nyugat-Magyarországi Egyetem Közgazdaságtudományi Kara 2005. december 14-én 14 órai kezdettel a Közgazdaságtudományi Kar Erzsébet utcai Campusa előtt (9400 Sopron, Erzsébet u. 9.) emléktáblát avatott.

Az avatóünnepségen megjelent Walter Dezső Sopron Megyei Jogú Város polgármestere, Prof. Dr. Faragó Sándor a Nyugat-Magyarországi Egyetem rektora és Prof. Dr. Gidai Erzsébet DSc a Közgazdaságtudományi Kar dékánja.

BEMUTATKOZIK A NYME-MÉK ÚJ KARI TDK ELNÖKE

Dr. Gulyás László egyetemi docens 1982-ben okleveles agrármérnökként végzett a jogelőd Keszthelyi Agrártudományi Egyetem Mosonmagyaróvári Karán. Ugyanitt 1989-ben Szarvasmarha- és Juhtenyésztő Szakmérnöki oklevelet szerzett. Ez év nyarán nevezték ki a Kari TDK élére. Ebből az alkalomból kérdeztem eddigi munkájáról .

Dr. Gulyás László

-Mivel foglalkozott az egyetem előtt?

-1992. szeptember 1-jén pályázat útján kerültem az akkori Pannon Agrártudományi Egyetem Állattenyésztés Tanszékére. Jelenleg a MÉK Állattudományi Intézetének Általános Állattenyésztés Tanszékén általános állattenyésztéstant, ló- és juhtenyésztést, továbbá néhány szakirányos - és fakultációs tárgyat oktatok. Továbbá a Magyar Hidegvérű Lótenyésztő Országos Egyesület Tenyésztési Bizottság elnökeként tevékenykedem. Az oktatói tevékenységem előtt több mint egy évtizeden át a Rábaközi bogyoszlói "Kisalföld" Mezőgazdasági Szövetkezetben dolgoztam főállattenyésztőként, ahol szarvasmarha- és lótenyésztéssel foglalkoztam.

-Dr. Krász Ádám egyetemi adjunktus után vette át ez év nyarán a "staféta botot" a kari TDK irányítását illetően. Milyen érzéssel tölti el a felkérés és hogyan kezdődött a kari TDK-val kapcsolatos munkássága?

-Nagyon megtisztelő számomra a felkérés, véleményem szerint Dr. Krász Ádám egyetemi adjunktus munkáját követni szép és nemes feladat, ugyanakkor nagy kihívás is. Bízom abban, hogy méltó utódja leszek, illetve igyekszem továbbra is biztosítani a TDK-tevékenységet. Egyetemi éveim alatt kerültem először kapcsolatba a tudományos diákköri élettel, mivel negyed -, ötöd éves hallgatóként számos kari és országos konferencián vettem részt. Amikor az Egyetem Állattenyésztéstan Tanszékére kerültem, elhatároztam, hogy bekapcsolódom a kari TDK munkájába. Oktatói tevékenységem alatt a TDK konzulensi munka szívügyemmé vált. Büszke vagyok a tudományos diákkörös hallgatóimra, akik számos előadással, illetve dolgozattal szerepeltek, szerepelnek kari, egyetemi, országos és nemzetközi konferenciákon. A tudományos munkák témakörei a ló- és juhtenyésztés, a tejminősítés, illetve a minőségi tejtermelés köré csoportosultak.

-November 21-én kerül megrendezésre a Kari Tudományos Diákköri Konferencia. Milyen szekciókban mérettetik meg magukat a hallgatók?

-Az idei évben a hallgatók öt szekcióban mérettetik meg a tudásukat közel 40 előadás keretében, az Állat-, Növény-, Élelmiszer- és Gazdaságtudományi, valamint az Agrárszociológiai és Munkatudományi szekciókban.

-Miért előnyös számukra a TDK-án való részvétel?

-A tudományos diákkör célja a tananyagot meghaladó tudomány elsajátításának elősegítése, a diploma megszerzése után az elért kutatási eredmények gyakorlatba való átültetése, valamint a doktori képzésbe való belépés előkészítése. Továbbá nagyszabású rendezvény lévén tekintélyes a résztvevők száma, és jellemző a szakmai sokszínűség is. Ebből fakadóan lehetőség nyílik a hallgatóknak a tudományos ismeretük bővítésére, illetve iránymutatással, javaslatokkal, tanácsokkal szolgálnak az adott tudományterület elismert szakemberei. Ezen kívül a TDK helyszínéül szolgálhat a jövőt meghatározó szakmai és emberi kapcsolatok kialakulásának, s végül, de nem utolsósorban a tapasztalatszerzés mellett a hallgatóknak segítséget nyújt az államvizsgán, a diploma munka megvédésében.

-Ön a Lótenyésztés és lovassportok szakirány felelőse is. Mikor vezették be ezt a szakirányt és melyek az oktatott tárgyai?

-A karon a múlt évben indult a Lótenyésztés és lovassportok szakirány, 15 fővel. Három tárgynak, nevezetesen a lótenyésztés és nemesítés, a lovak hasznosítása, illetve a lovak szaporodásbiológiája- vagyok a tantárgyfelelőse. Az elméleti oktatás mellett nagy jelentőséggel bír a gyakorlati oktatásban számos hazai lovas szaktekintély aktív részvétele, akik vendégelőadóként oktatják az érdeklődő hallgatókat. Továbbá segíti a lótenyésztés gyakorlati oktatását a már kialakult kapcsolat a mintagazdaságokkal. Rendszeres látogatók vagyunk a mintagazdaságoknál, mint a Bábolnai Ménes-birtok, a Lajta Hansági Rt. Lovasiskola, a Szelle Lovasudvar (Dunasziget), valamint Gróf Gyula magántenyésztő gazdasága. Szemeszterenként tanulmányutakat szervezünk az ország különböző méneseibe, így Somogysárd, Kaposvár, Toponár, Maróczpuszta, Bábolna, Nemzeti Lovarda.

-Mivel tölti a szabadidejét?

-Szerencsés ember vagyok, mert a hivatásom egyben a hobbim is. Éppen ezért szabadidőmben szívesen járok lovas versenyekre, tenyészszemlékre, így a gyakorlattal is tartom a kapcsolatot. Fontosak számomra ezek a találkozások lovas barátaimmal, ilyenkor megbeszéljük tapasztalatainkat. Nem lényegtelen az sem, hogy mindez leginkább a szabadban történik. No és természetesen nagyon szeretem a focit, amit magam is űzök kikapcsolódásképpen.

Vincze Judit
PhD hallgató

Lótenyésztési külső gyakorlat

6. KÖNYVTÁRI ÉS KÖZGYŰJTEMÉNYI NAPOK A NYME KÖZPONTI KÖNYVTÁRÁBAN

A Központi Könyvtár rendezte meg 2005. november 8-9-én országos konferenciáját a Nemzeti Kulturális Alapprogram (NKA) támogatásával.

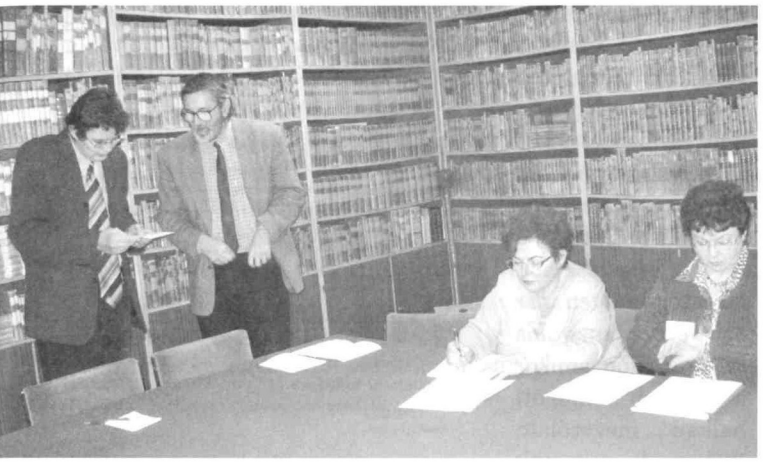

A rendezvény az eddigi könyvtári témák mellett kibővült a levéltári és múzeális gyűjtemények témakörével. A plenáris ülést prof. Dr. Winkler András egyetemi tanár, általános rektorhelyettes mélyenszántó gondolataival nyitotta meg.

Meghívott vendégeink - az ország minden részéről - a könyvtár, levéltár, muzeális gyűjtemények, valamint a régi könyvek, kéziratok számítógépes feldolgozásáról, teljeskörű automatizálásáról, ezek közös plattformon való megvalósításáról hallhattak előadásokat. A második napon műhelymunka keretében ezek gyakorlati megvalósításáról folytak "kerekasztal"-beszélgetések.

Előadóink és a műhelymunka vezetői:

Dr. Bakonyi Géza Szegedi Tudományegyetem, Sándor Ákos Szegedi Tudományegyetem, Dr. Mikó Zsuzsanna Magyar Országos Levéltár, Szemerey Tamásné Dr. Nyugat-Magyarországi Egyetem, Varga Tamás Nyugat-Magyarországi Egyetem, Hegyi Ádám Szegedi Tudományegyetem, Czoboly Miklós e-Corvina.

A konferencia kiadványaként jelent meg a NKA és az eCorvina támogatásával "Közös katalogizálás Magyarországon : Múlt - Jelen - Jövő" c. tanulmánygyűjtemény hagyományos könyv és CD-ROM formátumban. Tartalma elsősorban a könyvtári automatizálás és közös katalogizálás történetét, jelenét és várható jövőjét dolgozza fel, de emellett nagyon sok hasznos gyakorlati útmutatót ad a könyvtári adatbázisok használatához, elérhetőségükhöz. Internetes elérése: http://ilex.efe.hu MOKKA menüpont alatt.

A rendezvényhez kapcsolódóan került sor a NyME Könyvtári Bizottságának ülésére prof. Dr. Bartha Dénes egyetemi tanár elnökletével. Az ülésre meghívott vendégeink az állandó tagok - központi szervezeti egységek, karok képviselői, könyvtárvezetők - mellett a levéltári és muzeális gyűjtemények vezetői, valamint Szántóné Kiss Ilona a Nemzeti Kulturális Alapprogram képviselője volt, aki részletes tájékoztatást nyújtott a pályázati lehetőségekről, az elszámolási kötelezettségekről.

TAPOSD LAPOSRA!

Szemerey Tamás, mint Sörszaurusz
fotó: Urbán G. Tamás

Országszerte egyetemisták tapossák kreatívan vetélkedve a sörösdobozokat. Szórványosan várható üres dobozok sörrel telire cserélése is, míg a nyugati országrészben sörszauruszok megjelenésétől kell tartanunk. - Ha (hangulati) időjárás-jelentést hallanánk mostanában a Sörszövetség szervezésében lezajlott eseményről, akkor az valahogy így hangzana. Teljes képtelenségnek tűnik, pedig Sopronban hatalmas lépteivel valóban laposra taposott jó pár nem helyi illetőségű sörösdobozt a soproni Sörszaurusz - Szemerey Tamás a. Kisfül -, kifejezésre juttatva lokálpatriotizmusát és a soproni sörhöz fűződő szoros érzelmi kötelékeit. Fittyet hányva a kihalásra: éljen a Sörszaurusz, a Sörforgácsok csapatának szörnyetege!

A másik két soproni csapat a helyi vetélkedő 2. illetve 3. helyezettjeként itta magát a dobogóra a Sörszabadságszoborral és a Sörgitárral.

hg

NAGYSZERŰ PÉLDÁJA EGY ÉLETEN ÁT ELKÍSÉR

HUSZONÖT ÉVE HALT MEG KERESZTÉNY BÉLA

Dr. Keresztény Béla (1924 - 1980)

Szinte hihetetlen, hogy már 25 éve nincsen közöttünk. Ha élne, most lenne 81 éves. De ez a negyedszázadnyi idő sem tudta kitörölni az emlékezetből derűs egyéniségét, folytonos segíteni akarását, békés nyugalmát, amivel már az első találkozás alkalmával mindenkit elbűvölt. Pedig neki igazán lett volna miért keseregnie, haragudnia a "világra", amiért szakmai-emberi kvalitásait, a talajtan tudománya területén elért kiemelkedő eredményeit, és a páratlan tanári erényeit negligálva élete végéig nem kaphatta meg azt az elismerést, ami méltán megillette volna. Legalábbis a hivatalosságtól biztosan nem. De az élet már csak ilyen: még soha nem találkoztam senkivel, aki Keresztény Béláról ne a mindenféle fenntartástól mentes legmagasabb elismeréssel szólt volna. Munkatársai és hallgatói kivétel nélkül tisztelték, szerették és elismerték Őt. Becsülték szerénységéért, kitartásáért, szorgalmáért és megalkuvást nem ismerő emberi tartásáért.

Keresztény Béla egészen fiatalon országosan elismert kutató volt, kutatási eredményeit jeles szaklapokban publikálta. Ha éppen nem a katedrán állt, hogy a hallgatósággal megismertesse és megszerettesse a talajtan tudományát, akkor a laboratóriumban végezte kutatásait. Ott a nap bármely szakában biztosan meg lehetet találni. Csak ebédidő alatt nem, mert akkor hazament és ebéd után zongorázott egy kicsit. Nagyon szépen játszott...

Azok közé a szerencsések közé tartozom, akik 1958-62 között tanítványai lehettünk. Amikor mi Mosonmagyaróvárra kerültünk hallgatónak, akkor Keresztény Béla már négy év óta a Kémia-Talajtani Tanszék adjunktusa volt. Az első pillanattól kezdve maga köré gyűjtötte a talajtan iránt fogékony és a tárgyból kiemelkedő előmenetelt tanúsító hallgatókat. Így történhetett, hogy évfolyamtársaink közül Markovics Lászlóval és Pocsai Károllyal hárman is mellette dolgozhattunk a tanszéken folyó tudományos diákköri munkában. Az 1959-ben kezdődő és 1962-ig tartó TDK tevékenységem egy életre szóló nyomokat hagyott bennem és nem tudok elég hálás lenni Keresztény tanár úrnak és a tanszéknek mindazért, amit tőle, tőlük kaptam. Olyan iskola volt, amely - szinte észrevétlenül - szakmaszeretetre, a tudomány tiszteletére és állhatatosságra nevelt.

Emlékszem, egy alkalommal - minden különösebb ok nélkül - elmulasztottam a szárítószekrényben hagyott talajmintáimat "visszamérni" és amikor egy hét múlva, a számomra kijelölt időben pótolni szerettem volna a mulasztást, a mintáimnak hűlt helyét találtam. Kérdezni nem mertem, hanem az új mintákat gyorsan a szárítóba tettem és kellő bűntudattal elsomfordáltam. Egy hét múlva azonban pontos időben újra megjelentem és amikor az erre rendszeresített füzetbe a legújabb vizsgálati adatokat írtam be, a legnagyobb meglepetésemre az előző heti mérési adatokat - Keresztény tanár úr gyönyörű írásával - ott találtam. Megszégyenülten már éppen osontam volna kifelé az ajtón, amikor a hátam mögött halkan megszólalt: "Láttam, hogy a múlt héten nem tudott jönni, ezért megcsináltam a vizsgálatokat." Így egyszerűen, szinte bocsánatkérően. Ugye nem kell mondani, hogy soha többé nem fordult elő hasonló eset. Amikor aztán kétévnyi munka után annyi kísérleti anyag gyűlt össze, hogy ki lehetett vele állni a nyilvánosság elé, akkor Ő bíztatott, hogy 1960-ban a kari, 1961-ben pedig az országos tudományos diákköri konferencián szerepeljek. Nemcsak a hazai, hanem a budapesti Kertészeti Egyetemen rendezett országos konferencián is ott volt. Némán, a tekintetével bíztatott és bátorított. Ezekből a közösen végzett kutatásokból 1963-ban a főiskola Közleményeiben megjelent közös publikáció lett, amire kétszeresen büszke vagyok: részint, mert Keresztény tanár úrral publikálhattam, s emellett az volt életem első publikációja.

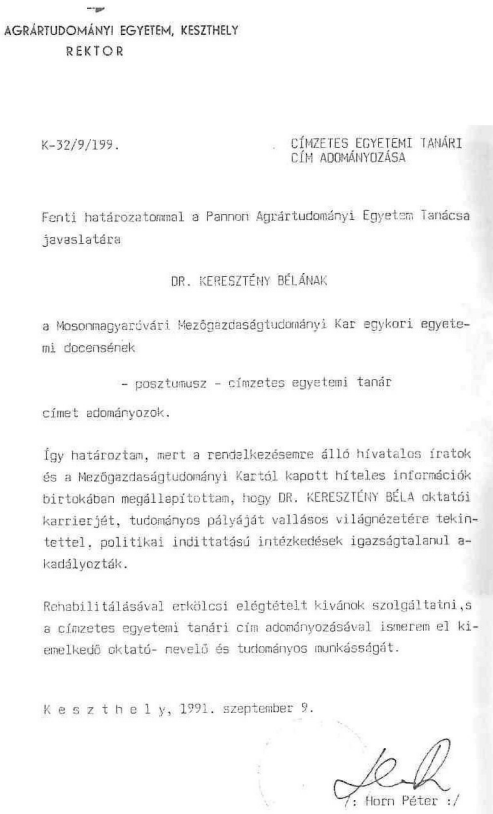

AGRÁRTUDOMÁNYI EGYETEM, KESZTHELY
REKTOR

K-32/9/199. CÍMZETES EGYETEMI TANÁRI CÍM ADOMÁNYOZÁSA

Fenti határozatommal a Pannon Agrártudományi Egyetem Tanácsa javaslatára

DR. KERESZTÉNY BÉLÁNAK

a Mosonmagyaróvári Mezőgazdaságtudományi Kar egykori egyetemi docensének

- posztumusz - címzetes egyetemi tanár

címet adományozok.

Így határoztam, mert a rendelkezésemre álló hivatalos iratok és a Mezőgazdaságtudományi Kartól kapott hiteles információk birtokában megállapítottam, hogy DR. KERESZTÉNY BÉLA oktatói karrierjét, tudományos pályáját vallásos világnézetére tekintettel, politikai indittatású intézkedések igazságtalanul akadályozták.

Rehabilitálásával erkölcsi elégtételt kívánok szolgáltatni, s a címzetes egyetemi tanári cím adományozásával ismerem el kiemelkedő oktató- nevelő és tudományos munkásságát.

K e s z t h e l y, 1991. szeptember 9.

/: Horn Péter :/

A '60-as évek elején elég ritka volt, hogy egyetemi oktatók a gyakorlattól ún. "külső megbízást" kapjanak különféle vizsgálatok elvégzésére. Keresztény Béla ilyen ritka kivételnek számított és az ilyen "pénzes" munkákba a diákkörös hallgatóit is bevonta. Nem felejtem el, hogy egy ilyen munka befejezése után egy kis fehér borítékban (nevemre megcímezve) 500 forintot adott át a közreműködésemért. (Csak összehasonlítás miatt: egy egész éjszakai vagonkirakásért 150-200 Ft-ot kaptunk, egy diplomás gyakornok havi fizetése pedig 1300 Ft volt!) Ennek azonban még "folytatása" is lett: a kapott eredményekből született második közös publikációnk első-szerzője lehettem.

Ilyen és ehhez hasonló történetekkel Keresztény Béla többi diákköröse is szolgálhatna, mert Ő olyan ember volt, aki mindenki felé egyforma mércével mért. Önzetlenül tudott segíteni, kérés nélkül tudott adni és mindezért cserébe nem várt semmit. Azt csak kevesen tudják, hogy nemcsak vegyészmérnöki, hanem közgazdasági oklevéllel is rendelkezett. Nemcsak szépen

zongorázott, hanem négy világnyelven beszélt. Az akkori Főiskola oktatói közül 1971-ben az elsők között szerzett tudományok kandidátusa fokozatot. Szívesen vállalt társadalmi funkciókat, éveken át volt az intézmény tudományos diákkörének vezetője, de tevékenykedett a MAE-ben és a szakszervezetben is. Vallásos világnézetét nyíltan vállalta, négy gyermeküket is ebben a szellemben nevelték feleségével. Példás férj és családapa volt.

Mindezek tudatában már 1984-ben, születésének 60 éves évfordulója alkalmával rendezett emlékülésen méltán mondta Nosticzius Árpád professzor, a Kémia-Talajtani Tanszék akkor vezetője, hogy "Csak önmagát adta, mégis kivívta kollégái, barátai, a hallgatók tiszteletét, szeretetét. Olyan elévülhetetlen érdemeket szerzett, olyan életművet teremtett, olyan emléket hagyott hátra, amelyet nem felejthetünk el."

Ez a kis írás legyen a tanúja: kedves Keresztény Tanár Úr, kedves Béla bácsi, mi nem feledtünk el és nem is felejtünk el, soha!

Mosonmagyaróvár, 2005 decembere
Tenk Antal

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Nyugat-Magyarországi Egyetem Kommunikációs Irodája pályázatot hirdet a Magyar Kultúra Napja és nemzeti himnuszunk születésének 181. évfordulója alkalmából az egyetemi és főiskolai hallgatók számára

A pályamű lehet vers, próza, zenemű, képző-és iparművészeti alkotás, illetve bármily művészi megnyilvánulás. Terjedelmi korlátokat csak a bemutathatóság szab az alkotóknak.

Beérkezési határidő: 2006. január 15.

Eredményhirdetés: 2006. január 22.

A pontos címmel ellátott és határidőre beérkezett pályázatokat az egyetem művészeti tevékenységet folytató tanáraiból álló zsűri bírálja el. A legjobb alkotások a 2006. január 22-én megrendezendő ünnepi díjkiosztó bemutatón kerülnek nyilvánosságra, valamint a Vivat Academia külön számában.

A pályázatokat a Kommunikációs Irodára szíveskedjenek eljuttatni, csatolni kérjük hozzá a pályázó személyi adatait (név, életkor, foglalkozás, munkahely vagy iskola, lakcím, elektronikus cím, telefonszám).

Kérjük a kedves tanár kollégákat, hogy buzdítsák tanítványaikat !

Sopron, 2005. november 16.

Üdvözlettel:
Tóth Mariann, irodavezető

AGRÁRKAMARAI TAPASZTALATOK NEUSIEDL AM SEE-BŐL

A MÉK Szaktanácsadó Intézetének szervezésében részt vehettem az uniós Leonardo da Vinci program keretében zajlott Mezőgazdasági szaktanácsadás az Európai Unióban tanulmányi program Ausztriában című projektben.

A projekt 14 hete alatt megismerkedtem a térség termelési- és birtok szerkezetével, illetve a regionális iroda feladataival. Az osztrák kollégák szinte azonnal maguk közé fogadtak és nagy türelemmel válaszoltak kérdéseimre. Aktív részt vállaltam a kamara munkájában, melynek során a támogatási kérelmek befogadásában, az adatot rögzítésében és ellenőrzésében is részt vettem. E munkám során betekintést nyertem az információs rendszer működésébe és felhasználói szinten kezeltem az INVEKOS nevű adatrögzítő szoftvert az osztrák kollégák segítő irányítása mellett. Az irodán kívüli terepfeladatok kapcsán a kukoricabogár csapdák kihelyezésében és az eredmények kiértékelésében segédkeztem. A számos fajtabemutató alkalmával (napraforgó, kukorica, bioszója) értékes információkhoz jutottam, melyek a Kisalföldön is jól adaptálhatók a hasonló klimatikus és talajadottságok révén. A gyakorlat ideje alatt zajlott Pamhagenben az APP projekt (AGRAR. PROJEKT. PREIS) díjátadó rendezvényén, ami a vidéki térség projektjeinek ünnepe címet kapta, ahol rendezői, szervezői feladatokat láttam el magyar és osztrák kollégák társaságában. Az ünnepségen számos értékes és innovatív részben már megvalósult, részben még csak tervezet került bemutatásra. A gazdálkodókkal kialakított személyes kapcsolat és tapasztalatcsere nagyban hozzájárult ahhoz, hogy megismerjem álláspontjukat, problémáikat, lehetőségeiket valamint jövőbeli terveiket, kilátásaikat. A kötetlen beszélgetések során az aktív szókincsem is jelentősen bővült színes és ízes tájszavakkal és kifejezésekkel.

Dr. Németh Anett

GONDOLATOK A KOLLÉGIUMI SZAKESTEN...

2005. november 9. szerda este van. Itt ülök újra, immáron negyedik alkalommal. Hol? A NYME-MÉK vezetőségének, a Kollégiumi Diákbizottságnak és Hallgatói Önkormányzatának közös rendezvényén, a Kollégiumi Szakesték negyedik előadásán.

Ülök és hallgatom Dr. Schmidt Jánosnak, karunk egyetemi tanárának, akadémikusának előadását az állati eredetű élelmiszerek táplálkozási értékének javításáról.

Ülök és hallgatom azt az embert, aki nem is olyan régen töltötte be 70. életévét, aki 1935. szeptember 9-én született Feketeerdőn, aki 1959-ben szerzett agrármérnöki oklevelet a Gödöllői Agrártudományi Egyetem Állattenyésztési Karán. Annak az embernek az előadását, akinek eddigi munkáját számos szakmai díjjal, - Újhelyi Emlékérem (1982), Wilhelm Kirchner Díj (1983, Németország), Darányi Ignác Díj (1998), Gábor Dénes Díj (1998) -, ismerték már el. Ülök és hallgatom azt az embert, aki elnöke az MTA Állatnemesítési, Állattenyésztési és Takarmányozási Bizottságának, a VEAB Agrártudományi Szakbizottságának, valamint a Kodex Pabularis Hungaricus szerkesztőbizottságának.

Ülök és hallgatom az előadást, és közben egy pillanatra elmerengek. Eszembe jut a kezdet, eszembe jutnak az első előadáson elhangzott megnyitóbeszédem gondolatai. Eszembe jut, hogy annak idején, jó pár hónappal ezelőtt Nagy István kollégiumigazgató úrral leültünk beszélgetni arról, hogy ki kellene találni valamit, a kollégiumban lakó hallgatóság részére. Ezt a beszélgetést követte egy vitaest, ami a 2004. december 5-i népszavazásról szólt, és nem várt érdeklődés mellett zajlott. Akkor jutott eszünkbe, hogy valami hasonlót kellene még szervezni. De mi legyen a címe? Hosszas tanakodás után találtuk ki a Kollégiumi Szakest címet. Arra gondoltunk, ez lesz a megfelelő. Aztán az élet úgy hozta, hogy ebben a címben olyan lehetőségek rejlenek, amiket hiba lenne kihasználatlanul hagyni. Először is, azon túl, hogy kulturális és szakmai programot jelenthet egy-egy ilyen est, mind a hallgatók, mind az oktatók, dolgozók részére, egy ilyen sorozat magában hordozza annak a lehetőségét, hogy itt, ebben az intézményben, a MÉK-en, majd az új felsőoktatási törvény szerint, szakkollégiumot hozzunk létre. Egy olyan helyet, amelyben aztán szakmai, tudományos, kulturális képzések, programok, előadások lennének megvalósíthatóak, amelyek alapján lehetőségünk lenne egy igazi elitképzésre, itt Mosonmagyaróváron. Azon hallgatóknak majd, akik részt vesznek ebben a munkában olyan lehetőségek állnának rendelkezésükre, amelyek alapján szakmájuk kiválóságává válhatnak, így megkönnyítve későbbi elhelyezkedésüket akár hazánkban, akár külföldön is egyaránt.

Ülök és visszatérek a jelenbe. Körülnézek, és azt látom tele a konferenciaterem. Hallgatókkal, oktatókkal, dolgozókkal, vendégekkel. Ismét elgondolkozom, hogy milyen sorozatot indítottunk el. Először 2005. március 23-án Dr. Várallyay György, az MTA doktora, majd 2005. április 27-én Dr. Nagy Frigyes címzetes egyetemi tanár, volt FVM miniszter, harmadszor 2005. szeptember 21-én Dr. Láng István, az MTA doktora, a Nyugat- Magyarországi Egyetem Díszdoktora, és most Dr. Schmidt János az MTA doktora, Karunk egyetemi tanára szerepelt nálunk. Úgy gondolom, hogy ez a névsor magáért beszél, nem kell semmit sem hozzáfűznöm. Az említett hallgatóság őket láthatta eddig...

Ülnék még és gondolkoznék még, de vége az előadásnak. A hallgatóság egy része távozik, egy része még marad, társalogni, beszélgetni az előadóval, a kollégákkal, a hallgatótársakkal. Lassan-lassan mindenki elhagyja a termet, de egyben biztosak, hogy a következő előadáson, 2005. december 7-én újra itt lesznek.

Beke Károly,
NYME-HÖK általános alelnök,
NYME-MÉK HÖK-elnök

KOLLÉGIUMI SZAKESTÉK OKTÓBER 5-ÉN

A MÉK Hallgatói Önkormányzata és a Mosonmagyaróvári Városvédő Egyesület Elnöksége október 5-én 18 órakor a Gazdász Hotel Konferenciatermében -KOLLÉGIUMI SZAKESTÉK keretében- Tárkány Szűcs Imre nyugalmazott művezető "GAZDAÉLET A VÁSÁRHELYI HATÁRBAN" című könyvének bemutatójára és kiállításának megnyitójára hívta a város lakosságát. A szép számban megjelent érdeklődőket Dr. Kocsis Sándor a Városvédő Egyesület elnöke köszöntötte.

A tősgyökeres vásárhelyi kötődésű Tárkány Szűcs család életének legjellemzőbb dokumentumait tartalmazó könyvet Dr. Romány Pál Professor Emeritus mutatta be. Elmondta, hogy Hódmezővásárhelyen adták ki 2003-ban ezt a könyvet -a szerző szerint albumot- amely egy immár két évszázada gazdálkodó család történetének válogatott dokumentumait adja közre. Nem a világpolitikai jelentőségűeknek mondott nemzetközi szerződéseket, nem kormányközi megállapodások másolatait, hanem egyszerű adás-vételi szerződéseket, nyugtákat, büntetőparancs kópiákat, sertésvágási engedélyről, családi eseményekről hírt adó iratokat tartalmaz. Beszédének befejezéseként a konferenciaterem falain elhelyezett festmény-produkcióra hívta fel a figyelmet, melynek eredetijét egy orosz festőművész Nyikolaj Ivanovics Getman festette.

A Tárkány Szűcs család agrártörténeti kiállításán maga a szerző is nagy tisztelettel és szeretettel köszöntötte a megjelenteket. Egyben köszönetet mondott valamennyi szervezőnek, hogy ilyen szép számban vettek részt a rendezvényen. "Ezekkel a képekkel és iratokkal mutatom be családunk és még sok hasonló gazdálkodó család 1908 és 1951 közötti életét és tevékenységét. A szüleim emlékére állítottam össze a tárlatot, mely ma már történelem és remélem, hogy példát mutat utódainknak".

Dr. László László

BEFEJEZŐDÖTT ÓVÁRON A NEMZETKÖZI VIDÉKFEJLESZTÉSI KÉPZÉS

Nemzetközi hallgatói és tanári csapatnak adott otthont a Nyugat-Magyarországi Egyetem Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kara, ahol a magyar diákokon kívül finn, osztrák és holland diákok fél éven keresztül tanultak vidékfejlesztési ismereteket.

Workshop

A tanteremben eltöltött órák alatt a diákok megismerhették az Európai Unió vidékfejlesztési politikáját, a projektírás és -menedzsment kérdéseit, a vidéki életminőség egyes elemeit. A képzés menete igazodik a nemzetközi tendenciákhoz, így a csapatban végzett gyakorlati munka kapott nagyobb hangsúlyt.

Az elmúlt hónapok során Dunakiliti és Máriakálnok életébe nyertek bepillantást a diákok, ezeken a településeken dolgozták ki konkrét projekttervezetüket. Dunakilitit a kerékpárutak csomópontjává fejlesztenék a hallgatók, Bécsből vagy Pozsonyból indulva Dunakilitin keresztül két kerékpáros utat követve juthatnak el a turisták Budapestre. Az egyik út a természeti szépségeket, míg a másik kerékpárút elsősorban a történelmi, kulturális emlékeket mutatná be. A Máriakálnokon dolgozó csapat a kerékpáros közlekedés biztonságának fokozását tűzte ki célul, a projekttervezet foglalkozik a kisdiákok közlekedésbiztonságra nevelésével, új gyalogos átkelőhelyek kijelölésével az iskolák környékén.

A hallgatók november 9-én, szerdán délután ismertették projekttervezetüket az érintett községek képviselőivel, akik az elmúlt hetek során is folyamatosan segítették a diákok munkáját.

Az EUreka - Fenntartható Vidékfejlesztés Európában angol nyelvű modul első megvalósítására, "tesztelésére" a 2003-ban Finnországban került sor. Az első tapasztalatokat felhasználva 2004-ben Hollandiában, 2005-ben Mosonmagyaróváron rendezték meg a képzést. A külföldi hallgatók költségeit az Európai Uniós Sokrates/Erasmus program támogatta. A tervek szerint 2006-ban a bécsi Agrártudományi Egyetem (BOKU) ad otthont a nemzetközi hallgatói és tanári csapatnak, az EUreka kurzusnak.

Dr. Kalmárné Hollósi Erika

MEGHÍVÓ

WITHIN THE EUROPEAN UNION

A Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kar Gazdaságtudományi Intézete szakmai tanulmányúttal egybekötött konferenciát szervez,

WITHIN THE EUROPEAN UNION
III. Nemzetközi Konferencia

címmel.

A konferencia helyszíne és időpontja:
Mosonmagyaróvár, 2006. április 06-07.
Jelentkezési határidő:
2006. január 31.

Várjuk mindazon oktatók, kutatók, Ph.D. hallgatók és gyakorlati szakemberek jelentkezését, akik a mezőgazdaság és élelmiszeripar területén végeznek kutatásokat (növénytermesztés, állattenyésztés, környezetvédelem, erdészet, ökonómia, marketing, vidékfejlesztés, stb.).

Jelentkezési hatáidő, valamint a 20 soros összefoglalók leadásának határideje:
2006. január 31.

További információk
(konferencia nyelve, formai követelmények, szállásle-hetőség, stb.):

www.mtk.nyme.hu/weu
Pusztainé Káldi Judit, 06-96/566-738

Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

SZAKMÉRNÖKI ZÁRÓVIZSGÁK

"Forró napok" voltak a GEO-ban a múlt héten. Mindhárom szakmérnöki képzésünk záróvizsgájára került sor.

Elsőként a geoinformatikusok kezdtek 14 fővel, ők már november 10-én délután vizsgáztak. Másnap volt a legforróbb őszi nap sokaknak. Ekkor bekapcsolódott az Ingatlan kataszteri szak 12 hallgatója is, akik a saját bizottságuk előtt bizonyították felkészültségüket.

Ezért dolgoztunk...

A térinformatikusok, akik az UNIGIS nemzetközi közössége részeként tanultak, a szakdolgozatukat védték már, amely alkalomra nemzetközi vizsgabizottság alakult, mivel hárman angol nyelven feleltek, ezzel teljesítve az EMGISc, European Masters in GI Science, a Térinformatika európai mestere cím utolsó feltételét. A bizottság osztrák tagja, Prof. Dr. Josef Strobl Salzburgból, az egyetemi szobájából követte Internet segítségével a védést, tette fel kérdéseit. Megfigyelőként jelen volt mellette Prof. Henk Scholten is Hollandiából, aki az UNIGIS International jelenlegi elnöke. Ők természetesen kaptak némi tolmácsi segítséget, amikor a többi hallgató magyar nyelven szerepelt.

A késő délutáni oklevélkiosztásra már mosolygós és nyugodt csapat gyűlt össze. Összességében igen kellemes tapasztalataink voltak a vizsgáról (Remélem, a hallgatóknak is!). A dolgozatokban a szakma gyakorlati világában dolgozók megjelenítették munkatapasztalataikat, mellette az itt tanultakat. Ezek ötvözetéből olyan dolgozatok születtek, melyeket a könyvtárban elhelyezve szakirodalom-ként tudunk majd ajánlani a diákjainknak.

...és így örülünk

Csak felvillantva néhány témát:

- A gyapjaslepke gradáció térinformatikai feldolgozása (Balogh Ákos), melyből követhettük a bakonyi erdészetben okozott károk terjedését, és a térinformatika felhasználását a védekezésben;
- A nagykőrösi homoki erdősztyepptölgyesek történetének feldolgozása a XVIII. századtól napjainkig térinformatikai módszerrel (Mocskonyiné Bérczes Zsófia)l, bemutatta az elmúlt századok térképi állományának felhasználásával mire képes a térinformatika;
- A Bakony és a Balaton-felvidék erdőgazdálkodásának bemutatása térinformatikai eszközök segítségével (Nagy Frigyes Vince) A munka során olyan értékes honlap készült, melyet melegen tudunk ajánlani minden erdőt szerető embernek;
- Épülethomlokzat felmérések térinformatikai feldolgozása (Homajovszki László), egy különleges szakterületen alkalmazta térinformatikai ismereteit.

A kataszteri szak hallgatói is kitettek magukért:

- Belterületi digitális alaptérkép kritikai vizsgálata (Bagladi Géza), mint hivatalvezető életközelből láttatja a problémákat.
- Az ingatlan-nyilvántartás és a természetvédelmi törzskönyv kapcsolatának fejlesztési lehetőségei (Békési Judit), erdészlélekkel dolgozó földhivatalos szemével mutatta be a témát,
- Természetvédelmi területek hasznosítása az uniós csatlakozást követő években (Monek Mónika), igen aktuális témát dolgozott fel magas színvonalon.

Mondanom sem kell, ilyen dolgozatok bemutatása, a sikeres feleletek meghallgatása után jól esett tanárnak és végzett hallgatónak egyaránt a Fészek étterem vacsorája és üdítő itala.

Rövid szünet után a következő héten folytatódott a sorozat az Építési geodézia szak végzőseivel. Ez a különleges szakterület eleve magában hordozza a szakmai érdekességek lehetőségét. Az itt tanulók oly mértékben eltérő szakterületeken dolgoznak, hogy már sokszor a szünetek folyosói beszélgetései is felértek egy-egy továbbképzéssel. A speciális feladatok egyedi megoldásokat követelnek, és ezek megalkotása és végrehajtása tanulságos a többi geodéta számára is. Így aztán érthető, ha a szak-dolgozatok olvasása szakmai élményt jelenthet a bírálók számára is.

Innen is szemelgetve néhány témát:

- Optikai hírközlő kábelek építésének geodéziai feladatai (Nagy István), különleges technológia, egyedi megoldást kívánt.
- Pillérvázas építési technológia geodéziai munkái (Schlett Ferenc), speciális környezetben végzett mérnöki tevékenység.
- Árvízvédelmi töltés korszerűsítésének geodéziai munkái (Tanai Ferenc), bemutatja egy igen fontos feladat szakmai támogatását.

A végzősök összevont baráti vacsorát szerveztek Bodajkra az elmúlt félévben végzett évfolyammal. A szegedi halászlé és a csülkös pacal, no meg a hozzá illő ital hamar jó kedvre derítette a vizsgától megfáradt volt diákokat, és persze a vizsgáztató tanárokat is.

Tanárnak és diáknak lenni ilyen sikerek mellett egyaránt élmény. Gratulálok a képzés valamennyi résztvevőjének!

Dr. Szepes András
fotó: Bödő Viktória

TUDOMÁNYNAPI ELŐADÁSOK A MAGYAR TUDOMÁNY ÜNNEPE ALKALMÁBÓL AZ NYME GEO-N

A 2005. évi tudománynapi előadásokat a GEO-n november 15-én délután tartották a főiskolai kar Dr. Vincze Vilmos-termében.

Dr. Ágfalvi Mihály tudományos főigazgató-helyettes elnökletével kilenc dolgozatot mutattak be az oktatók, amelyekben igen változatos témákat dolgoztak fel.

Martinovich László a FÖMI-vel közösen alapított Geoinformatikai technológiák tanszék vezetője, a tanszéknek azt a kutatási-fejlesztési tevékenységét mutatta be, amellyel a földügyi szakigazgatás aktuális problémáinak a megoldását segítik.

Mészáros József a Társadalomtudományi tanszék vezetője Aumann és Schelling közgazdasági Nobel díja kapcsán a játékelmélet közgazdasági alkalmazásának lehetőségét a nyugdíj rendszer példáján keresztül vizsgálta.

Gyenes Róbert a Geodézia tanszék főiskolai adjunktusa a magassági referencia felületek modellezéséről és egy geoid modell számítására készített programjáról tartott előadást.

Jancsó Tamás a Fotogrammetria és Távérzékelés tanszék adjunktusa a légi hátrametszés számítása során alkalmazható durvahiba szűrés megoldására mutatott meg egy megoldást felvetve a megoldás más geodéziai feladatokban való alkalmazásának lehetőségét.

A Földrendező Tanszék oktatói négy dolgozatukkal szerepeltek az ülésen.

Mizseiné dr. Nyiri Judit a tanszék vezetője Ingatlanértékelés - ingatlanfejlesztés c.dolgozatában bemutatta az ingatlanfejlesztés folyamatát, kiemelte az értékelés feladatát. A vagyonelemek értékalapú mozgásának és szerepének erősítése új feladatot jelent az ingatlanértékelő szakemberek számára.

Udvardy Péter a tanszék docense a Vidékfejlesztés és természetvédelem c. dolgozatában a NatureGis projektben elért eredményeket ismertette.

Takács András Attila és Dr. Végső Ferenc a Térinformatikai Világnapon

Katonáné Gombás Katalin a tanszék adjunktusa egy konkrét gyakorlati feladat kapcsán a vonalas létesítmények tervezésénél készítendő hatástanulmány elméleti alapjairól tartotta előadását.

Szalai Bálint tanszéki mérnök a városi ligetek térképezéséről és nyilvántartásáról készített szakdolgozati feladatának összefoglalóját ismertette

Kottyán László a Térinformatika tanszék mérnöke az általa készített eGEO (alapképzés) és vGeo (továbbképzés) hallgatói támogató rendszerekről szólt. Ismertette ezek tartalmát, hangsúlyozva előadása végén a használatbavétel fontosságát.

Lepsény Miklós ösztöndíjas a Geo-Média oktatásáról, használatáról és a jövőbeni alkalmazás lehetőségeiről szóló előadása zárta a konferenciát.

Az előadások túlnyomó többségét - nagy örömünkre - fiatal kollégáink tartották. A tartalmas és a számítógépes bemutatóra szépen előkészített dolgozatokat érdeklődéssel hallgattuk.

Hárman az ifjú előadók közül: Szalai Bálint, Gyenes Róbert és Jancsó Tamás

Immáron hagyományosnak mondható a Geoinformatikai Karon, hogy a Tudomány Napját követően kerül sor a Térinformatikai Nyílt Napra, hiszen a szakma is világszerte november 17-én - a Térinformatikai Világnapon - különböző rendezvényekkel és bemutatókkal hívja fel a figyelmet ennek a fiatal és gyorsan fejlődő tudományágnak a lehetőségeire, jelentőségére.

A Nyílt Napra meghívtuk Székesfehérvár Önkormányzatának és oktatási intézményeinek diákjait, munkatársait.

A nyílt nap első részében előadássorozatot hallhattunk a környezet- és természetvédelem térinformatikai alkalmazásairól. A nap hátralévő részében folyamatos szoftver - és térképbemutatót tartottak a Térinformatika Tanszék munkatársai.

Balázsik Valéria
fotó: Bödő Viktória

Hallgatóság

KÖRNYEZET ÉS EGÉSZSÉG

Konferencia a NYME-BPFK-n a Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából

2005. november 9-én, Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából ebben az évben is megrendezték a már hagyományosnak mondható tudományos konferenciát. A rendezés megtisztelő feladatát idén a Pszichológia Tanszék kapta. Tanszékünk a konferencia témájának a Környezet és egészség címet adta.

Azért fogalmaztuk meg ilyen tágan a címet, hogy sokan kapcsolódhassanak saját gondolataikkal, kutatási témáikkal a konferencia vezérfonalához.

Ember, környezete és egészsége sokoldalú és bonyolult kapcsolatrendszer, számtalan elemét ki lehet választani és egy kicsit közelebbről megvizsgálni.

Miért is aktuális ez a témaválasztás? Az emberiség jövőjéről felelősen gondolkodó tudósok, közéleti személyek, polgárok mára eljutottak odáig, hogy már nagyon leegyszerűsítő nézetnek tűnik számukra az a korábban népszerű elképzelés, hogy az ember az értelem korlátlan képességével rendelkezik a valóság átalakítására, képes behatolni és aktiválni és így meghatározni az események folyamatát.

A magunk teremtette környezetben ma már egyre kevésbé érezzük jól magunkat, sokan élik át az elidegenedés érzését a környezettől és önmaguktól is. Ez a diszharmónia sérülékennyé teszi az embert és már társas kapcsolatai sem nyújtanak számára biztonságot.

Egy rádióműsorban, még a 20. század végén hangzott el az a jóslat, hogy a 21. század az élet- és embertudományoké lesz, mert újra kell definiálni az emberi fejlődés, sőt az egészség fogalmát is. Foglalkozni kell az emberrel - aki nagyon elveszettnek érzi magát ebben a furcsa, posztmodern világban-, hogy visszataláljon önmagához. Adaptációs stratégiáinkat újra kell értelmezni és ezt csak pozitív pszichológiai szemlélettel lehet megtenni.

A 21. század pszichológiájának egyik főárama az egészségpszichológia, amely - Csíkszentmihályi és Seligman meghatározása szerint -, az emberi erények és erősségek tudománya, elősegíti a folyamatos személyiségfejlődést és életmódprogramot kínál.

Meghívott előadónk Urbán Róbert PhD, az ELTE személyiség- és egészségpszichológia tanszék oktatója ezt az új pszichológiai szemléletet mutatta be nagy sikerrel. A plenáris ülésen előadást tartott még Dr. Szála Erzsébet, karunk főigazgatója, aki a fürdőzés, tisztálkodás kultúrtörténetét mutatta be, rendkívül élvezetes idézetekkel megfűszerezve. Stöckert Károlyné A játék, mint környezet címmel tartott, a gyermek és környezete közötti, sokoldalú pszichológiai kapcsolatrendszerről gondolatébresztő beszámolót.

Jávorszky Edit pedig arról beszélt, hogyan jelentek meg a globalizáció pszichológiailag is nagymértékben személyiségromboló víziói, a háború utáni szépirodalmi művekben.

A délutáni előadások két szekcióban zajlottak. A természeti - tárgyi környezet és egészség szekcióban értékes információkat hallottunk a táplálkozásról, a főiskolai hallgatók egészségtudatos magatartásáról és személyiségfejlődéséről. Az épített környezet lelket is szennyező hatását mutatták be a vizuális tanszék munkatársai. Láthattuk azt, hogyan képeződik le a környezet a gyermeki rajzokban, és az ember és környezetének harmóniája,

Jávorszky Edit főiskolai docens, a globalizáció személyiségromboló vízióiról tartott előadást

mint elérendő ideál, is megjelent a referátumok gondolatkörében.

A másik szekció neve: Szociális környezet és egészség volt. Már meghívott vendégünk előadásában is elhangzott az a gondolat, hogy legnagyobb örömforrásunk, de egyben legnagyobb stresszforrásunk is a másik ember. Ebben a szekcióban elsősorban ezt a témát járták körül oktatóink. Ismételten kiderült az, hogy milyen sok szálon lehet kapcsolódni referátumokkal, a konferencia fő témájához. Hallottunk gondolatokat a Pygmalion-effektusról, a szülők és óvónők kapcsolatáról, a kisgyermekkori beszédtanulás összetevőiről. Több előadó is érintette a mentális egészség fenntarthatóságát, pl. az olvasás vagy a telefonos segítségnyújtás segítségével. A médiaerőszakról szóló referátum, a reklámok gyermeki személyiségfejlődést veszélyeztető hatásaira hívta fel a figyelmet. A magyar orvosképzés bécsi hagyományairól és Szondi Lipót politikai pszichológiájáról is hallhattunk filozófikus, a mai kor embere számára is adaptálható gondolatokat.

A mai kor embere, megszédülve a fogyasztás nyújtotta örömöktől, paravánnal próbálja meg eltakarni a halált. Ezzel a paravánnal próbálják maguktól távolítani az élet nagy kérdéseit, küzdelmeit, szenvedéseit. A szenvedést enyhíteni azonban csak azzal a tudattal lehet, hogy bizonyos fokú szenvedés az élet velejárója. A biztonságot csak úgy lehet erkölcsösen kínálni, ha kimondjuk, hogy az élet szükségszerűen kockázatos. Századunk legnagyobb gondolkodói nem takarják el paravánnal a halált. Műveikben a lét abszurditása, az élet gyötrelmessége mindennapjaink elválaszthatatlan részeként jelentkezik. Ma - úgy tűnik - messzire kerültünk a Maslow által leírt fejlődésmotivációtól. A humanisztikus ideál az autonóm ember, távol van a fogyasztói társadalom önző egyedeitől. Az autonómia a környezettől való viszonylagos függetlenséget is jelenti. A humanisztikus emberkép szerint a környezettől való függetlenség azonban csak viszonylagos. Az ilyen emberek természetesen interakcióban vannak a

környezettel, de kontaktusaikban saját igazi vágyaik és szükségleteik a meghatározóak és nem a környezet nyomása. Maslow szerint, ez az igazi pszichológiai szabadság.

Hogy az ember visszataláljon önmagához, természeti, társadalmi környezetéhez, közösségeihez, ebben a jövő pedagógusainak is nagy szerepe lesz.

Végül Umberto Eco mondataival szeretném zárni ennek az értékes és sokszínű napnak az összefoglalását: "Attól kezdve, hogy az ember tevékenykedni kezdett a földön, átalakítja és lassan tönkreteszi a természetet. A föld nem csak a bolygó, hanem minden élőlény is, amely ezt a bolygót benépesíti. A legfőbb feladatunk az lenne, hogy megállapodást kössünk a Földdel. Mivel szükségünk van rá (nem cserélhetjük ki, mint egy megunt autót), ki kell tapogatnunk, hol van az a határ, amelyen túl már nem tud elviselni minket. Tárgyalnunk kell tehát. Mindenekelőtt a Földdel, de egymással is."

Jávorszky Edit
főiskolai docens, mb. tanszékvezető
BPFK Pszichológia Tanszék

SZÉCHENYI, MINT MODERN MAGYAR

Köszöntő szavak az Akadémiai Erdőben, Sopronpusztán a 180. jubileumi fa elültetésénél. 2005. október 27.

Fát ültetni jöttünk, ami a folytonosság és a híd jelképe, s elkötelez a jövő irányában. A fa a kapcsolat, a nyugalom, a bizalom és a folytonosság jele. Az ültetés jelképességében a folytonosságot hangsúlyozva, szabadjon azonban az ünnepelt, Széchenyi István egy másik vonására is utalnom, arra, hogy ő egy vibráló ember volt.

Széchenyi nyughatatlan és modern ember volt. Modern nem csupán érzékenységeiben, hanem abban is, ahogyan össze tudta illeszteni élete sok színterét és helyszínét. Tudjuk, milyen sok területen járult hozzá a modern Magyarország kialakulásához a közlekedési és kommunikációs infrastruktúra alakításával, a lótenyésztéstől a gőzhajózáson át a folyamszabályozásig, s az Akadémiának mint a kultúra és tudomány hordozójának, s a városi civil élet számos más színterének megalapításával.

Emlékezzünk azonban arra, hogy nemcsak teljesítményeiben s céljaiban, hanem életmódjában is modern ember volt. Túlterheltségre panaszkodás és a kapkodás jelei nélkül váltja egy napon belül többször élete színtereit, s a jelképes helyzeteket. A család, a hídépítés, a hajózási részvénytársaság az Akadémia és a Kaszinó számára gond nélkül beférnek egy napjába. Akárcsak az, hogy Budán reggelizik, majd megáll Alcsúton a nádornál, hogy még aznap este elérjen Cenkre, hogy másnap Pozsonyban kezdjen a diétán, majd Metternichnél vacsorázzon.

A kezdeményezés, a tervek sokrétűsége és változatossága mellett emlékezzünk tehát arra a Széchenyire is, aki modern volt abban az értelemben, hogy a modern élet sokféle terepét s szerepét, a modern Magyarország sok helyszínét átfogva s integrálva tudott élni.

Pléh Csaba

MAGYAR TUDOMÁNY NAPJA

Egyetemünk vezetői is koszorút helyeztek el a Széchenyi-mauzóleumban.

A Magyar Tudomány Napja alkalmából színvonalas rendezvénysorozattal emlékeztek a nagy tudós elődökre a Nyugat-Magyarországi Egyetemen. Október 18-án Nagycenken a Magyar Tudományos Akadémia és a helyi önkormányzat tisztségviselői, valamint egyetemünk vezetői tisztelegtek és helyeztek el koszorút a Széchenyi-mauzóleumban. Dr. Meskó Attila, a MTA főtitkára méltatta a legnagyobb magyar életművét és osztott meg a szép számú emlékező gyülekezettel néhány ritkábban hallható érdekességet Széchenyi István életútjából. Ezt követően az emlékparkban elültették a 110. emlékfát, majd tudományos tanácskozással zárták a programot.

Egy hónappal később, november 18-án a MTA Veszprémi Akadémiai Bizottságával karöltve a Magyar Tudomány Ünnepére gyűltek a Városháza Dísztermébe egyetemünk vezetői. Az ünnepi ülésen Prof.Dr. Koloszár József, az Erdőművelési Tanszék vezetőjének az erdőművelési kísérletekről tartott színes és izgalmas előadása után adták át az "Év kutatója"-díjakat. A díjazottak: Dr Gyurátz József (BDF) az élettudományok, Dr. Pituk Mihály (VE) a természettudományok és matematika, Dr. Tóth Ferenc (BDF) a társadalomtudományok tudományterületen érte el a kitüntető címet. Az ünnepi ülést a három díjazott rövid, bemutatkozó előadása zárta.

GLOBALIZÁCIÓ ÉS FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS

Apáczai Napok Nemzetközi Tudományos Konferencia 2005.

A Nyugat-Magyarországi Egyetem Apáczai Csere János Tanítóképző Főiskolai Karon idén ismét megrendezték az Apáczai Napok Nemzetközi Tudományos Konferenciát, amit már nyolc éve jelentős szakmai fórumként tartanak számon az országban és határainkon kívül egyaránt. A 2005. október 20-22. között megrendezett tanácskozáson tizenegy szekcióban nyílt mód az aktuális kérdések megvitatására, "Globalizáció és fenntartható fejlődés" kérdéskörben. A szakmai programok mellett a hallgatók is aktívan bekapcsolódhatnak a rendezvényekbe, hiszen külön szekcióülésükön vendégül látták Arató Gergely államtitkár urat (Oktatási Minisztérium), aki a magyar diploma értéke az Európai Unióban címmel tartja meg előadását. A programban a kézműves nap során, népi művészetekkel ismerkedhettek meg a hallgatók, valamint már hagyományosan a konferencia részeként megrendezték gólyabált.

A konferenciát Prof.Dr. Faragó Sándor rektor nyitotta meg, majd Dr. Cseh Sándor a kar főigazgatójának köszöntő szavait követően plenáris előadásokra került sor.

Dr. Korzenszky Richard OSB-perjel (Tihanyi Apátság) GLOBALIZÁCIÓ ÉS NEVELÉS, valamint Prof.Dr. Albert Sándor rektor (Selye János Egyetem, Révkomárom) SZLOVÁKIA FELSŐOKTATÁSA A GLOBALIZÁCIÓ TÜKRÉBEN címmel tartották meg előadásaikat.

A nyitónap során koszorúzás és kiállítás megnyitó is színesítették a programot. Másnap kezdődtek a szekcióülések, ahol tíz téma köré csoportosított előadások hangzottak el.

A globalizáció és kultúra szekcióban 28 előadás volt, melyre a vendégelőadók Pécsről, Szegedről, Bajáról, Nagykőrösről és Debrecenből is érkeztek. Dr. Horváth Géza a szekció vezetője elmondta, hogy két típusú előadásokat hallgathattak meg a két nap alatt. Az átfogó témák mellett a statisztikai adatokat is felsoroló prezentációk sokszor utaltak egymásra, ezt az előadók többször meg is tették. Fontos megállapítás volt, hogy a globalizáció tényével együtt kell élnünk és meg kell tanulnunk alkalmazni a kor vívmányait.

A testnevelési szekcióban négy témakör, a közoktatás, a sport, a kiválasztás és a tantárgypedagógia kérdésköre köré csoportosultak az előadások. Különösen jelentős volt a szekció munkája, hiszen a külföldi kapcsolatok építése terén is segítséget jelentett a határainkon túli előadók szakmai munkái. Az Apáczai Napokon adták át a sportorvosi laboratóriumot.

Az idegen nyelvi szekcióban 15 előadás hangzott el, az előadók arra keresték a választ, hogy az általános szaknyelvoktatás és a többnyelvű társadalmi szereplők, hogyan és milyen hatékonysággal jelennek meg a mindennapi oktatásban. Érdekes volt, hogy az idegen nyelv, mint kifejezés már nem él, hiszen elsődleges és további nyelveket különböztetünk meg. Prezentációt hallgathattak meg az érdeklődők az EU intézményi nyelvhasználatáról, de a nemzetközi reklám szerepéről is. Az elhangzottak további konferenciák munkáját is segítik a jövőben.

A Testvérmúzsák szekció minden évben széles körben vonzza a művészetekkel foglalkozó előadókat. Idén a kulcskérdést az egyes területek egymásra figyelése jelentette. Fontosnak tartják, hogy a jövőben megjelenő tanulmánykötet mellett egy multimédiás cd is tartalmazza az elhangzott és vizuálisan is bemutatott előadásokat és azok szemléltető eszközeit.

A turisztika területén a tavalyi évtől kezdődően komoly fellendülés tapasztalható, hiszen az ország minden részéből és külföldről is érkeztek előadók. A számvitel, a marketing és egyéb szakmai területek fejlesztéséről is szó esett, több olyan oktatási módszert is bemutattak, amit a mindennapokban a karon is alkalmazhatónak ítéltek a tanszék oktatói. A szekció lényegi gondolata egy újragondolt integrálódás, melyben a határok megszűnnek.

A szociálpedagógia területén a globalizáció folyamatának veszteségeit mutatták be. Ifjúságsegítő kérdések, fogyatékkal élő főiskolai hallgatók életminőségének változásai valamint friss kutatási eredmények is előtérbe kerültek.

A matematika és természettudományok témakörét összefogó szekcióban hét előadást hallgathattak meg az érdeklődők. A hurrikánoktól a tankönyvkészítés hátteréig igazán izgalmas témaköröket érintettek az előadók. A globalizáció hatása érvényesül az oktatási folyamatokban is, hiszen a hallgatók képessége, információkhoz való jutása egyre javul.

Az Öveges Kálmán Gyakorló Általános Iskolában immáron negyedik éve előadássorozatot szerveznek. Idén hat előadó osztotta meg gondolatait a szakvezetők és a gyakorlati képzés kérdéskörben a mintegy ötven főnyi hallgatósággal. Főként a jelen helyzetet elemezték, az emberi értékek és az értékválasztások. A szekció munkájának eredményeként egy rövid távú feladatterv készült a nevelés változtatása terén, amelyet várhatóan idén végre is hajtanak.

A magyar nyelv helyzete és a magyar nyelv, mint idegen nyelv. Ilyen témák is elhangzottak a magyar szekcióban. Érdekes kérdés volt a hazai, határon túli és az emigráns irodalom kulturális párbeszéde. A konferencia szakmai programjai előtt a tanszék oktatói megemlékeztek Varga Erika tanárnőről, tiszteletére emlékszobát rendeztek be.

A konferencia programjainak állandó kísérő eseménye a zenei együttesek szereplése, ez idén is nagy sikerrel zajlott. A plenáris ülés fanfárja után a kar teljes zenei kínálata bemutatkozott. A zenekar és a két énekegyüttes, a nőikar és a vegyeskar egyaránt sikeres műsort adott a Bencés Gimnázium Dísztermében. A hallgatók mellett az Apáczai Napok rendszeresen teret biztosít a zenét szerető és művelő oktatóknak, előadóknak. Idén is nagy sikerrel került megrendezésre a zenetanári hangverseny a kar dísztermében.

A kar vezetése és a szervezőség egyaránt sikeresnek értékelte a VIII. Apáczai Napok rendezvénysorozatot. Örömmel tapasztaljuk, mondta zárszavában Dr. Cseh Sándor főigazgató, hogy sok az ismerős, akik évek óta ezt a helyszínt választják a szakmai értekezés pódiumául. A tartalmi gazdagságot és a jó témákat garantáljuk.

Köszönjük a szervezésben és lebonyolításban segítséget nyújtó kollégák munkáját, valamint a hallgatók aktív közreműködését. Külön köszönjük támogatóinknak, hogy az érkező, mintegy 150 vendéget megfelelő körülmények között láthattuk vendégül.

Jövőre ismét Apáczai Napok. Szeretettel várunk akkor is mindenkit.

PÉNZÜGYI CONTROLLER KÉPZÉS A KTK-N

A Pénzügytan-Számvitel Intézet égisze alatt 2005 októberében elindult az akkreditált Nemzetközi REFA (REFA - Munkakialakítási, Üzemszervezési és Vállalatfejlesztési Szövetség) controller képzés.

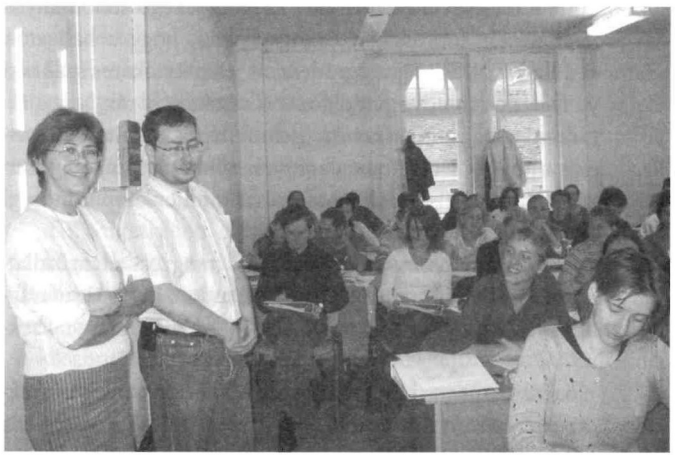

Csikós Istvánné REFA Magyarország igazgató és Szóka Károly egyetemi adjunktus szervező

A német REFA-Szövetség tevékenysége a szervezési és vezetési módszerek kidolgozására és terjesztésére irányul, integrálja a legkorszerűbb képzési, fejlesztési módszertanokat és eszközöket. 30.000 egyéni, 1.500 vállalati és 600 tiszteletbeli tagja révén a REFA Európa legnagyobb magáncégének számít a munkatanulmányozás és üzemszervezés területét átfogó szak- és továbbképzésben; továbbképzést, tanácsadást és tréninget kínál a termelés, igazgatás és szolgáltatás valamennyi területén egész Európában, így Magyarországon is.

A Lentner Csaba és Szóka Károly szervezésében induló képzés rendkívül nagy érdeklődésre tett szert, összesen 48 hallgatóval indult a tanfolyam. Mai világunkban nagyon fontosnak tartjuk, hogy a Közgazdaságtudományi Karon végzett hallgatók diplomájukon kívül egy valóban értékes pluszképzésben vegyenek részt, gazdagodjanak gazdasági és nemzetközi ismeretekkel. A controlling kiemelkedő fontossága, hogy integrálja a pénzügyi, számviteli, vállalat-gazdálkodási és menedzsment ismereteket.

2001-ben végeztem a KTK-án, pénzügyi szakirányon és személyes tapasztalatom szerint rendkívül jól hasznosíthatóak ezek a controlling ismeretek az oktatásban, a doktori kutatásban és a hallgatók elmondása szerint a vállalati gyakorlatban is.

A képzést hosszas tárgyalások után rendkívül kedvezményes áron sikerült megszervezni Sopronban, mely képzésen több tanár is részt vesz, ami mutatja a tanfolyam magas színvonalát. Az oktatók bizonyítványt kapnak a tanfolyam elvégzése után, amivel taníthatják a képzés moduljait, óratartási jogot kapnak. Ez a felsőfokú végzettséget adó, az egész Európai Unióban elfogadott és elismert controller képzés egész Magyarországon nagyon sikeres, amit az is alátámaszt, hogy már a 2006 szeptemberében tervezett képzésre is vannak érdeklődök.

Szívesen vesszük a további érdeklődést!

Szóka Károly
egyetemi adjunktus
kszoka@ktk.nyme.hu

PHD-KONFERENCIA AZ ATFK-N

A Tudomány Hetében karunk 2005. november 3-án szervezte a doktori iskolát végző kollégák konferenciáját.

15 doktorandusz közül 9 jelölt számolt be kutatási terveiről, eredményeiről. A kutatási területek rendkívül változatosak, elsősorban alkalmazott kutatásokat jelentenek, valamint a jelöltek oktatási tevékenységéhez kapcsolódnak.

Benyák Anikó a hiperaktív kisiskolások tanulmányi eredményességét vizsgálja. Boldizsár Boglárka és Lőrincz Ildikó a kisgyermekkori első nyelvi és idegennyelv-tanulás egy-egy aspektusát vizsgálja az alkalmazott pszicholingvisztika eszközeivel. Perényi Angéla a pedagógiában a fenntarthatóság fogalmát elsősorban környezetpszichológiai szempontból járta körül szemléletes előadásában. A társadalomtudományokat továbbá egy filozófiai és két történelmi tárgyú kutatás képviseli: Cseri Kinga Kirkegaard filozófiájának hermeneutikai elemzését végzi, Varga Balázs a győri politikai elit összetételét, társadalmi-politikai szerepét vizsgálja 1945-1956 időszakban, Pongrácz Attila pedig a brazíliai magyar emigráció nyelvi, kulturális és politikai jellemzőit tárja fel, és a magyar identitástudat fennmaradásának illetve feléledésének okait tárgyalja. Gecseyné Papp Katalin a mesék és az ifjúsági regények névadási szokásait dolgozza fel jelen tanévben megkezdett doktori képzése során, de máris alapos szakirodalmi áttekintéssel és saját kutatási adatbázissal rendelkezik. A művészetek területén Szunyogh László szobrászművész vesz részt akkreditált DLA-képzésen Pécsett, dolgozatában a transzavantgarde fogalmát kísérli meg definiálni, irányzatként meghatározni, valamint saját alkotói munkásságát művészetelméleti szempontból értelmezni. A jó hangulatú, szakmai-tudományos eszmecsere lehetővé tette kutatásmódszertani kérdések felvetését, valamint betekintést nyújtott a karon folyó különféle tudományos tevékenységbe.

Lőrincz Ildikó
főiskolai adjunktus, doktorandusz

V. KÖRNYEZETVÉDELMI ÉS AGRÁRTUDOMÁNYI ERDÉLYI TDK KONFERENCIA

A konferenciát idén 5. alkalommal rendezte meg a Nagyváradi Magyar Diákszövetség (NMD) november 18-20. között .

A Nagyváradi Magyar Diákszövetség fő tevékenységei közé tartozik a Nagyváradon tanuló egyetemi hallgatók képviselete, összetartása és tájékoztatása az őket érintő különböző lehetőségekről, programokról.

A Diákköri Konferencián az alábbi szekciókban hallhattunk előadásokat:

- Mezőgazdaság;
- Tájvédelem, természetvédelem;
- Települési környezetvédelem, Tájrehabilitáció;
- Növényvédelem, növényegészségügy.

A debreceni agráregyetemről érkeztek a legtöbben a konferenciára, akik tapasztalt, rutinos előadókként emelték a konferencia rangját. A Bíráló Bizottság kiemelte, hogy évről évre értékesebb dolgozatokat készítenek a hallgatók, valamint színvonalas előadások hangzanak el a szekciókban.

A Nyugat-Magyarországi Egyetem Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Karát képviseltem, a Mezőgazdasági Szekcióban. Előadásom címe: Ménhasználat Magyarországon, mellyel a 3. helyet "szereztem meg", holtversenyben egy debreceni hallgatóval. A felkészülésben Dr. Gulyás László egyetemi docens segített.

Baráti légkörben zajlottak az előadások, ez segítette a résztvevők szakmai kibontakozását. Nem éreztem versenyhangulatot, számomra valóban egy konferenciára hasonlított, ahol mindenki kíváncsi volt a hallgatótársa munkájára, eredményeire.

A rendezők gondoskodtak különféle programokról, amelyek közül számomra a városnézés nyújtott maradandó élményt.

Harakály István
IV. évfolyamos hallgató

KARI TDK MOSONMAGYARÓVÁRON

2005. november 21-én a hagyományoknak megfelelően a MÉK-en ismét megrendezték a Kari Tudományos Diákköri Konferenciát.

A megnyitón Dr. Neményi Miklós tudományos dékánhelyettes köszöntötte a résztvevőket, méltatva az ilyen jellegű tudományos "megmérettetések" fontosságát. Hangsúlyozta, hogy a hallgatók számára a kari TDK egyfajta ugródeszkát jelent a sikeres szakmai életpálya felé, hiszen egy-egy dolgozat elkészítése során "végigjárják" a tudományos munka nehézségeinek lépcsőfokait. Sok esetben ezek a munkák szolgálnak alapul a későbbi diplomadolgozatnak, esetleg doktori disszertációhoz, tehát mindenképp minőségi és legfőképp áldozatos munka áll mögöttük.

A konferencián összesen 39 előadás hangzott el az Állattudományi-Növénytudományi-, Élelmiszertudományi-, Gazdaságtudományi- és az Agrárszociológiai és Munkatudományi Szekciókban.

Az előadások magas színvonalát mutatja, hogy némelyik szekcióban az első három díj mellett több különdíjat is kiosztottak a Mosonmagyaróvári Hallgatói Önkormányzat jóvoltából.

Mint azt Neményi professzor úr is hangsúlyozta megnyitójában, a tudományos munka ezzel a konferenciával nem ér véget a hallgatók számára, hiszen az itt elért helyezések- és a Bíráló Bizottságok megítélése alapján egyben a meghívó a 2007-ben megrendezendő Országos Tudományos Diákköri Konferenciára valamely Szekciójába. Emellett az Élelmiszertudományi Szekciókban elhangzott munkákat előadói a 2006 áprilisában, Mosonmagyaróváron megrendezendő MÉTE Konferenciára is meghívták.

Minden dícséret megilleti azon hallgatókat, akik azon a borús november 21-i hétfő délutánon, a tudományos tanácskozáson részt vettek, gratulálunk az eredményekhez. Ne felejtsék azonban el, hogy köszönettel és hálával tartoznak konzulens tanáraiknak, akik nélkül nem juthattak volna el idáig! Szeretnék köszönetet mondani a nevükben a kari Tudományos Diákköri Tanácsnak és a Bíráló Bizottságok tagjainak, és végül, de nem utolsó sorban Dr. Gulyás László egyetemi docens úrnak a kari TDK elnökének, aki nem kevés időt és energiát áldozott arra, hogy ismét egy színvonalas konferencia tanúi lehettek az Alma Mater sok mindent átélt falai.

Gratulálok a hallgatóknak, további sok sikert kívánok mindenkinek egy, azt hiszem, ideillő gondolattal:

"Van a világon valami, ami értékesebb, mint az anyagi élvezetek, mint a vagyon, értékesebb magánál az egészségnél is: a tudomány odaadó szolgálata."

(Thiery)

Kiss Csilla PhD hallgató

A GAZDÁLKODÁSBAN PUBLIKÁLT PHD HALLGATÓK I. TUDOMÁNYOS KONFERENCIÁJA

Mosonmagyaróváron a Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Karon 2005. október 14-én rendezték a Gazdálkodásban publikált PhD hallgatók I. tudományos konferenciáját. A konferencia lehetőséget biztosított arra, hogy a "tudósjelöltek" személyes eszmecserét folytathassanak a kutatási témájukról, s egyben lehetőséget kapjanak tudományos eredményeik publikálására.

Mosonmagyaróváron a MÉK-en 2005. október 14-én rendezték a Gazdálkodásban publikált PhD hallgatók I. tudományos konferenciáját. A konferencia lehetőséget biztosított arra, hogy a "tudósjelöltek" személyes eszmecserét folytathassanak a kutatási témájukról, s egyben lehetőséget kapjanak tudományos eredményeik publikálására.

Dr. Szigeti Jenő, a Nyugat-Magyarországi Egyetem Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Karának általános dékánhelyettese köszöntötte a közel száz vendéget. Dr. Tenk Antal, a konferencia egyik szervezője köszöntőjében kiemelte, hogy a PhD-képzés során különösen az első években a legnagyobb nehézséget a hallgatók számára a kötelezően előírt publikációs minimum teljesítése jelenti. Dr. Szerdahelyi Péter, a Szerkesztőbizottság elnöke megnyitó beszédében arról szólt, hogy melyek azok a kutatási témák, amelyek a magyar mezőgazdaság számára aktuálisak. Dr. Csete László felelős szerkesztő a GAZDÁLKODÁS című lap közel fél évszázados tevékenységét foglalta össze az alapítástól (1957.) napjainkig, továbbá beszédében méltatta, hogy az elmúlt tíz évben 152 publikáció jelent meg a PhD hallgatók tollából a lap hasábjain. A 152 cikkből 45 publikáció huszonöt mosonmagyaróvári PhD hallgató tollából íródott, amely az összes PhD-s tanulmány 29,6%-át, valamint az összes szerző 22,1%-át jelenti.

A köszöntők után került sor a szekcióülésekre. Kilenc felsőoktatási intézményből érkeztek előadók, akik négy szekcióban, összesen 40 előadást tartottak az Agrárgazdaságtan-Agrárpolitika, Üzemgazdaság-Üzemszervezés, Marketing, valamint az angol nyelvű szekciókban. A szekcióülések után került sor a poszterek bemutatására és nyilvános megvitatására. A poszterbemutató után következett a konferencia záróülése, ahol a szerkesztőség tagjai megköszönték a szervezőknek, a támogatóknak és a résztvevőknek a munkáját. A szekcióelnökök pedig néhány mondatban összefoglalták az elhangzott előadások témaköreit és legfontosabb mondanivalóit, valamint értékes tanácsokkal látták el az ifjú kutatókat. Zárszóként Dr. Tenk Antal reményét fejezte ki, hogy a konferenciát két év múlva ismét megrendezik majd. Dr. Csete László felelős szerkesztő nevében ígéretet tett arra, hogy továbbra is kiemelt feladatként kezelik a PhD-hallgatók publikációs lehetőségeinek elősegítését. A "szakmai tapasztalatcsere" egy hangulatos ebéddel zárult, ahová a konferencia rendezői invitálták a vendégeket.

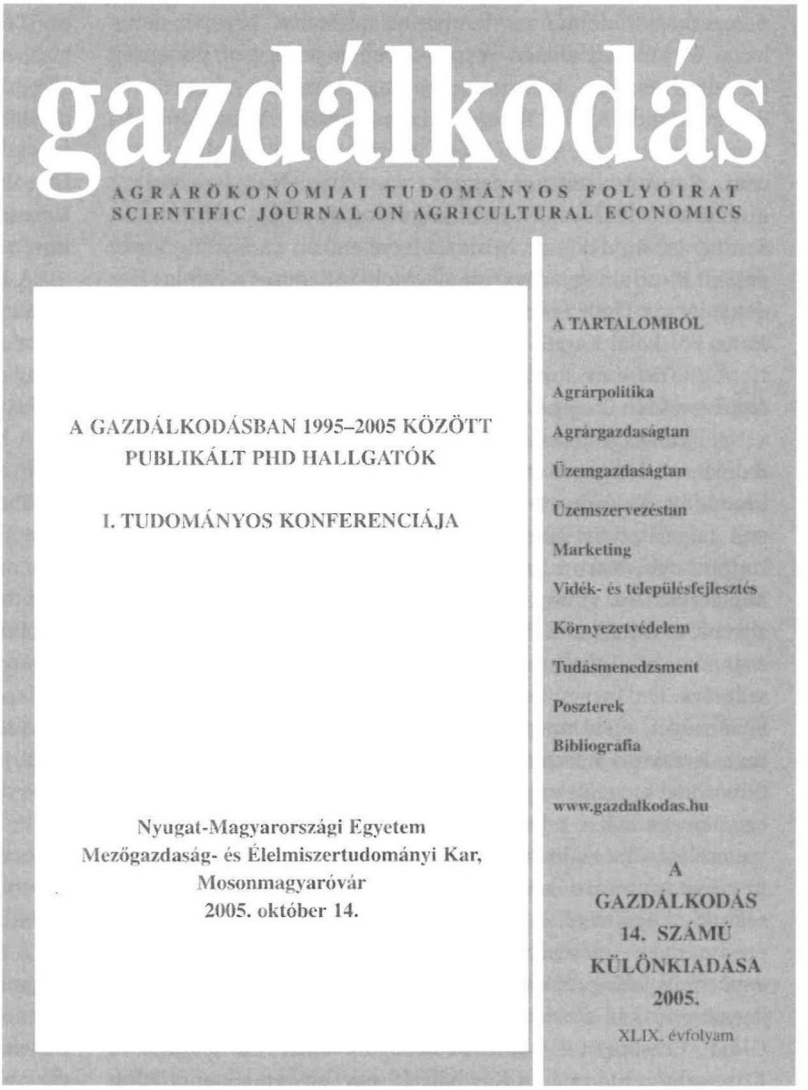

Abban reménykedünk, hogy ezzel a sikeres kezdeményezéssel hagyományt teremthetünk.

Vincze Judit
PhD-hallgató

JUBILEUMI ÜNNEPSÉG ÉS TUDOMÁNYOS KONFERENCIAA KTK-N 2005. NOVEMBER 9-10-ÉN

A Nyugat Magyarországi Egyetem Közgazdaságtudományi Kara a magyar tudomány ünnepe alkalmából, 2005. november 9-én nagyszabású jubileumi ünnepséget rendezett a Liszt Ferenc Kulturális és Konferencia Központban.

A jubileumi ünnepséget két napos magas színvonalú nemzetközi tudományos konferencia követte, számos neves hazai és külföldi előadó részvételével. A jubileumi ünnepség díszelnökségében köszönthettük egyetemünk rektorát dr. Faragó Sándort, dr. Besenyei Lajos rektort Miskolcról, dr. Kovács Árpádot, az Állami Számvevőszék elnökét, Walter Dezső urat, Sopron polgármesterét, dr. Veres József dékánt a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemről, dr. Szintay István dékánt a Miskolci Egyetemről, dr. Eördög Vince dékánt Mosonmagyaróvárról, dr. Molnár Sándort a Faipari Kar dékánját, dr. Cseh Sándor főigazgatót Győrből az Apáczai Csere János Főiskolai Karról.

A 2005-ös év fordulópont a Közgazdaságtudományi Kar életében. Idén ünnepeltük a soproni közgazdászképzés tíz éves, a Közgazdaságtudományi Kar alapításának az öt éves évfordulóját. A közgazdászok egyetemi szintű képzése 1995-ben kezdődött. Ekkora levelező tagozaton, majd egy év múlva nappali tagozaton is megkezdődött az oktatás. A Közgazdaságtudományi Karon a kezdetektől mindmáig korszerű, nemzetközileg ismert és elismert tananyagot, ismereteket adtunk át a hallgatóknak, s az ország tekintélyes szakemberei és tanárai közül tudtunk tanárokat megnyerni a soproni képzés számára. Dr. Faragó Sándor rektor úr köszöntötte az ünneplő közönséget, mely megtöltötte a konferencia központ Liszt-termét. A rektori köszöntő után Walter Dezső polgármester úr üdvözölte a megjelenteket és mondott elismerő szavakat az egyetem és a kar teljesítményéről, intézményünk és a város kapcsolatáról, és a jövőbeli együttműködésről. Ezután dr. Gidai Erzsébet alapító dékánunk mondott köszöntőt, szívhezszóló szavakkal ecsetelve az elmúlt évek munkáját, eredményeit, az eredmények eléréséhez szükséges oktatói és hallgatói együttműködés példásságát és a jubileumi évre való emlékezés jegyében a kar zászlajára felkötötte a jubileumi szalagot. Dr. Gidai Erzsébet a kar vezetése nevében "kifejezvén a Közgazdaságtudományi Kar háláját" egy- egy emléklapot adott át a Nyugat Magyarországi Egyetem korábbi és mai rektorának dr. Koloszár Józsefnek és dr. Faragó Sándornak, dr. Besenyei Lajosnak, a Miskolci Egyetem rektorának, valamint dr. Gimesi Szabolcs volt polgármesternek és Walter Dezső polgármesternek, akik kezdetektől támogatták a soproni közgazdászképzést.

Juhász Zita okleveles közgazdász, egyetemi adjunktus kedves szavakkal emlékezett az 1994-ben indult levelező tagozat egykori hallgatói nevében. Koloszár László PhD hallgató, a kar első HÖK-elnöke pedig az 1996-ban indult nappali tagozatos képzés első évfolyamán végzettek nevében mondott emlékező szavakat. A kar dékánja egy-egy díszoklevél adományozásával külön is kifejezte a kar tiszteletét és megbecsülését a Soproni Egyetem egykori vezetőinek dr. Winkler Andrásnak, dr. Láng Miklósnak, dr. Németh Károlynak; valamint a közgazdászképzés közalkalmazotti jogviszonyban lévő egykori alapító oktatóinak és egykori munkatársainak a képzés megalapításában, oktatási, kutatási, igazgatási és infrastrukturális feltételeinek megteremtésében vállalt kiemelkedő szerepüket. Díszoklevelet kapott dr. Balázs Judit, dr.Fábián Attila, dr. Herczeg János, dr. Lentner Csaba, Dr. Wilfing János, Horváth Imréné és Traxler Attiláné.

A Közgazdasági Kar Kari Tanácsa a kar érdekében kifejtett áldozatos munkák elismeréseként "Széchenyi István Emlékérem" kitüntetést alapított. A vert ezüstérem tervezője Soltra E. Tamás, a Faipari Mérnöki Kar Alkalmazott Művészeti Intézetének egyetemi docense, szobrászművész.

A Kari Tanács ezen emlékéremmel elismerését kívánja kifejezni mindazoknak, akik a Kar megalapításában, akkreditációjában, elhelyezésében, minőségi munkájának javításában, oktatási- kutatási tevékenységének eredményesebbé tételében, a személyi és tárgyi feltételek bővítésében kiemelkedő szerepet töltöttek be. A Kari Tanács előterjesztésére dr. Gidai Erzsébet alapító dékán, dr. Faragó Sándor rektortól vette át a Széchenyi István Emlékérmet. Dr. Gidai Erzsébet az ezt megelőző napon Budapesten a Mestertanár kitüntető címet kapta életműve elismeréseként.

A jubileumát ünneplő Közgazdaságtudományi Kart köszöntötte dr. Besenyei Lajos a Miskolci Egyetem rektora, Dr. Geréb Zsolt a Partiumi Egyetem rektora és többen a külföldről érkezett vendégek közül, dr. Alexandre Peredrij a Kárpátaljai Állami Egyetem dékánja, Dr. Jouni Niskanen Seinajoki Főiskola elnökhelyettese, valamint a Szabadkai Egyetem dékánja.

A Magyar Tudomány Napján a Közgazdaságtudományi Kar hagyományainak megfelelően - nemzetközi tudományos konferenciát rendezett. 9-én este a Liszt Ferenc Szimfonikus Zenekar nagysikerű koncertet adott, 10-én pedig a konferencia zárásaként a kar jelenlegi hallgatói és oktatói, valamint a karon végzett ifjú közgazdászok találkoztak az Erzsébet utcai Campusban.

Márton Balázs
KTK

SORBONNE-I DIPLOMA /PARIS IV./ SOPRONI KÉZBEN

A NYME Közgazdaságtudományi Kar vezetőtestülete egyhangúlag döntött arról, hogy Településmenedzsment oktatás induljon.

A négy szemeszterrel, saját szervezésben megvalósuló képzés a kimenetnél eredeti teljesértékű francia, Sorbonne-diplomát nyújt. Ez azt jelenti hogy az összesen 27 tárgyból a nagy többséget magyar nyelven tartják, míg szemeszterenként általában két tárgyat francia professzor ad elő, természetesen azonnali, helyszíni magyarra fordítás mellett. Így az oktatásban való részvételnek nem feltétele a francia nyelv ismerete. Külön kiemelés nélkül is észrevehető az a rendkívüli előny, amelyhez a már nyelvismerettel rendelkezők jutnak: nyelvgyakorlatot is biztosítunk számukra, hiszen a fordítást akkreditált fordítók végzik.

Az egyetem tudásközpontra, országos jelentőségű, regionális környezeti munkára történő vállalkozása lehetővé teszi a szemeszterenként befizetendő tandíj mérsékelését: más egyetemektől eltérően nullszaldóra történő tervezés alapján, mindössze 160.000 forint szemeszterenként. Ez esetben, a különleges francia és magyar tanári erőfeszítések nyomán egy többletév alatt lehet M3-as, postgraduációs diplomához jutni. Saját egyetemünk hallgatói két részletben fizethetik be félévenkénti tandíjukat.

Azért lehet érdekes a téma, mert a sorbonni vezetőkkel történt megállapodás szerint az M3 szintű, posztgraduális munkában már részt vehetnek az utolsó egyetemi évükben járó, tehát IV. éves hallgatók is. A második kétéves tanfolyam kezdését 2006. februárra tervezzük.

A részletes tematika / tanulmányi matrix / az oktatás szervezőjénél / 518-417 / megismerhető, a tanulmányi munka szakmai kérdéseire pedig a felelős c.egyetemi tanár ad készséggel választ / 20/ 998-13-26 / . Az eddigi oktatási tapasztalat alapján, / másfél év /, hiteltérdemlően lehet tudni, hogy az országos vezetésben, az önkormányzati munkában és a tervezői területen tevékenykedő résztvevők nagyon elégedettek a tárgyak tartalmával, mert a tanultakat azonnal tudják hasznosítani mindennapi munkájukban is.,

A francia szakmai nyelv elsajátítását -külön díj nélkül - lehetővé teszi az egyetemi vezetés.

Lehetőségünk nyílik arra is, hogy a francia oktatási programot saját arculatunknak megfelelően továbbfejleszthessük. Nagy hangsúlyt helyezünk a közgazdasági ismeretekre, az informatikára és a települési környezet védelmére. Indokolt esetben egyéni tanrend kialakításával.

Túlzások nélkül még arra is lehetőséget keresünk, hogy megvizsgáljuk a politika szerepét az európai területfejlesztésben, összehasonlítsuk a francia és magyar település-tervezést és városfejlesztést, és választ keressünk a környezetbarát építkezés sőt városfejlesztés kérdéseire is. Nem hallgatjuk el, hogy a 2005-ös, súlyos francia események okai között szerepel az ottani városfejlesztési kérdések elhanyagolása; pontosan megmutatjuk, hogy milyen nagy környezetvédelmi lehetőségek rejlenek az összehangolt kerületi fejlesztésekben / La Défense, XIII. arrondissement /

2 -

A NYME Közgazdaságtudományi Kar, mint a felsőoktatási intézmény része világosan látja a maga és a térség, mint regionális tudásközpont a feladatait.

Az egyetem gazdasági-pénzügyi, menedzsment és nemzetközi tanszékei lehetővé teszik a főállású, a szerződéssel az egyetemhez kötött, valamint a tudományos hatáskörbe bevontak felkérését a településmenedzsment oktatásába.

Nagyjelentőségű, hogy nemcsak a kar, hanem maga az egész egyetem vezetése fontosnak tartja környezetgazdálkodású új orientáció, lényegében új szakirány kibontakoztatását. Ezért magától értetődő, hogy a településgazdálkodás, települési környezetvédelem részletes kibontását felajánló felsőszintű tanfolyamát kiemelt helyen kezeli és még anyagi áldozatok árán is szorgalmazta. A téma fontosságára való tekintettel a helyes értelmezés ez esetben a nullszaldós képzés kialakítása a pénzügyi cél.

A kar oktatási rendszerének szerves része a bátran elindított és nagyszerű eredményeket felmutató idegen nyelven folyó szakmai oktatás. Ezért az osztrák kapcsolatok mellett lehetségesnek tartotta a francia tervezési és szervezési rendszer fokozottabb érvényre juttatását is. A településmenedzsment képzés előadói már a kezdet előtt világossá tették, hogy a magyar városépítési és várostervezési gyakorlat a korábbi országos vezetőkön keresztül határozott francia jegyeket visel magán. Az erős etikai irányultság összhangba került a jelenkori francia városvezetés "szolgálat"-elveivel és így nemcsak a fontos megjelenési kérdésekben, de a belső összefüggésekben is teljes összhangot lehetett és tud a kar ma is teremteni.

A jövőre nézve a kar legfontosabb szerkezeti elgondolása az, hogy az egyetem mind jobban lássa el regionális tudásközponti szerepét és e munkával kibontakoztassa a regionalis közgazdaságtudományi kutatóközpont és a regionális, elismert körznyetismereti, környezetgazdálkodási bázis-funkcióját. E képzés természetes része a fentiek érdekében folyó oktatási-tudományos versenyben való kiteljesedésnek is.

A belső munkaerőkihasználás tudatosan szerepel programunkban; számos tantárgyat saját karunk ill. a társkarok /építészet / keretében dolgozók bevonásával látjuk el.

Prof.h.c.Dr.habil. Széchey Béla József

A PAPÍRRÓL...

"Azt, hogy emberként élünk és tiszta emlékeket hagyunk hátra, a papírnak köszönhetjük." (Plinius)

Hazánkban az ősi papírmalmok homlokzatán két kedves sor állt, hirdetve az egykori magyar papírkészítők emberi és szakmai méltóságát:

"Soha el nem múló dolgokat mi készítünk, ruhából könyvet, mely mindig él velünk."

Az írásbeliség, az olvasás, a könyvtárak és a könyvek használata az elmúlt közel 2000 évben újra és újra átértékelődik. A magyarországi, európai kulturális és történelmi értékeink megismerésének lehetőségét a nyomtatott illetve kézzel írt papírok, pergamenek teszik lehetővé. A könyvek, oklevelek történelmi értéken felül, számtalan adalékkal szolgálhatnak adott korok és emberek életéről.

Az emberek mindig fontosnak tartották gondolataik megőrzését, továbbadását maradandó anyagokon. Így tett már az ősember a barlangrajzokkal, majd a történelmi korok során az írók, költők, gondolkodók, festő- és képzőművészek egyaránt. Mindenki a saját korának megfelelő fejlettségi és technikai szinten tette ezt. Az ókori Egyiptomban és Szicíliában a papiruszt használták. Amikor az egyiptomiak betiltották a papiruszkivitelt, Pergamon városában az állatok bőrét - főleg kecske és tehénbőr - kikészítették, (ez a pergamen) és erre kezdtek kéziratokat írni. Az ókori rómaiak viasztáblára csontból vagy fémből készített szerszámmal karcolták a feljegyzéseiket. Az észak-ausztráliai őslakók a fehér fa kérgére festettek. Latin-Amerikában, Afrikában, Óceániában és Ázsiában is a tapát ismerték. A mai India és Indonézia területén pálmafalevelet használtak. A kínaiak bambuszkéregre festettek, majd a selyem volt az i.e. III. századtól egészen napjainkig használatos íráshordozó. A selyem drága volt, készítési titkait hétpecsétes titokkal őrizték a kínaiak.

A merített papír több ezer éves múltra tekint vissza, Kínából származtatják. Tsai Lun kínai földművelésügyi miniszter i.sz. 105-ben hozott egy rendeletet, amely szerint érvényesnek számítottak a papírra írt kérvények is és Ho-Ti császár elrendelte a papírkészítés általános elterjesztését. Érdekes végiggondolnunk, hogy bár a papír Kínából származik, az elnevezés mégsem a kínai szó hangzásaként terjedt el. Kínában a papírt 'czü' szóként ejtik, és ez az elnevezés selymet jelent, hiszen azt váltotta fel a háncsból készült lap. Az európai szóhasználatban elterjedt papír szó az egyiptomi elnevezést tartotta meg, ami a papiruszból ered.

Tsai-Lun így írt a papír előállításáról: " eperfaháncsot és textilmaradékokat, vagyis rongyokat kőmozsárban összetörtek, majd víz hozzáadásával péppé kevertek össze, amelyet keretre erősített szitaszövettel merítettek, préseltek, majd a napon megszárítottak és végül kővel kisimítottak."

A merített papír alapanyaga bambusz és eperfaháncs volt. Áztatták, lúgban főzték, zúzták és keretre feszített szita anyagon képezték a lapot. Nemezlapok között préselték, majd a napon szárították. Ahhoz, hogy alkalmas legyen az írásra, enyvben áztatták, majd újra kiszárították.

A zárt kínai határok közül (Kínai Nagy Fal) nagyon nehezen jutott ki a papírkészítés tudománya. Egy buddhista szerzetes - aki Kínából szökött meg Korea-Japán felé 600-ban - árulta el a papírkészítés titkait, majd nyugat felé Szamarkandon át 751-től tudott elterjedni. Az arabok a VIII. században ismerték meg a papírkészítés tudományát a kínaiaktól, Egyiptomban pedig 900 körül honosodott meg. Az arabok a "fehér művészetet" sok újdonsággal gazdagították. Alapanyagként rongyhulladékot használtak, merítő szitájuk bronzhuzalokból készült. A kész papír felületét kenték be vékony enyvréteggel, (ezt a kínaiak a pépbe tették) így a tinta nem futott szét rajta írás közben.

A papírkészítés az észak-afrikai arabok közvetítésével került Európába. Spanyolországban alapították az első papírmalmot. Olaszországban a papír használata a XII. században terjedt el, Franciaországban pedig a XIII. század eleje óta ismerik. Németországban, Ausztriában a XIV. század végén, Belgiumban, Lengyelországban, Angliában a XV. században, Magyarországon, Dániában, Svédországban és Oroszországban a XVI. században kezdtek működni az első papírmalmok.

A papír iránt fokozódó igény és az ehhez szükséges megfelelő mennyiségű rongy hiánya más nyersanyagok keresésére késztette a tudósokat. Réaumur francia fizikus és zoológus (1683-1757) a természettudományi kutatásai közben figyelt fel a darazsak életére, ezen belül a darázsfészekre. Mikroszkópon megfigyelve azt észlelte, hogy finomra rágott növényi szálakból, vékony faszilánkokból áll össze a hatszögletű sejtekből épített bölcsőde (a darázs petéinek elhelyezési és kikelési kamrácskái). Ezt összehasonlította a papírral és a kettőt nagyon hasonlónak találta. A tapasztaltakból kiindulva a fát a zsebkésével nagyon vékony szilánkokká hasogatta, összekeverte rongyzúzalékkal, s papírt készített belőle.

A történelem során így egy teljesen új anyagot találtak fel, amire írni lehetett, és idővel teljesen kiszorította az addig használatos íráshordozókat. A különböző típusú papírok megjelenését még napjaink számítástechnikai fejlődése sem tudta, tudja megtörni, kiszorítani. Azt gondolhatnánk, hogy az internetes világunkban a papír, mint íráshordozó háttérbe szorul, és lassan a feledés homálya veszi körül, mivel a gondolatok, információk megőrzésére már digitális felületeket is tudunk használni. Jelentősége a kézzel írt szövegek esetében bizonyára átértékelődött, hiszen már a korabeli könyvnyomtatás megjelenése is kedvezőtlenül érintette az "íráshordozó" szó fogalmát. Ez azt jelenti, hogy az írás már nincs jelen a társadalom mindennapi életében, a személyes érintkezésben, az üzleti és jogi ügyek intézésében, hanem jószerével csak a piszkozatok

megírásánál. Ez tükröződik abban is, hogy hivatalos ügyeinket egyre inkább formanyomtatványok kitöltésével el tudjuk intézni.

Mindezek mellett azonban napjaink papírfogyasztása rendületlenül emelkedik és jelentősége, felhasználása szélesedik. Mindennapi életünk ma már elképzelhetetlen papír nélkül. A papír anyagszerűsége, élménye remélhetőleg soha nem fog eltűnni az emberek társasági, illetve személyes érintkezéseiből.

A magyarországi papírkészítés:

Amikor III. Béla király egyik 1181-ben kiadott oklevelében elrendelte az írásbeliséget, még a pergament használták, azt is külföldről szerezték be. A hazai pergamenkészítés csak a XIV. század folyamán indult meg.

A papír használata az Anjouk korában, I. Károly és I. Lipót uralkodása alatt kezdődött el, de kezdetben Olaszországból hozták be. Az első magyarországi papírmalmot Lőcsén létesítették, a történészek feltevése szerint a papírkészítés lengyel közvetítéssel jutott el hazánkba.

Egy korabeli papírkészítő dal jól érzékelteti azt a munkát, amelyet hazai papírkészítőink végeztek:

"Reggel korán felkelek,
vígan munkába megyek,
megvizsgálom mindahányat, a merítő szitámat,
s ha még jó, maradt épen,
felkötöm a köténvem,
kitakarítom a kádat,
megkezdem munkámat."

Az egyik leggyakoribb diósgyőri vízjel

A reformációt követő irodalmi fellendülés elkerülhetetlenné tette újabb papírmalmok felállítását. Fellendülő nyomdaiparunknak is megfelelő papírforrásra volt szüksége, a XVII. században már 33, a XVIII. században pedig 82 papírmalom működött Magyarországon. Ezek között volt a jelenlegi legrégibb papírgyárunk, a Diósgyőri Papírgyár őse is.

A fejlődés, gyári papírtermelés termelékenységének növekedése - eltekintve a minőség romlásától - százszorosa volt a papírmaloménak, ahol ekkor már a "technika végküzdelme zajlott". Így a fejlődéshez, gépesítéshez tőke kellett, s az iparpolitika kedvezményeivel az üzemeket támogatta. A régi papírmalmok elhalása törvényszerű lett.

A Faipari Mérnöki Kar Könnyűipari Tanszéke hagyományőrzési és oktatási céllal hozta létre papírmerítő műhelyét, s ezzel a kétezer éves kézműves tevékenységgel készít papírokat az érdeklődők számára. Műhelyünkkel szeretnénk egy új hajtása lenni növekvő univerzitásunknak. A muzeális papírmerítő műhely nyitott bárki számára, aki szeretné kipróbálni ezt az ősi mesterséget. Bízunk benne, hogy egyetemünkön végzett mérnökeinkben a merített papír diploma-díszoklevél kedves emlékeket idéz fel, és szeretettel gondolnak vissza Alma Materükre, ahol diákéveiket töltötték. Egyetemünk muzeális könyvtára megőrizte a Selmecbányai Akadémia könyveit, professzorainak írásait. A gyökerek visszanyúlnak a múltba, amelyen szép fa növekedett fel - egyetemünk most is él és képez hallgatókat a természet megismerésére, építésére.

Papírmerítő műhely az Egyetem G-épületében

A nyomtatott és kézzel írt papírok a történelem során élők gondolatait elénk hozzák, közösséget teremtenek velük, s remélhetőleg a mi gondolatainkat is tovább viszik a messze jövőbe. Talán lesznek olyanok is sokan, akik Aranyt, Pilinszkyt még nem az interneten keresztül olvassák, és akiket a könyvek kinyitásakor felszálló régi illat melegséggel tölt el, és az írók papíron kifejezett érzései, gondolatai elérhetnek rendeltetésükhöz, az emberi lélekhez.

Csóka Levente

Felhasznált irodalom:
Kalmár Péter: A kétezer éves papír. Gondolat Könyvkiadó 1980.
Utasi Miklós (szerk.): Papíripari alapismeretek

GYERE, MESÉLJ!

Az előző számban már megjelent a Közgazdaságtudományi Kar köztársasági ösztöndíjat elnyert hallgatóinak névsora. Heten vannak, mint a gonoszok, heten, mint a törpék, mint a sárkány hét feje. Heten hétféle próbát álltak ki, mire elértek idáig. Kik is ők valójában? Stréberek? Lazák? Izgalmasak? Az alábbi riportból sok minden kiderül. Közülük két kedves barátomat invitáltam egy kötetlen beszélgetésre. Szívesen jöttek, és meséltek.

FEKETE ADRIENN
Csillagjegy: mérleg
Lakhely: Pásztó
Nyelvtudás: angol, spanyol, japán
Hobbi: nyelvtanulás, weboldal-szerkesztés
Kedvenc
Szín: fekete, drapp
Étek: palacsinta
Ital: Sangria
Évfolyam, szak: V. gazdálkodási, pénzügy-gazdasági informatika
Gyakorlati hely: APEH Nógrád Megyei Igazgatósága
Mottó: Békében élni önmagunkkal és persze másokkal!

BARTAKOVICS GÁBOR
Csillagjegy: Rák
Lakhely: Szentgotthárd
Nyelvtudás: angol, francia, szlovén
Hobbi: séta a természetben
Kedvenc
Szín: napsárga
Étek, ital: elég sok minden, ha jól készítik el
Évfolyam, szak: V. gazdálkodási, pénzügy
Tisztségek: KolBiz. Tag már második éve, Borra-való Tanszék tanszéki írnoka és a pecsét őrzője, volt már major domus, évfolyampénz ellenőre, részt vett az OTDK szervezésében is

Fekete Adrienn és Bartalkovics Gábor a KTK évnyitóján

-Mindketten végzős hallgatók vagytok, csinos átlaggal. Külső szemlélő két szorgalmas, embert láthat, akik előadásról nemigen hiányoznak, időre és színvonalasan készítik el munkáikat. Ti hogyan jellemeznétek magatokat?

F.A.: -100% pesszimizmus, egy csipetnyi humor, kitartás. Persze azért tudok elviselhetetlen is lenni, ezt a szobatársam is tanúsíthatja. Hát nagyjából ez vagyok én. Amúgy nem egy izgalmas személy - íme a pesszimizmus.

B.G.: -Engem jellemezz inkább Te!

-Hát az imént említetteken kívül annyit mondhatok, hogy rád mindig lehet számítani, segítőkész vagy, mindenkivel barátságos, precíz, jó veled egy csapatban dolgozni.

B.G:-Köszi.

-Mennyire volt tudatos választás a közgáz?

F.A.: -Tudatos választás? Négy helyre adtam be jelentkezést anno. Ebből három közgáz volt, a negyedik matematikus szak lett volna. Azért örülök, és nem bántam meg, hogy erre vetett a sors. Hm...azt hiszem tudatos választás volt.

B.G.: -Eléggé az volt. Kb. harmadikos középiskolás koromban jött a "megvilágosodás", hogy ezzel szeretnék foglalkozni. Első helyen és csak az NYME-re jelentkeztem. Tetszett Sopron is, a maga hangulatával. A középiskolámból egyedül én jöttem ide, de hamar kiismertem magam, és sok jó barátot szereztem.

-Gondolatban visszapörgetve az elmúlt négy, négy és negyed év eseményeit, melyik volt a legrázósabb év/félév?

F.A.: -Lássuk csak...Azt hiszem nekem több ilyen is volt. Az első félév lelkileg viselt meg nagyon: új hely, új arcok. Szóval minden új volt, meg egy kicsit a világ vége is. 330 km-re a szülői háztól nehéz egyedül még akkor is, ha már középiskolás koromban életem része lett a kollégium annak minden örömével és bánatával. Aztán jött a második félév két szigorlattal. Az egyik épp imádott tárgyamból, matekból. Mondanom sem kell, hogy az iránta táplált nagy "szerelem" időközben alábbhagyott. Azt hiszem még egy félév volt, amit nehezen viseltem, ez pedig a harmadév első féléve. Ekkor volt a legtöbb vizsga, ráadásnak két szigorlat, és a legtöbb ZH évközben. Ehhez jöttek még személyes gondok is.

B.G.: -A mostani. :) Na jó, a tavalyi. Egy csomó mindent csináltam egyszerre, és ez kicsit fárasztó volt. TDK/OTDK előkészületek, nyelvvizsga mellett zéhákra készültem, beadandókat gyártottam ezerrel. Nem nagyon volt szabad hétvégém, de azért túléltem.

-Harmadév végén kellett szakirányt választanotok. Miért épp a pénzügyre tettétek a voksotokat?

F.A: -Aki ismer, az talán tudja, hogy inkább nyugis, szabályokat áthágni nem akaró egyéniség vagyok. Ezt egyébként grafológus is megerősítette. De az igazi ok valójában az, hogy ezt a területet érzem igazán közel magamhoz, meg amúgy is jól elvagyok a számokkal. Jól érzem magam köztük, és talán ők is elviselnek engem. Szóval jól megértjük egymást!

B.G.: -Bankvilág, árfolyamok, befektetések: mindig ez érdekelt a közgázon belül. Így nem is volt kérdés, hogy melyik szakirányt választom.

-Mi a legszebb élményetek, ami az egyetemhez kötődik?

F.A.: -Visszagondolva az elmúlt 4 évre, azt hiszem, hogy az éjszakázások és a közös tanulások felejthetetlenek élmények maradnak. Sikerült olyan hangulatot teremteni még a legrázósabb vizsga előtt is, hogy sokkal könnyebben ment a tanulás, és másnap a megmérettetés is. Akkoriban sokat lázongtunk magunk között, olykor igazságtalannak és kegyetlennek éreztük a próbatételeket, de ma már jó visszagondolni, hiszen ez is erősítette a baráti szálakat. Látni az utolsó, majd az első 2-es buszt az UK folyosójáról, 24 órás tanulás, álmos ZH írás, kávé és kóla - soha nem fognak a feledés homályába merülni, mint a kialakult barátságok sem!

B.G.: -Amikor Selmecen voltunk, az nagyon jó volt. Egykori firma-ősök nyomdokain járhattunk az akadémiánál, keresztülkasul mászkáltunk a városban. A társaság is remek volt. Azt az élményt nem lehet elmondani.

-Van-e olyan mozzanat, amit szívesen elfelejtenétek?

F.A.: Talán az a sok elégtelen ZH, amit a kezdetekkor sikerült teljesítenem. Egyébként az első számvitel szóbeli vizsgán éreztem úgy, hogy bárcsak soha többet az életben ne kellene vizsgázni!

B.G.: -Van egy-két dolog... Néhány vizsgát és zh-t én is szívesen kihagytam volna. De végül is mindenből tanulunk, nem?

-Merre tovább az egyetem után? Mik a terveitek?

F.A.: -Egyetem után dolgozni szeretnék. Elsődleges terület természetesen a pénzügy lesz. Azon belül is a bankszféra érdekel igazán. Azt gondoltam, hogy az Adóhivatalnál helyezkedem el, mert a gyakorlat alatt nagyon tetszett az ottani munka. Szeretnék japánból nemzetközi nyelvvizsgát tenni, és persze nagy szenvedélyemnek, a nyelvtanulásnak tovább hódolni. A spanyol után az olaszt is meg szeretném ismerni közelebbről! A munka mellett, azt hiszem az életem része lesz még a weboldalak szerkesztése is.

B.G.: -Jelentkeztem Európa Tanulmányokra, de úgy néz ki, nem indul Sopronban. Kár, mert az egyik nagy kedvencem. Nem kizárt azonban, hogy a diploma után még folytatom tanulmányaimat valamilyen formában. Munkát kapni elég nehéz, de azért próbálkozom. Elsősorban pénzügyi területen szeretnék elhelyezkedni, külföldön tapasztalatot szerezni. A nyelvismeretem még korántsem tökéletes, úgy látom, még ezen a téren is van mit csiszolni. Konkrét "földrajzi" célom nincs. Leginkább vonzó számomra a francia nyelvterület, vagy pedig valamelyik közép-európai országba szeretnék kijutni .

-Az évek során gyűjtött tapasztalataitok alapján milyen tanácsot adnátok a "túléléshez" az alsóbb éveseknek?

B.G.: -Tanuljanak, és akkor nem lesz baj!

F.A.: -Nos, soha nem tudtam senkinek jó tanácsot adni, legalábbis szerintem. Talán annyit mégis, hogy élvezzék ezeket az éveket, tanuljanak kellemes közegben, használjanak ki, és merjenek kockáztatni! Nekem nagy erőt adott, és ad ma is, hogy igaz barátokat szereztem, akikkel együtt nevetünk és sírunk, örülünk és bosszankodunk. Azt hiszem a felejthetetlen nagy éjszakai tanulások, meg az egész diákélet júliustól nagyon fognak hiányozni!

Mészáros Ágnes

TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI KONFERENCIA A KTK-N

A Közgazdaságtudományi Kar november 30-án rendezte meg házi Tudományos Diákköri Konferenciáját.

A rendezvényen 3 szekcióban 30 előadás hangzott el, 34 hallgató mutatta be kutatásait. A szekciók zsűrije egyöntetűen magas színvonalúnak minősítette a bemutatott műveket, az előadók több mint felét javasolva a 2007-es Országos Tudományos Diákköri Konferenciára. A konferencia rangját változatos különdíjak is emelték, a legjobb előadók értékes szakkönyvekhez, folyóirat-előfizetésekhez is juthattak.

A Konferencia helyezettjei:
Pénzügy Szekció:
I. helyezett Bartakovics Gábor V. kgh
II. helyezett Must Katalin V. kgh
III. helyezett Furák Zsanett, Szunyogh Dániel V. kgh

Vállalatgazdaságtan és Marketing Szekció:
I. helyezett Szalay Brigitta IV. kgh
II. helyezett Méhész Csaba V. kgh
III. helyezett Vámosi Kornélia II. kgh - kiegészítő gazdálkodási szak

Közgazdaságtudományi Szekció:
I. helyezett Must Katalin V. kgh
II. helyezett Kulbert Zsófia III. kgh
III. helyezett Sitkovics Adrienn III. kgh

A Tudományos Diákköri Bizottság nevében ezúton is szeretnénk megköszönni a különdíjak felajánlóinak a segítségüket, a hallgatók és témavezetőik áldozatos munkáját, bízunk benne, hogy TDK-zó hallgatóink tovább gondozzák témájukat, s az ő munkájukat, eredményeiket látva mások is kedvet kapnak a tudományos diákköri tevékenységhez, s legközelebb még ennél is színesebb témaválasztékkal, még több hallgatóval találkozhatunk.

Bár e konferencia lezárult, a tudományos diákköri munka folytatódik.

Koloszár László kari TDK-titkár
Dr. Juhász Lajos PhD kari TDK-elnök

DESIGN HÉT 2005.

Szigeti Adrienn IV. évf. csomagolástervező-művész szakos hallgató beszámolója a Design Hét kiemelkedő eseményeiről (Idézetek a Design Hét műsorfüzetéből)

"A Design Terminál Kht. és a Magyar Formatervezési Tanács a Budapesti Őszi Fesztivál keretében második alkalommal rendezte meg október 15-23. között a Design Hetet, amely ez évben több, mint 70 helyszínen volt látható. A 40 esemény között szerepelt 14 magyar és 9 külföldi design-tárlat, konferenciák, kerekasztal-beszélgetések és folyóirat bemutatók. A rendezvény kiemelt eseményét a tervező hallgatók kirakat-kiállításai jelentették, melyek forgalmas bevásárlóközpontokban voltak megtekinthetők"

A kirakatversenyt idén rendezték meg először. Célja a design- eladás ösztönzése, promóciója , szlogenje az "Add el a designt!"

Hét csapat versengett az elismerésért: a Budapesti Műszaki és Gazdasági Egyetem építész- ill. terméktervező hallgatói, a Magyar Iparművészeti Egyetem, a Magyar Képzőművészeti Egyetem, a Pécsi Tudományegyetem Művészeti Kara, a Dekoratőr Iskola valamint a NyME-FMK Alkalmazott Művészeti Intézet hallgatói csapata: Fignár Levente (V. évf. csomagolástervező művész-), Juhos Lehel (III.évf. csom.terv.műv.-), Nyilas Kálmán (IV.évf. formatervező művész-), Vad Gábor Zoltán és jómagam Szigeti Adrienn (IV.évf. csom.terv.műv. szakos hallgatók).

Hivatalos sorsoláson eldöntött kirakatfelületünk a budapesti Flórián Üzletközpont, Parwan Perzsa Galéria 13 méteres kirakatsora volt.

Számos elvárásnak és feladatpontnak kellett megfelelnünk. Komplett tervdokumentációnkat elfogadtatva, 300.000 forint keretből gazdálkodva álltunk neki a munkának Szekszárdon a Forma Symposion műhelyében, mely két teljes hónapot vett igénybe.

A két napos kirakatrendezést követve a helyszínen megnyitóval vártuk a szakmai zsűrit, melynek döntéséről a Design Hét zárórendezvényén tájékoztatták a résztvevőket.

A díjátadón hírdették ki, hogy négy kategóriában rangsorolták a csapatok teljesítményét, s mind a négy szempontban első helyre rangsoroltak minket. Győzelmünk tiszta volt, tanáraink legnagyobb örömére, akik velünk töltötték azt a színes és eseménydús estét, amivel lezártuk ezt a hosszú, fáradtságos, de annál nagyszerűbb és élményekkel teli projektet.

"A Hét ideje alatt szakmai díjak adományozásával is elismerték a hazai tervezői teljesítményeket: a Formatervezési Díj 2005. kiállításon, a tervező hallgatók kirakattárlatán, az Aranyrajzszög grafikai díj kiállításon, valamint a Divatolimpián."

Idén 26. alkalommal írta ki a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium a Magyar Formatervezési Tanács közreműködésével pályázatát a Magyar Formatervezési Díj 2005. elnyerésére.

A pályázat célja a magyar formatervezés teljesítményeinek bemutatása és népszerűsítése, valamint a kiemelkedő alkotók díjazása volt.

A "Termék", "Vizuális kommunikáció", "Terv" és "Diákmunka" kategóriákban szép számban beérkező pályamunkák két fordulós rostán mentek keresztül. A bírálóbizottság szempontjai az újszerűség, a célszerűség, az esztétikai élmény, a versenyképesség és a környezetbarát követelmények érvényesülése voltak.

A kiválasztott pályaműveket október 17-től állították ki az Iparművészeti Múzeumban, ahol a díjkiosztó ünnepség is lezajlott.

Idén rendkívül büszke lehet iskolánk, hiszen a díjazottak között szép számmal sorakoztak fel a "volt AMI-s" hallgatók: Magyar Formatervezési Díjat vehetett át Vizuális kommunikáció kategóriában Bieder Anikó és Gelsei Balázs (diploma 2002.) Antropholis- kulturális antropológiai folyóiratukért.

Magyar Formatervezési Díj, Diákmunka kategóriában díjat kapott Kocsis Hedvig (diploma 2004.) Azték Choxolat-csokoládézó arculati tervével.

A Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumának Különdíját Diákmunka kategóriában Juhász Márton kapta (diploma 2004) a Nyugat-Magyarországi Egyetem arculatáért.

Méltán büszkélkedhetünk kiállító alkotóinkkal is: Bieder Anikó és Gelsei Balázs Apor kiállítási arculatával, Kiss Dániel és Tóth Péter (diploma 1999) Bánya Cafe és Bár arculatával, Juhász Márton Foxtrott gyermekjátékával, Várai Ibolya Anna (diploma 2000.) Pause polcrendszerével, Kertész Kristóf (diploma 2004.) Árkossy Bútor Kft. arculatával, és Vad Gábor Zoltán Sakk-csokoládé tervével szerepelt a kiállításon.

Gratulálok mindannyiuknak, úgy gondolom, nagyon szép teljesítmény nyújtottak.

"A tavalyi sikeres Design Túrák idei méltó folytatásaként 7 napon át tematikus túrák keretében közel 50 designbolt, galéria, kávézó, kiállítási helyszín megtekintésére nyílt lehetőség."

Tavaly is fent voltam Budapesten a Design Hét alatt. Remek mulatságnak tartottam és sok érdekes, szakmámba vágó dologgal találkoztam. Igyekeztem minél több kiállítást megnézni és minél több információt szerezni.

Idén kirakatkiállítóként egy kissé másként éltem át ezeket a napokat.

Megszerveztem egy remek kis csapatot, akikkel rengeteget dolgoztam, éjszakáztam és aggódtam. Mindezek mellett egyetemista éveim eddigi legszebb közösségi élményét nyújtotta nekem ez a team-muka.

Szóval megérte, és mivel meg is nyertük a versenyt, remélem, beírtuk a nevünket az AMI történetébe!

(Szigeti Adrienn képes összeállítása lapunk hátoldalán látható.)

DR. SZABÓ BÁLINT LÁTOGATÁSA SOPRONBAN

Dr. Szabó Bálint egyetemi tanár - a kolozsvári Transylvania Trust vezetője - a történeti faszerkezetek helyreállításának európai hírű szaktekintélye és doktorandusz kolleganője, Kirizsán Imola, november 8-12. között látogatást tett egyetemünkön. A vendégeket Winkler Gábor építész, az Építéstani Tanszék nyugalmazott professzora fogadta.

Szabó professzor bemutató látogatást tett a Nyugat-Magyarországi Egyetem Faipari Mérnöki Kar Vezetőinél. Az Építéstani Tanszéken a tanszék vezetője, dr. Szabó Péter fogadta, majd dr. Fodor Tamás (Műszaki Mechanika és Tartószerkezetek Int.) mutatta be a vendégeknek az új egyetemi laboratórium terveit ill. már meglévő, magas színvonalú berendezéseit. Vendégünk egyeztetett dr. Molnár Sándor egyetemi tanár, dékán, intézetvezetővel és munkatársaival (Faanyagtudományi Int.). Dékán úrral szándéknyilatkozatot írt alá a tehetséggondozás közös stratégiájáról. Ugyancsak meglátogatta és tudományos együttműködésben állapodott meg Szemerey Tamás főmunkatárssal (Teméktervezési és Gyártástechnológiai Int.). Dr. Szabó Bálint professzor szerdán délelőtt előadást tartott az Építéstani Tanszéken az AMI építész hallgatóinak az "Épületrekonstrukció" tárgyból.

Délután, a professzor, Nemes András igazgató (Soproni Múzeum) és Veöreös András építész (KÖH) kíséretében a Storno-ház és a volt Bencés-templom történeti fedélszerkezetét tekintette meg, majd tapasztalatszerzésként megismerkedett a soproni ókori és középkori vár helyreállításának módszereivel is.

Vendégünk másnap a győri Széchenyi István Egyetem Építési és Környezetmérnöki Intézetét látogatta meg. Megtekintette az Intézet laboratóriumát, melyet a NYME egykori doktorandusza, dr. Molnár Viktor irányít. A Széchenyi István Egyetem hallgatóinak "Történeti szerkezetek helyreállítása" címmel tartott előadást majd este a Rómer-ház építész-klubjában építész hallgatókkal és fiatal győri építészekkel találkozott.

Szabó Bálint és kísérője november 11-én, pénteken dr. Fodor Tamás társaságában látogatást tett Bécsben, ahol megtekintette a Bécsi Műszaki Egyetem anyagvizsgáló laboratóriumát. Itt a NYME Építéstani Tanszékének magántanára, DDr. Bölcskey Elemér professzor fogadta a vendégeket, akik másnap, november 12-én, utaztak haza Kolozsvárra.

Winkler Gábor
egyetemi tanár
az MTA doktora

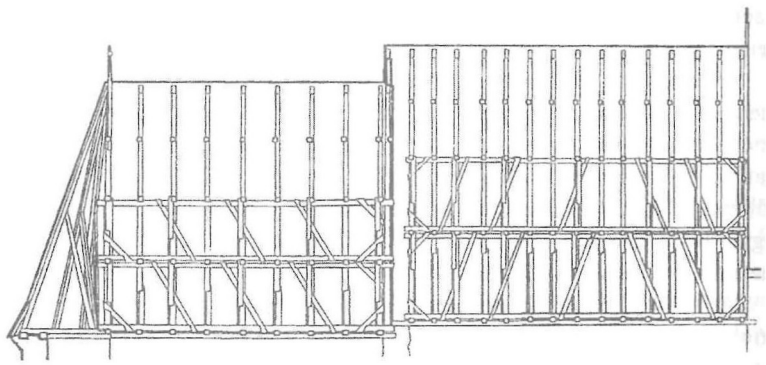

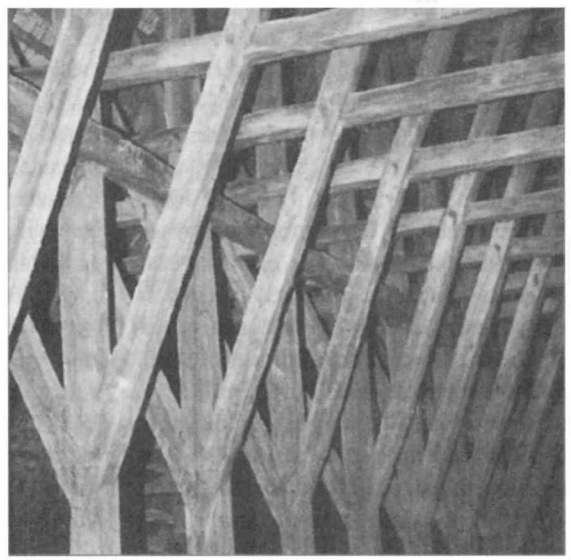

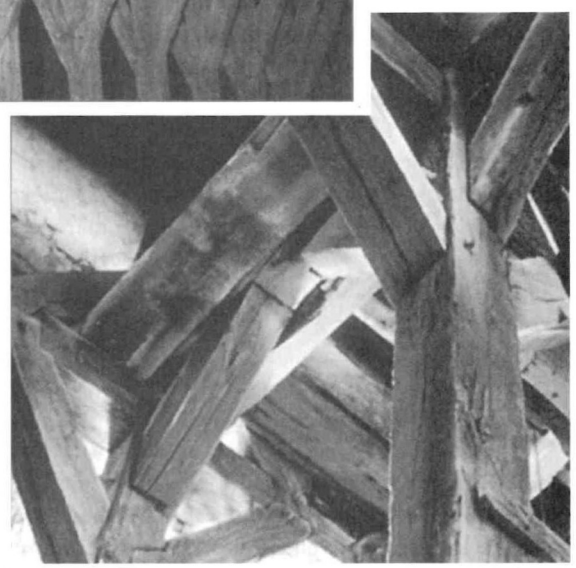

Illusztrációk Dr. Szabó Bálint Történeti tartószerkezetek illusztrált szakszótára című könyvéből

MIT MÍVELNEK A FAMÍVESEK?

Többek régi álma vált valóra, amikor ez év szeptember közepén útjára indult a Famíves szakkör.

A szakkör ötletgazdái hobbijukat szervezett és mindenki számára elérhető formában akarták "mívelni". Az elképzelés megvalósult, s szép számmal jöttek az érdeklődők. Jöhettek, hiszen a szakkör több területen kínált szabadidős elfoglaltságot: fafaragás, intarziakészítés, ácsbútor-készítés, történelmi fegyvermásolat-készítés. Ebben a cikkben szakkörünket szeretnénk bemutatni, és bepillantást adni az ott folyó munkák jelenlegi állásába.

Jelenleg 29 résztvevővel büszkélkedhetünk, akik között nem csak faiparosok, hanem erdészek, vadgazdák, környezetmérnökök és közgazdász hallgatók is vannak. A szakkör, fakultatív jellegéből következően önköltséges. Tevékenységünket és elképzeléseinket a Faipari Mérnöki Kar vezetése támogatja. Az egyes részterületekhez tartozó foglalkozások eltérő időkben, de heti rendszerességgel zajlanak.

Az alábbiakban az egyes részterületekről azok vezetői számolnak be.

Ácsolt bútor készítés

A szakkör indításakor az első feladat, az "ácsolt bútor" bemutatása volt, mivel az ácsolt bútorok pontos leírása a bútortörténettel foglalkozó szakkönyvekből a legutóbbi időkig hiányzott. Az asztalos bútorok elterjedése (a XV. századtól kezdve) sok helyről kiszorította ezeket, amik ezután a népi bútorkészítésben maradtak fenn. A köztudatban ezért az ácsolt bútor a fenti fogalmak között van, s a határ több tekintetben tisztázatlan. Az elkülönítés technológiai alapon könnyű, egyszerűen mondva a gyalu előtti szerszámokat, módszereket és szerkezeteket kell hozzá elővenni. Első lépés a szükséges szerszámok (fejsze, szekerce, szalufejsze, vonókés, kupás véső, horonyhúzó, fúrók, stb.) előteremtése, ami kovácsműhely és mester nélkül ma sem megy, s akit sikerült megtalálnunk, és ma már megvannak a legfontosabb szerszámok. A szakkör tagjai famunkában járatlanok lévén, már a fejszék nyelezése is a cél felé mutató gyakorlat része. Az erdőgazdaságtól kapott hárs-, tölgy- és cseresznye-kuglikból készülnek hasítással, faragással, simítással a "befúrt lábú székek" ülései és lábai. Az alapanyagért ezúton is köszönetet mondunk a Sopron-környéki Erdészetnek! Lépésről lépésre tanuljuk a műveleteket, a szerszámok élezését, használatát és a szükséges fogásokat. Lassan már elérkezünk a gyalogszék lábainak befúrásához. A következő munkák, valamivel már bonyolultabbak lesznek. Tervünk szerint ki-ki megcsinálja a saját faragópadját is, ami a fúró-faragó ember számára alig nélkülözhető munkapad.

Történelmi fegyvermásolat-készítés

A szakkör résztvevőinek egy másik csoportja - melyben a szebbik nem többségben képviselteti magát - középkori számszerij készítésére vállalkozott. Van, aki dísznek szánja, van, ki sportcélra készíti, de az elképzelés közös. Régi idők rettegett fegyverét, a mai kor lehetőségeivel reprodukálni.

Kellő ismeret megszerzése után mindenki maga választotta

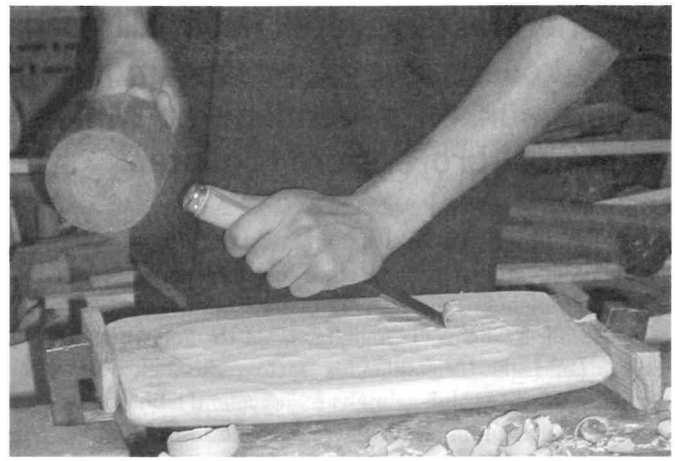

Ácsolt bútor készítés

meg a számára legmegfelelőbbnek ítélt alapanyagokat, technikákat, és töretlen lelkesedéssel állt neki a munkának. Folyamatos konzultáció mellett papírra kerültek az elképzelések és a vázlatok. A funkció, a működés és a szerkezet a fejekben már összeálltak. A munka jelen fázisában a váz, a hajtó- és mozgató mechanizmusok elemeit, valamint díszítő és kiegészítő alkatrészeket készítik el a résztvevők, melyek majd nemsokára összeszerelve egy működő egészet fognak alkotni. Anyagválasztásnál cél volt a fegyverek korhű mivolta, de a fantázia és az egyéni elképzelések is kapnak teret a munkában. A felhasznált anyagok között különböző fémek, üvegszálas műanyag, és sokféle fafaj szerepel.

A balliszták rövidesen "tűzkész" állapotra/állapotba kerülnek, s akkor megtörténhetnek végre a várva várt próbalövések. Addig azonban kemény munka vár még mindenkire a műhelyben. Ez nem szegi kedvét senkinek, amit az is mutat, hogy a jelen feladat még fut, de a leendő mérnökfejekben már körvonalazódik egy következő, hasonlóan érdekes téma.

Intarziakészítés

A csoportok sorából természetesen nem maradhatnak ki az intarziások sem. Többségében lányok jelentkeztek a foglalkozásokra, habár a félév végére már az "erősebb nem" is megjelent... Jelenleg hat lelkes hallgatóval ékszeres doboz készítésén fáradozunk, mely során könnyen elsajátíthatjuk az intarziák, ill. a keretet adó "teríték" tervezését és készítésük alapjait. Voltak, akik nem elégedtek meg a dobozkészítéssel és dámajátékot, órahátlapot vagy asztallapot is készítettek. Az alapozás utáni terveink között persze komolyabb munkák is szerepelnek: nevezetesen a Faipari Mérnöki Kar egyetemi tanárainak portréi, Magyarország domborzati térképe, Selmecbánya látképe, sőt, egy rokokó étkezőgarnitúra készítése a fafaragó szakkörösök segítségével.

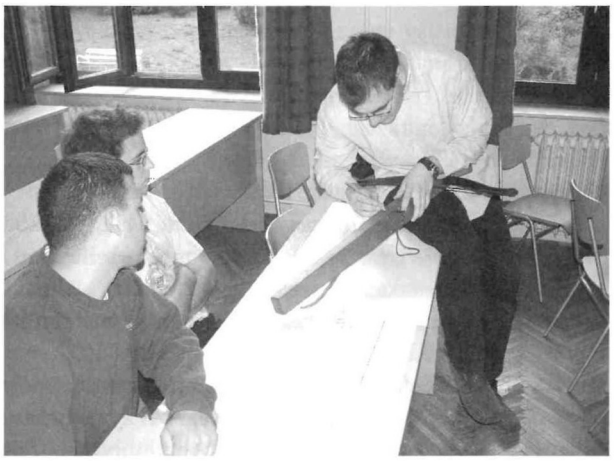

Középkori számszerij

Fafaragás

A fafaragó kör lassan, de biztosan bővült az elmúlt hónapokban, s most elmondhatjuk, hogy tizenöten vagyunk. Az érdeklődők a népi fafaragászati iránnyal ismerkednek meg. Az elmúlt két hónapban az alapvető magyar népi motívumokat sajátították el. Geometrikus, ornamentikus mintákat - rózsát, tulipánt, szegfűt, rozmaringot, gránátalmát -, állati motívumokat másoltunk, rajzoltunk és összetettebb népi motívumokat kreáltunk, figyelve azok jelentésére, egymásra épülhetőségi szabályaira.

Megismerkedtek a hallgatók a kopjafafaragás rejtelmeivel, történetével, motívumvilágával, annak jelentésével.

Az év eleje óta folyamatosan zajlik kisebb nagyobb sikerrel a szerszámbeszerzés, s lassan elkezdtük a valódi műhelymunkát. Lassan, de biztosan haladtak az első vésőrovások, vágások a fában, s a fafaragó jelöltek megismerkedtek a három alapvető síkfaragászati móddal is. Az ékfaragással, a laposfaragással és a domborított-, vagy féldomború fafaragással.

November elején voltunk Nagycenken Nagy László fafaragó mesternél, aki megmutatta saját műhelyét, és rengeteg lelkesítő szóval és tanáccsal látta el a hallgatókat. Valamint megismertette őket a stílbútor faragás néhány fogásával.

Úgy gondoljuk, hogy ez a kis csapat, aki összejött a famívelést okulni, mindenképpen követendő példával állhat azok előtt, akik nem tudják hasznosan eltölteni szabadidejüket. Mi heti két-három órában baráti társaságban azzal foglalkozunk, amit szeretünk, s bízunk benne,hogy ezzel nem csak magunknak, hanem a lelkes résztvevőinknek is örömet szerzünk.

Szemerey Tamás - Ácsoltbútor-készítés
Horváth Péter György - Történelmi fegyvermásolat-készítés
Horváth Balázs - Intarziakészítés
Dénes Levente, Papp Tibor - Fafaragás

"FÁBÓL KÉSZÜLT CSODÁK"

2006. január 31-ig, szerda kivételével naponta 10-13 óráig tekinthető meg az Erdészeti Múzeumban az a játékkiállítás, mely a Faipari Mérnöki Kar hallgatóinak munkáiból készült Dr. Gerencsér Kinga egyetemi docens, játékkészítő vezetésével. Az érdeklődők természetes anyagokból, elsősorban különféle faanyagokból készített játékokat tekinthetnek meg. A fa az egyik legcsodálatosabb anyag, hiszen holtában is él, de talán a legfontosabb, hogy mindenhol, mindenki számára elérhető.

V. ERDŐ KLUB

Polgár Rudolf kollégiumigazgató kezdeményezésére október 12-én nyitotta meg kapuit a Régi Kollégium alagsorában az V. Erdő Klub az egyetemi diákélet felpezsdítésére.

Első nagyobb rendezvényükön a Kaán Károly Természetvédő Egyesület szervezésében Dr. Alexay Zoltán, a Széchenyi István Egyetem főiskolai docense, természetfotós tartott előadást a Szigetköz természeti szépségeiről, természetvédelmi lehetőségeiről. A térség páratlan szépségű növény és állatvilágát művészi szépségű diák segítségével mutatta be. Színes és izgalmas élménybeszámolót hallhattunk a természeti értékek megőrzéséért tenni akaró fotóművésztől, így valamennyien egy szigetközi nyár nyújtotta élményekkel gazdagon térhettünk haza.

A klubot működtető ötöd éves erdőmérnök hallgatók a továbbiakban is "tartalmas" kikapcsolódási lehetőséget kívánnak társaiknak nyújtani, ezért különféle társas- és közösségi játékok beszerzését tervezik. November 30-án András-napi irodalmi estre, december 1-jén pedig nótaestre várták az érdeklődőket. Otthonra találhatnak a klubban a szakestek, valamint az egyetemi Ürmös Néptánckör próbái is.

VOCEM PRECO!

Selmeci hagyományaink védelmében: újabb keletű tévedések

2. rész

Pickhammer

Nagyon meglepődtem, mikor először hallottam a miskolci hallgatóktól ezt a német (vagy angol?) eredetű kifejezést az egymáson keresztbe fektetett bányászékből és kalapácsból álló bányászjelképünkre alkalmazni. A bányászjelvényt a nemesércbányászok két legjellemzőbb, más szakmában nem használt szerszámából, a bányászékből és kalapácsból állították össze. Ezek a szerszámok a kifejezetten kemény, csákánnyal már meg nem munkálható kőzetek fejtésére szolgáltak. Maguk a szerszámok már a 13. században ismertek voltak, s szerepelnek a legkorábbi bányavárosi címerünkben, az 1275-ből fennmaradt selmecbányai pecséten (1. kép). Az ék és kalapács első, keresztezett elrendezésű ábrázolása 1347-ből, a csehországi Kuttenberg (ma: Kutna Hora) pecsétjéről származik. Magyarországon ilyen formában először 1417-ben, a nagybörzsönyi bányásztemplom kapuja fölötti domborművön találjuk meg a bányásszimbólumot. A gúlás hegyű, nyeles bányászéket a kőzethez illesztették és a hosszúkás, két vége felé karcsúsodó bányászkalapáccsal annak fokára ütve tudták csak a keményebb kőzeteket fejteni (2. kép). Gyakran csak a kezdő lyukat készítették így el, s utána a feszítővassal bővítették azt, hiszen az ék-kalapács munka nagyon időigényes és lassú volt. A bányászék neve, bányászaink régi német szaknyelvén das Bergeisen vagy csak das Eisen. A kalapácsot leginkább (der) Schlägel-nek nevezték, bár nagyobb kalapács esetében a (der) Fäustel név is előfordult. A bányászok azonban soha nem használták a (der) Hammer kifejezést, az csak az utóbbi időben jelent közönségesen kalapácsot. Korábban ugyanis a vízi energiával hajtott, nagykalapácsot jelölte. A magyar nyelv ezért - nem véletlenül - a hámor kifejezésben vette át, hiszen a piacra termelő, vasszerszámokat előállító kézműves üzemek már századok óta széltében alkalmazták a vízi energiát.

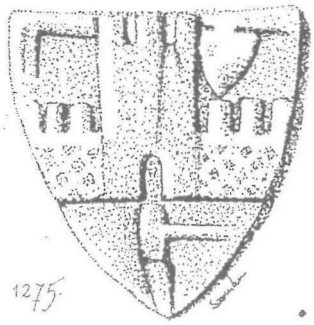

Persze ismerős a bányászatból a pickhammer elnevezés is, csakhogy a bányász ezt a nevet egészen más szerszámra/szerszámgépre használja. Egy viszonylag modern, elsősorban a szénbányászatban használt fejtőeszközt, a fejtőkalapácsot jelöli. Ezt sűrített levegővel hajtották meg. Működési elve nagyon durva megközelítésben a következő: a szelepeken bevezetett sűrített levegő lökdösi a kézi fejtőszerszám dugattyúját és ezen keresztül a vésőként működő, könnyen cserélhetően belehelyezett nyársat, mely a tényleges fejtőmunkát végzi. A nyárs hosszúsága és formája a különböző fejtési körülményeknek megfelelően változik. Szokták - nem egészen helyesen - réselőnek is nevezni. Valójában már a 19-20. század fordulóján használták, s az, az idővel kiszorította a munkából a szénbányász hagyományos fejtőeszközét, a széncsákányt. Bár a német szótár (Halász Előd: Német-magyar szótár, Budapest, 1967) a Pickhammer szó jelentéseként a "csákánykalapács" szót adja meg, valójában a bányászok a sűrített levegő meghajtású fejtőkalapácsot (3. kép) nevezték így. Nem lehetetlen, hogy valamilyen összefüggés van az angol bányásznyelvvel is ebben a tekintetben, mert a pickhammer - angol szóként - szintén a fejtőkalapács megfelelője (Országh Mihály: Angol nagyszótár, Budapest, 1960). A Mecseki zsargonszótár nagyon helyesen "pikhámmer" kiejtéssel, (der) Pickhammer: fejtőkalapács jelentéssel hozza ezt a bányászati kifejezést. Ennek szóanyag-gyűjteménye még a ténylegesen használt, hagyományos bányásznyelvet rögzíti, s természetesen nem tud a pickhammer ék-kalapács értelmezéséről. Ha valamilyen okból idegen nyelven kívánjuk megnevezni a bányászjelvényt, erre németben a "Schlägel und Eisen" az állandósult kifejezés, míg az angolban a "Pick and hammer" a megfelelője. Ez utóbbi - a hangsort tekintve - nem áll messze a "pickhammer"-től, de mégsem cserélhető fel azzal!

A kifejezést, úgy gondolom a "Ha majd a földi műszak" című bányásznótánk - melyet méltóképp szeretnek énekelni bányász dolgozók és hallgatók egyaránt -, sok-sok éneklése tehette népszerűvé a miskolci hallgatók között; miközben a szó valódi jelentése már ködösen ment át a diák-köztudatba.

Ha majd a földi műszak végképpen lejár,
pickhammerrel kopogunk a menny kapuján .
Szent Péter kaput tárva nyújtja két kezét;
"Bányász testvér gyere be; Jó szerencsét!"

Egy miskolci kiadvány azt mondja róla: Miskolcról terjedt el

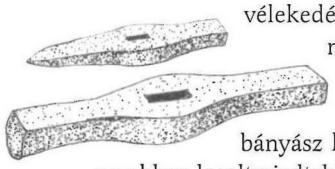

a 70-es évek második felében. Ez úgy vélem teljesen korrekt vélekedés. Egyben utal a nóta viszonylag új mivoltára is. Ez is a helyesen értelmezett német, illetve angol elnevezés mellett szól: A 20. század közepe táján, szénbányász környezetben keletkezett nóta érthetően az akkor legelterjedtebben használt szerszámot, a fejtőkalapácsot helyezte a középpontba. A bányászékre és kalapácsra nem is gondolhatott a munkás, hiszen ezeket a szerszámokat, már generációk óta egyáltalán nem használták! Mivel a szén viszonylag puha kőzet, fejtésére a csákány megfelelő kéziszerszám volt, a bányászéket és kalapácsot - mint korábban már jelezetem - a szénbányászok soha nem is használták. Ezeket csak szimbólumként, bányászjelvényként ismerték. Sőt egykori használatuk mikéntjével olyannyira nem voltak tisztában, hogy a bányászjelvényükön (több esetben) két darab, mindkét végén tompa vasú kalapácsot alkalmaztak, holott, a vájvégen, két tompa végű kalapácsot (ék és kalapács helyett) nem is lehetett volna használni!

A hibás elnevezés egyébként csak néhány évvel ezelőtt jelent meg a miskolci hallgatók (bányamérnököktől a bölcsészekig) körében, de azután, a PC-k vírusaihoz hasonlóan gyorsan terjedt, s ma már a soproni, dunaújvárosi stb. hallgatók is használják. A bányamérnökök közép-korosztálya azonban még véletlenül sem használná a pickhammer kifejezést hibásan, bányászjelvénykénti értelemben.

Úgy hisszük és gondoljuk, a történelmileg kialakult speciális bányász kifejezések értelmét nem szabad önkényesen megváltoztatni!

Szemán Attila főmuzeológus,
Központi Bányászati Múzeum / Sopron

Szemán Attila: Selmecbánya címerének fejlődése Levéltári Szemle 47(1997) 4.sz. 11-24.p.

Ez a gyakorlat a heraldikában csakis praktikus okok miatt tekinthető bevett szokásnak. Az arany és ezüst fémszínű ábrázolása ugyanis sokszor nagyon drága volt.

A Magyar Nemzeti Múzeum gyűjteményében található ltsz.: 61.53.C. Foto Dabasi András

A Szlovák Bányászati Múzeum (Slovenské Banské Múzeum) gyűjteményében ltsz.: UH - 2324

Szemán Attila: A dualizmus korában adományozott címerek bányászati és kohászati vonatkozásai in: Péch Antal (1822-1895) és kora Miskolc-Rudabánya 1997. 181.p.

Faller Jenő:Bányászati vonatkozású magyar városcímerek Bányászati és Kohászati Lapok 75/1942. 486. p.

Majer, Jirzí - Čáka Jan: Technika eeských a slovenských dolu v prubehu dejin Příbram, 1971. 7.p. Čáka J.-Schenk J.: Bergstädte in der Tschechoslowakei, heraldischen Bildern I. rész Příbram, é.n. (1980-as évek).

Novák, Jozef: Slovenské mestské a obecné erby Bratislava, 1972. 91-94.p. a későbbi szerzők ma is rá hivatkoznak.

Benke István: Bányaváros címerek Minikönyv sorozat Miskolc, 1992. 22-23.p.

Sík Lajos: Mecseki zsargonszótár, Nyelvteremtő bányászok II. Pécs, 2000. Sík Lajos szógyűjteményét Önozó Lajos és Szeőke Imre gyűjteményének felhasználásával Szirtes Béla szerkesztette 35.p.

Daloskönyv 1998. Vivát bölcsész Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Kar 67.p.

Helyesbítés

A fenti cikk első része előző számunkban tévesen Szemerey Tamás aláírásával jelent meg. A cikk szerzője Szemán Attila főmuzeológus. A tévedésért elnézést kérünk.

(főszerk.)

MEGJELENT KUBINSZKY MIHÁLY KÖNYVE A RÉGI SOPRONI LŐVERRŐL

Egyetemünk professor emeritusa az elmúlt évet is szorgalmas munkával töltötte: a "Sopron építészete a XX. században" hiánypótló jelentőségű kötet megjelenése után újabb helytörténeti alapművet írt: "szülőföldjének", a soproni Lőverek építészeti krónikáját vetette papírra.

Az "építészettörténet" fogalma ebben a műben nem csupán az épített környezetre terjed ki: a szerző mindvégig szem előtt tartja a "lőver" kifejezés hármasságát, mely a helyiek számára egyszerre jelenti a területet, a telket (kertet) és a rajta álló házat. Történeti, műemlékvédelmi, építészeti, tájépítészeti, városépítészeti, és botanikai szempontból is összefoglaló képet kaphatunk a lőverről (a könyv bevezetőjét Winkler Gábor, a lőveri kertekről szóló részt Bartha Dénes írta). Sokoldalúságából adódóan szinte minden szak hallgatója és oktatója találhat benne fontos információkat.

Nemcsak szakmai vonalon érdekes olvasmányt tarthat a kezében az érdeklődő olvasó: a gondos építész-szemlélet mellett Kubinszky Mihály maga is lakója a szeretett lővernek. A személyes érzelmek teszik a könyvet mindenki számára élvezetes olvasmánnyá, a hagyományos lőveri életmód és az ott élők mindennapjainak leírása pedig hiteles korrajzzá.

A fentiek mellett komoly figyelmeztetést jelent "A régi soproni lőver": pörgő mindennapjaink nagy veszélybe sodorják ezt a varázslatos tájat. A hangulatos kertek, faverandás házak eltűnőfélben vannak: a tájba nem illő épületek és az angolgyep fertőzésként terjednek a sajátos hangulatú külvárosban. A könyvet lapozgatva a mai lővertulajdonosok bátorítást kaphatnak: gátat lehet még vetni a további pusztításnak, és van mód e történeti értékkel bíró, egyedi városrész megőrzésére.

Írta: Sági Éva, PhD-hallgató
NYME-FMK Építéstani Tanszék

Őrzöm a csendet

A Selmeci Társaságnak, 2005.

Őrzöm a csendet, törékeny kedvesem
Aki néma szavakat suttog nekem,
Elkísér a múltba, barangol velem,
Szelíden kinyitja ökölbe zárt kezem.

Az én csendem a megnyugvás csendje,
Béke is, a rendezettség rendje,
Bársonyával mint a hó, betakar,
Álmodni is csak velem akar.

Bennem összekapaszkodnak a csendek,
Mint a falban a faragott kövek,
Egymás súlyát hordozva erősek,
Átvesznek tőlem minden terhet.

Csak akkor tedd a vonódat a húrra,
Csak akkor nyíljon ajkad hangos szóra,
Ha úgy szeretnéd megtörni a csendet,
Ahogy a harangszó szenteli a lelket.

Albert Levente

Ima

A fák már a tél csipkéjét verték aznap,
utolsó szerelmes kacsintást váltottak a kazlak,
bágyadt mosolyra szaladt a mező szája,
azután morajló csend lepte meg a tájat,
mikor száműzöttet formált testemből a magány.
Kifulladt szívvel, gondoltam, talán
jó lesz belehallgatni a szélbe,
de az csak nyüszített és félve
torkához kapott...

...akkor feleszméltem és láttam,
hogy egy bogár a sűrű ingoványban
Nekem mond imát:

"Halld meg fogyó perceim fohászát,
keleszd tovább életem kovászát!
Légy irgalmas ez egyszer,
emelj fel a sárból, hová estem!
Azt mondják, könyörtelen vagy, Ember,
mégis hinni akarok!
Csak nyújtsd ki a karod!
Míg engem taposol, magad tiprod el!
Hogyha megszánsz, Megváltó leszel!"

Sopron, 2005.11.25., 01:20
Mészáros Ágnes

Karácsonyéj

Amikor leszáll a csendes éj,
s fellobban a karácsonyfaégők fénye
Amikor mindenki szívében kigyúl
az emberi szeretet reménye

Amikor mindenki a karácsonyi
ajándékának örül
apraja - nagyja ott tolakszik
a karácsonyfa körül

Amikor az ünnepi asztalt
szépen megterítették már
Amikor az egész család
a hívó jelre vár

Amikor közeleg az éjfél,
körös-körül békés csend honol
Amikor a gyereknép szundikál már,
csak egy szán csilingel valahol

Amikor leszáll a csendes éj,
ott künn minden fagyott:
Amikor lassan múlik a karácsony,
de a szívekben kis reményt hagyott.

2005 decemberében
T. A.

Hipságh Gyöngyi Sopronban született. A Széchenyi István Gimnázium fizika tagozatán érettségizett, majd az Erdészeti és Faipari Egyetemen faipari üzemmérnöki diplomát szerzett. Két évet dolgozott a szakmájában távol szülővárosától, de a szíve hazahozta. Tanári diplomát szerezett és tanított. Elvégezte a Budapesti Műszaki Egyetem közoktatás vezetői szakát is. Jelenleg oktatásszervezőként dolgozik a KTK-n.

Az Alpok Képzőművészeti Kör tagjai figyeltek fel először fotóira. Velük több közös kiállításon is részt vett.

A Soproni Fotó Klubnak 2002 óta tagja. Az első önálló kiállítása 2002-ben volt, azóta a Fotó Klub tagjaival többször volt közös kiállítása, s tavaly rendezte a második önálló tárlatát. Több pályázaton is sikeresen részt vett, egyik képe két különdíjat is kapott.

Szereti a természetet, a különös formákat, az érdekes embereket. Képein ezeket próbálja megörökíteni.

BENEDEK ELEK NAP

A BPFK névadójára, a magyar irodalom egyik legnagyobb mesegyűjtőjére, meseírójára emlékeztek a főiskolai kar dolgozói, hallgatói október 11-én.

Az intézmény előtt álló Benedek Elek-szobor megkoszorúzásával kezdetét vette a hagyományos Benedek Elek Nap. Köszöntőt ez alkalomból, az egyik főszervező, Gödéné dr. Török Ildikó főiskolai docens, a Magyar nyelvi és irodalmi Tanszék vezetője mondott, aki kiemelte az író gyermekirodalomhoz fűződő viszonyát.

"Magyar népmesét kell a gyermekek kezébe adni, mert az a nép lelkét, örömét, bánatát, mindennapjait tárja a gyermekek elé. Az volt, s az lesz a törekvésem, hogy az általam megírt s még megírandó mesék, irodalmi művek hatását tegyék az olvasóra" - vallotta Benedek Elek az első író, aki mint országgyűlési képviselő, a gyermekirodalom ügyét a magyar művelődéspolitika fontos kérdésének tartotta.

Világról vallott értékrendjéről, gondolatvilágáról az 1894-ben megjelent Testamentum és hat levél című végrendeletében olvashatunk: "Ha emberek közt élsz, vedd ki a magad részét minden igaz, becsületes, jogos küzdelemből! Állj a védtelenek, gyengék közé, az erősek hatalmasok oldalán harcolni nem virtus! Ne ejtsen meg a könnyű, puha élet varázsa, nehogy cserben hagyd a veled egysorsúakat, mert téged talán megtűrnek a felsőbbek között! Neked ez nem okozhat akkora örömet, amekkora keserűséget azoknak, akiket te cserbenhagytál."

A névadó munkásságára, emberi értékeire való emlékezést követően Kalányos Tamás II. évfolyamos hittanár-szociálpedagógus szakos hallgató Magyari Lajos: A szembejövő című versét szavalta el. Majd az ünneplők az előadóterembe vonulva, Szenvedéstörténetek a modern irodalomban címmel Dr. Fűzfa Balázs irodalomtörténész előadását hallgathatták meg.

A Benedek Elek Nap folyamán, reggeltől estig "Láthatatlan színház" várta az érdeklődőket, ahol a színházlátogatók egyesével tapasztalhatták meg az emberi élet jelentős pillanatait. Ennek a hosszú útnak a bejárásán, a színházban közreműködő hittanár-szociálpedagógus hallgatók voltak az érdeklődők segítségére.

Este pedig, a nap zárásaként a Kicsi Hang versénéklő együttes varázsolt igazi költői hangulatot a klasszikus magyar költők, felnőtteknek és gyermekeknek szóló verseinek megszólaltatásával.

Takács Judit főiskolai tanársegéd

"LÁTHATATLAN SZÍNHÁZ" A BPFK-N

"A komoly összmunkát igénylő feladatokban figyelnünk kellett egymásra és természetesen a színházba látogatóra is, aki állomásról állomásra haladt, bekötött szemmel..."

Mi az a Láthatatlan Színház? A módszer lényege, hogy a szem bekötése után a még továbbra is zavartalanul működő többi érzékszerven keresztül dramatizáljuk az eseményeket. A hallás, a szaglás, a tapintás, az ízlelés és az egyensúlyérzet segítségével jelenítjük meg a külső és belső történéseket.

A Benedek Elek Pedagógiai Főiskolai Kar hittanár-szociálpedagógus hallgatói a Benedek Elek Napok keretében a tékozló fiú történetét játszották el. A résztvevők megtapasztalhatták az emberi élet jelentősebb pillanatait, a születést, felnőtté válást, szerelmet, gazdagságot, szegénységet, öregséget, halált. A nagy érdeklődésre való tekintettel egész nap folyamatosan jöhettek az érdeklődők. Délelőtt kezdődött a program és 17 óráig tartott. A színház stábjának folyamatos koncentrációra és kitartásra volt szüksége.

A komoly összmunkát igénylő feladatokban figyelnünk kellett egymásra és természetesen a színházba látogatóra is, aki állomásról állomásra haladt, bekötött szemmel.

Nem egyszer könnyekkel távoztak a színházból, utána személyes beszélgetésre nyílt lehetőség, amihez a stáb tagjai rendelkezésre álltak. Nagy örömünkre, nem csak hallgatók, hanem tanárok, oktatók, dolgozók is részt vettek az előadásban.

A darabot Lampérth Tünde II. évfolyamos szociálpedagógus-hittanár hallgató rendezte.

A stáb tagjai: Gyurits Nikoletta, Kalányos Tamás, Kiss Eszter, Kiss Violetta, Lampérth Tünde, Miklós Eszter, Őri Barnabás, Plöchl Ildikó, Tomor Betti, Tóth Anna Piroska

KaTa
BEPF

BEFEJEZŐDÖTT A NEMZETKÖZI VIDÉKFEJLESZTÉSI KÉPZÉS AZ ÓVÁRI KARON

Nemzetközi hallgatói és tanári csapatnak adott otthont a Nyugat-Magyarországi Egyetem Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kara, ahol a magyar diákokon kívül finn, osztrák és holland diákok fél éven keresztül tanultak vidékfejlesztési ismereteket.

A tanteremben eltöltött órák alatt a diákok megismerhették az Európai Unió vidékfejlesztési politikáját, a projektírás és -menedzsment kérdéseit, a vidéki életminőség egyes elemeit. A képzés menete nagyban igazodik a nemzetközi tendenciákhoz, így a csapatban végzett gyakorlati munka kapott nagyobb hangsúlyt.

Az elmúlt hónapok során Dunakiliti és Máriakálnok életébe nyertek bepillantást a diákok, ezeken a településeken dolgozták ki konkrét projekttervezetüket. Dunakilitit a kerékpárutak csomópontjává fejlesztenék a hallgatók; Bécsből vagy Pozsonyból indulva Dunakilitin keresztül két kerékpáros utat követve juthatnak el a turisták Budapestre. Az egyik út a természeti szépségeket, míg a másik kerékpárút elsősorban a történelmi, kulturális emlékeket mutatná be. A Máriakálnokon dolgozó csapat a kerékpáros közlekedés biztonságának fokozását tűzte ki célul, a projekttervezet foglalkozik a kisdiákok közlekedés-biztonságra nevelésével, új gyalogos átkelőhelyek kijelölésével az iskolák környékén.

A hallgatók november 09-én, szerdán délután ismertették projekttervezetüket az érintett községek képviselőivel, akik az elmúlt hetek során is folyamatosan segítették a diákok munkáját.

Az EUreka - Fenntartható vidékfejlesztés Európában angol nyelvű modul első megvalósítására, "tesztelésére" a 2003-ban Finnországban került sor. Az első tapasztalatokat felhasználva 2004-ben Hollandiában, 2005-ben Mosonmagyaróváron került megrendezésre a képzés. A külföldi hallgatók költségeit az Európai Uniós Sokrates/Erasmus program támogatta. A tervek szerint 2006-ban a bécsi Agrártudományi Egyetem (BOKU) ad otthont a nemzetközi hallgatói és tanári csapatnak, az EUreka kurzusnak.

Dr. Kalmárné Hollósi Erika

AGRÁRSZOCIOLÓGIAI SZÖSSZENETEK

ZH, II. évfolyam, Gazdasági Agrármérnök Szak

"Társadalmi mobilitás: a társadalom költözik el
Intergenerációs mobilitás: amikor egy generáció (költözik el)
Nemzedéken belüli mobilitás: a generáció egy része (költözik el)
Házassági mobilitás: házastársak (költöznek el)."

"Társadalmi mobilitás: amikor egy társadalmon belül mindenki jogilag egyenlő."

"Külső megfigyelésről beszélünk akkor, ha a kutató nem vesz részt a kutatásban."

"Társadalmi rétegződés: a társadalom mondhatni több rétegből áll. Van pl.: a munkásosztály."

"Statisztikai mintavétel elmélete: A statisztikai mintavételnél általában számadatokat veszünk. Statisztikát rengeteg módon és formában csinálhatunk más és más adatoknál."

"A szocialista társadalomban mindenkinek volt, kellett, hogy legyen melója."

"Szuburbanizáció: a földdel van összefüggésben."

"Émile Durkheim: ő a szocionalizmus egyik alapító atyja."

"Agglomeráció: zsúfoltság."

"Kérdőívkészítés alapelvei: ... ilyenkor általában egy köztisztségben lévő embert szoktunk megkérdezni."

"Városökológia az többféle lehet. Egy város lehet olyan, hogy szinte semmi zöldterület, hatalmas épületek, rengeteg szórakozóhely. Ilyen életben felnövő embernek nincs szüksége parkra, ahol kikapcsolódhat, mert neki a pihenést nem a séta fejezi ki. A másik szemlélet, mikor a várost falvasítják."

"Rejtett populáció: Olyan helyen élő emberek sokasága, amelyet még nem fedeztünk fel."

"Vándorlási egyenleg: a kivándorlók és bevándorlók számtani átlaga."

"Bronislaw Malinowski: Másik nevén Búvár Kund, XVI. század."

"Karl Marx: 17. század."

"Karl Marx: XVIII. század körüli filozófus volt, nagy társa volt Engels."

Kovács Anikó
PhD hallgató

GDP - GREAT DOMESTIC PROFESSORS

Az egyetemi évek vége felé mind többet kacsintgatunk vissza a boldog békeidőkre. A szekrény mélyéből olykor előbukkan egy-egy megviselt jegyzet, és megindul az anekdota-lavina, ami akkut hasi görcsben és idült vigyorban végződik... és ehhez elég néhány szó.

Előrelátó diákok lelkesen jegyezték /jegyzik ezeket a kulcsszavakat évről-évre. Ezekből válogattunk egy csokorra valót. Reméljük, hogy aranyat érő idézetekkel Ti is segítitek e most születő rovat életben maradását! Az angelf@freemail.hu címre küldhetitek gyűjteményeteket!

Miért is GDP?

Mert ez a rovat pompás hazai tanáraink élvezetes és színes előadásainak kíván vidám emlékművet állítani. A GDP tehát az egyetemi előadások élvezhetőségi szintjének mutatója. Kérjük az oktatói kar tagjait, minél több frappáns mondással járuljanak hozzá a GDP mutató emelkedéséhez!

Ez alkalommal a Közgazdaságtudományi Kar mutatkozik be.

Másodéves korunkban elmélettörténetből jól megtanultuk:
"Kétféle költség van: az állandó és a fix." (Dr. Simon Péterné)

Ahogyan a tanár látja saját témáját:
"Tudták követni? Ez egy végtelen szórakozás." (Dr.Hoós János)
"Nagyon izgalmas az előadási téma. Én is feldobódtam tőle!" (Dr. Lentner Csaba)
"Izgi a kérdés!" (Dr. Széchey Béla)

...és a vizsgát:
"Nem akarok kellemetlenkedni, de ilyen vizsga is van év végén." (Dr. Lentner Csaba)
"Húú, de számon fogom kérni ezt a dolgot!" (Dr.Égető Emese)
"Én régebben buktattam 10-15%-ot...no nem a rend kedvéért." (Dr. Lentner Csaba)
"Nem emlékszem, hogy valakit is visszaírtam volna az órai hiányzások miatt. Ez persze nem azt jelenti, hogy Önöknél nem lesz kivétel." (Dr.Herczeg János)

Fő a pontos definíció:
"Attól függ, hogy melyik a termelési érték, hogy mit gondolunk." (Dr. Vágyi Ferenc)
"A változó kamatláb ugye, az azt jelenti, hogy változik."
"Ami egy évig nem megy ki belőle, az tartós." (Fóriánné Horváth Margit)
'A vegyesgazdasági rendszerek mindegyikére jellemző, hogy vegyes a gazdaság." (Dr.Égető Emese)
"A Kola-félsziget, az egy ilyen nagy, disznósajthoz hasonló képződmény...sziklából persze." (Dr.Zoltán Zoltán)

Költői hasonlatok:
"Az eredménykimutatás olyan, mint egy krinolin."
"Az elemzés olyan, mint a gáz: csak terjed, terjed..." (Fóriánné Horváth Margit)

Az élet nagy kérdései:
"Látták már a honlapomat?" (Dr. Lentner Csaba)
"Itt van két Lorenz-görbe: az egyik az USA-é, a másik Mexikóé. Találják ki, melyik az USA-é, melyik Amerikáé? (Dr.Hoós János)
"Hát nem tudom, magyarul érzik-e az oszlop és a pillért különbségét?" (Dr.Horváth Jenő)
"Jártak bazárban? ...nem jártak?...nahát akkor látták..." (Dr.Herczeg János)

Egy kis történelem:
"Cicero a szenátus Torgyán Józsefe."
"Oroszországban 3 dolog van: tér, idő, meg ember... de ezek korlátlanul."
"Nem egy észlény a mi Hitlerünk, de vannak kiemelkedő tulajdonságai!" (Tóth Imre)

Epilógus:
"A HR nem azért lett népszerű, mert 18 éve én tanítom." (Chaudhuri Sujit)

Bambi - Centi

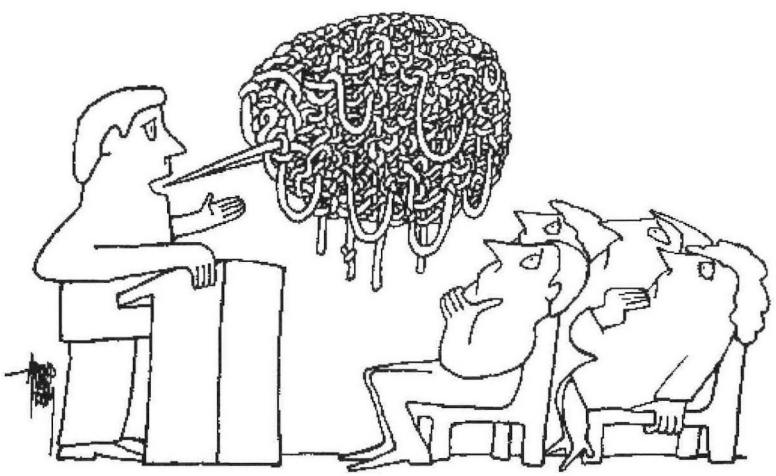

"SPORTREKREÁCIÓ" DIGITÁLIS TANKÖNYV

Tavaly óta már digitális tankönyvből sajátíthatják el a rekreációs célú testedzés alapvető elméleti és gyakorlati ismeretanyagát a NYME Benedek Elek Pedagógiai Főiskolai Karának hallgatói.

A CD-Rom elsősorban a szociálpedagógus hallgatók elméleti és gyakorlati vizsgákra való felkészüléséhez nyújt nagy segítséget, de azoknak az óvodapedagógus- és tanítójelölteknek is hasznára lehet, akik testnevelés módszertani és testnevelés tantárgy-pedagógiai ismereteiket szeretnék elmélyíteni.

A BPFK Testnevelés Tanszékének oktatói speciális tantervet dolgoztak ki a szociálpedagógus hallgatók képzésére. A tantervfejlesztés célja az volt, hogy a főiskolás évek során elsajátított ismeretek, készségek, magatartásminták és fejlesztett képességek segítségével a diákok - végzett pedagógusként - a testkulturális területen helyes magatartásmintákat közvetítsenek a környezetük felé. A fizikailag aktív életvitel kialakítása központi helyet kapott a nevelési koncepcióban. A tantervben szereplő testnevelés-sport tantárgyblokk létjogosultságát az 1997-2003 között folytatott sportpedagógiai kutatás eredményei igazolták. Az elméleti és a gyakorlati ismeretanyag eredményes átadásának az igénye egy olyan tankönyv megírását tette szükségessé, amely által megvalósulhat a tantárgyak folyamatos tartalmi korszerűsítése is.

A tartalmi részeket szerkesztő Dr. Bucsy Gellértné egyetemi docens és az informatikai területért felelős dr. Katona György főiskolai docens közös munkájaként napvilágot látott digitális tankönyv teljes mértékben megfelel ennek az elvárásnak. Létrehozását elsősorban az indokolta, hogy a tömegképzés keretében, a levelezőoktatáson minimálisra csökkent a kontaktórák száma. Ez az alacsony óraszám pedig már nem teszi lehetővé a tananyag és a mellé rendelt mozgásos anyag alapos elsajátítását. Épp ezért, a nagy létszámú levelező és esti tagozatos hallgatókra tekintettel, a digitális technikák alkalmazását látták indokoltnak, hiszen a tömegképzésben ezen a módon valósulhat meg leghatásosabb módon az ismeretek önálló feldolgozása.

A CD segítségével mindenki saját tempója szerint dolgozhatja fel a tananyagot, s nem utolsósorban a számonkérésre is hatásosan készülhet fel, mivel a tananyag végén, gazdag tesztszerű kérdéssorokat ad ki véletlenszerűen a program. Szorgalmas gyakorlással tehát a félév végén esedékes, számítógépen történő vizsgára is edzhetnek a hallgatók.

További érdekessége a BPFK támogatásával megjelent CD-nek, hogy vak diákok is használhatják, mivel van egy hangos verziója is.

A képeket és videofilmeket tartalmazó CD tulajdonképpen egy tudományos pedagógiai kutatómunka része, melynek célja a digitális tankönyv hatékonyságának vizsgálata. Ugyanis dr. Katona György főiskolai docensnek, a Semmelweis Egyetem Doktori Iskolájában ez a kutatási területe. A szerzőpáros tapasztalatiról már több szakmai publikáció is megjelent, észrevételeikről jó néhány hazai és nemzetközi tudományos szakmai konferencián is beszámoltak.

S hogy milyen eredményeket hozott a tavaly még csak tesztelt, az idei tanévtől azonban az oktatásban már teljes egészében felhasznált digitális tankönyv? Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy az egyéni tanulás eredményeképpen jobb érdemjegyek születtek a vizsgákon, és nem utolsó sorban jóval több hallgató vette fel indexébe a rekreáció elméletét és gyakorlatát tartalmazó tantárgyakat.

Takács Judit főiskolai tanársegéd

HITTANÁR HALLGATÓK HÉTVÉGÉJE...

2005. október 29-én és 30-án közös hallgatói hétvégét szerveztünk a Benedek Elek Pedagógiai Főiskolai Kar kollégiumában.

A szociálpedagógus-hittanár hallgatók vendégül látták Dr. Varga Gyöngyi előadót, akit most nem oktatóként, hanem jó barátként vett részt a közös programokban. Péntek este főzőcskézéssel és házi mozizással indult az együttlét.

Másnap Eisenstadtban jártunk, ahol megtekintettük az Esterházy Kastélyt és környékét. A tervezett Zsidó Múzeumi látogatás sajnos az ünnepi zárva tartás miatt elmaradt. Késő délután indultunk vissza Sopronba, ahol ünnepi ebéddel, beszélgetéssel, Godspel film nézésével zártuk a hétvégét. Reméljük máskor is nyílik lehetőség ehhez hasonló összejövetelekre!

A hittanár szakos hallgatók a 2005-ös tanévben:

Kalányos Tamás, Lampérth Tünde, Mátisné Schlögl Patrícia, Plöchl Ildikó, Száz Henrietta, Tóth Anna Piroska

KaTa
BEPF

"HONNAN JÁRJÁK, HONNAN HOZTÁK? HONNAN E MOZDULAT ORSZÁG?"

Honnan jöttünk, kik vagyunk? - a Soproni Ürmös Tánckör magára hangolója.

Mikor megkértek, hogy írjak cikket a Vivat Academiába az Ürmösről, éreztem, hogy nem lesz egyszerű feladat. Szavakban elmondani, bemutatni egy életformát, egy életérzést, világszemléletet. A tánc az ember. Ha egy ember táncolni kezd, azonnal megértjük jellemét, vérmérsékletét, vágyait, ízlését; bárhonnan jött is. A tánc, zene, az ének együttes ereje megtisztítja a résztvevőt. Közösséget kovácsol olyan formátlan tömegből, amely egyébként alig képes az egymáshoz kapcsolódásra. A nagyvárosi elmagányosodás, a befelé fordulás ellentéte: kitárulkozás, felszabadulás.

Ennek ismeretében ez a mostani vállalkozás sem lehet tökéletes, ezért ha kíváncsi vagy ránk - "munkánkra", próbáinkra - látogass meg minket bátran!

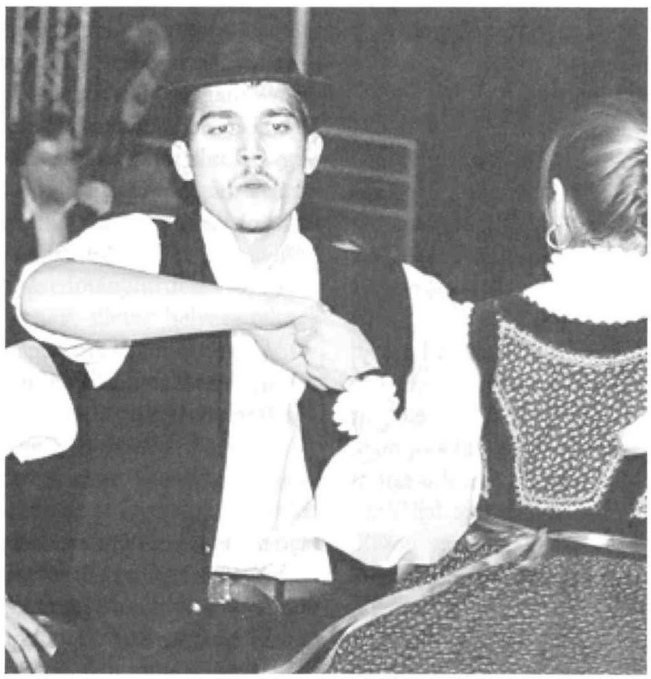

1983 márciusában alakult az egyetemi tánckör. Valójában a "Ki mit tud?" vetélkedőre állt össze egy csoport, amely a televíziós elődöntőig jutott. Főleg fiatal, kezdő táncosokból állt az együttes, akik itt tanulták meg az alapokat. Az egyetem és az óvónőképző főiskola hallgatói, gimnazisták és néhány dolgozó alkotja a tánccsoportot ma is. 2002-ben az Ürmös újjászerveződött, azóta töretlen lelkesedéssel működik.

Szeretnénk a táncokat nemcsak színpadi feldolgozásban bemutatni, hanem felhasználni a hallgatóság saját örömére, szórakozására is. Próbáinkon baráti hangulat uralkodik, és fogadja az odalátogatót is. A csoport tagjai nemcsak a táncteremben, hanem forralt bor mellett, adventi koszorúkötés közben, táncházak és egyéb baráti összejövetelek alkalmával is találkoznak. Jelentős esemény a tánckör életében a karácsonyi, illetve az év végi "záróbuli"; valamint a szimpatizánsok által is nagy népszerűségnek örvendő őszi és tavaszi tánctáborunk: Sümegen.

Igyekszünk, hogy minél több ember számára elérhető közelségbe kerüljenek népünk táncai, és ki-ki megízlelje azokat. Rajta hát bátortalanok, még ha sánták, bénák, falábúak és botfülűek vagytok is: TÁNCRA FEL!

Milyen módon van erre lehetőség? Elég egyszerűen! A Tánckör nyitva áll mindenki előtt, évfolyamtól és szaktól függetlenül (Nemtől is, bár szintén a ritkaságok közé sorolható, hogy ebben a tánckörben általában több a fiú, mint a lány!) Próbáink heti két alkalommal, esténként vannak, hirdetőnkön (Régi Kollégium félemeleti lépcsőforduló), plakátokon megtalálhatsz minket. De hogy még ennél is könnyebb legyen a dolgod: minden szemeszterben szervezünk tánctábort, melyet a soproni karok Dékáni Hivatalai, a SKUBI, és a HÖK támogatásával tudunk megrendezni, hagyományosan az egyetem sümegi táborában. Ilyenkor sokan tartanak velünk olyanok is, akik nem aktív tagjai a csoportnak. Jó alkalom, hogy egy érdeklődő kis ízelítőt kaphasson, milyen is az élet nálunk. A tábor kötetlen programú, egyedül a napi két próba, és az esti táncház, amihez ragaszkodunk. Felkészült oktatók és muzsikusok vezetik mindkettőt, így lehetőség van egy tánc alaposabb megismerésére.

Gasparovszky Zsuzsanna
az Ürmös titkára

MERT Ő MÁR NEM POGÁNY...

A hatalmas Bacchus belógatta isteni fényben tündöklő dicső lábát a publikum fölé. A kezdeti morgás, menydörgés és villámlás után alászállott közénk a többi pogány istenekkel, s kellő mennyiségű sörért hajlandó volt gyümölcsöző tárgyalásokat folytatni a halandók eme díszes társaságával. Az eredmény nem maradt el...

"Mi tündöklik ott fenn" - hangzott a régi dal, s a terem bal felére sűrű sötét ködként nehezedő pogányság amorf monzája, immáron hivatalosan is átlépett az egyetemi polgárok rögös, de mindenképpen vidám életébe, - s balekká kereszteltetett. A farbőr átugrásával életük egy szakasza lezárult és elkezdődött egy másik, egy különös de csodálatos diákélet kezdete. Mert a farbőr jelenti mind a mai napig számunkra a határt az utált filiszter- és a vidám bursch élet között. Ezért szeretnék, most hagyományaink keretein belül pár szót szólni eme "furcsa szerzetről".

Nem farbőr teszi a bányászt bányásszá,
Mert akkor minden borjú bányász lenne!

Mindannyian tudjuk, hogy a farbőr viseletét és minden sajátosságát a munka nehézségei és viszonyai elleni védekezés alakította ki. Ez védte meg viselőjét a meredek szűk vágatokban, ahol gerendákon siklottak le, föl ne sértsék magukat s föl ne fázzanak, ha a munkában elfáradva leültek a nyirkos, nedves vágatokban.

Kezdetben egyébként rendeltetésének megfelelően hosszú, térden alul érő volt s durva, nagyrészt borjúbőrből készült, mely használat közben megfeketedett. Derekukra először vastag kötéllel, később a farbőrrel egybeszabott szíjakkal, majd a XVIII. század közepétől kezdve ékkel és kalapáccsal díszített sárgaréz csatokkal történt. Később ahogy a technika fejlődött, egyre inkább háttérbe szorult a farbőr használata, és a XIX. század végén már csak mint a foglalkozás "szimbóluma" jelenik meg viselőjén ünnepélyes alkalmakkor.

A farbőr nem csak egy szakma jelképévé vált, hanem élesen meg is különböztette egymástól a földben kalapáccsal, csákánnyal dolgozókat ("Bergmann mit Leder") a "tollal" dolgozó ("Bergmann mit Feder") irodistáktól, vagy más segédmunkásoktól. Farbőrt viselni csak az előbbieknek volt joga. A farbőr megjelenésével szinte egy időben megjelent a farbőrugrás is. A bányásszal munkába lépésekor átugratták a farbőrt s ezzel jelképesen bányásszá avatták s a szakmába tartozónak fogadták. Valószínű innen eredeztetető a mi szép selmeci diákszokásunk is, amelyről az 1840-es évektől kezdődően egyébként már írásos följegyzéseink is vannak.

Így tudjuk, hogy az Akadémia igazgatója 1841. évi 5259. számú rendeletében - amit a tanárok tartoztak az előadási órákon fölolvasni a hallgatók különböző kilengésével kapcsolatban szigorúan megtiltotta "a bőrön át való ugrálást" , a "Ledersprungen"-t tekintve, hogy az - mint a rendelet mondta - "lumpsághoz és szabados viselkedéshez vezet"! De ugyanúgy megtiltja az elsőévesek avatását és a "bőrön át való ugrálást" - függetlenül attól, hogy azt nyilvános helyeken, kocsmákban, vendéglőkben, vagy magánházaknál kívánják lefolytatni - az igazgatóság ugyanez évi dec. 9-én kelt 5844. számú rendelete is, melyet ugyancsak "valamennyi előadóteremben" kihirdettek. A farbőrugrálást azonban a hallgatók minden rendelet ellenére - talán éppen mert tiltották továbbfolytatták éspedig nemcsak a balek keresztelőkön, hanem más alkalmakkor is, szakestélyeken, kisebb-nagyobb kocsmai összejöveteleken, olykor magánházaknál, hiszen a jókedvű akadémikusok mindig találtak "keresztelni valót" s okot az ivással kapcsolatos ceremóniára.

A szokást, mint annyi mást 1848/49., de még inkább 1869/70 után, amikor a magyar nyelvű tanítást bevezették az Akadémián, a Selmecről távozó német és szláv akadémikusok vitték magukkal Leobenbe és Přibrámba s honosították meg az ottani főiskolai diákság életében. Mindezek után érdemes megjegyeznünk, hogy mint a farbőr használata, mint a farbőrugrálás magyarországi eredetű. Akit bővebben érdekel a téma szívből ajánlom Dr. Faller Jenő (1966): A farbőrugrásról. Bányászati Lapok. 99. évfolyam (1966). évf. 5. sz. p. 355-358. cikkét.

//:Mert ő már nem pogány.://
Így lesz Firma, s veterán
Bőrös veterán,
Mert ő már nem pogány.

Énekeltük együtt ezen a csodálatos estén és eszünkbe jutott a jó pár évvel ezelőtti este, amikor a mi sötét kis buksinkra csorgatták Gambrinus nedűjét szeretett Firmáink. Felettünk lassacskán eljárt az idő, de ha mennünk kell majd nyugodtan búcsúzunk, mert az itt maradók jól, vagy még jobban értik csinjátbinját diákéletünknek és ez így van rendjén.

Ti farbőrtől kormos kis arcocskák! Frissen keresztelt balekok! Nem kérünk és kívánunk tőletek mást csak azt, hogy magatokba szívva ezt a légkört, az egészségesebb oldalait továbbfejlesztve éljétek és adjátok majd át a Ti jövendő balekjaitoknak! Ti legyetek az ifjúság eszménye, álljatok oda mindenestől egy nagy gondolat szolgálatába. Lehetetlenségekre vállalkozzatok, s ezzel új lehetőségeket nyissatok meg, ember felettiek akarjatok lenni és eközben igazán emberré váljatok! Így öntöztük hagyományaink fáját sörrel-borral az enyészet havának napjain professzorainkkal, diáktársainkkal közösen. Vivat crescat, floreat Academia, vivant professores!

Selmeci Társaság

DUPLÁZOTT A NYME TANINTÉZETI ORSZÁGOS BAJNOKSÁG

A nagyon jó adottságokkal rendelkező és nagy múltú bábolnai Nemzeti Ménesbirtok Kft. szervezte meg 2005. október 22-23-án az idei Tanintézetek Országos Bajnokságát.

A kétnapos versenyt igazi szép őszutói időjárás mellett, esztétikus környezetben bonyolították le.

A tanintézeti bajnokságról a szabályzat így rendelkezik - "...azonos klubot képviselő, egy megyében élő, egyazon oktatási intézetben tanuló nappali tagozatos diákok alkothatnak csapatot...". Ennek megfelelően négy kategóriában korosztályonként összesen 44 páros indult. A tanintézeti versenyen kívül még kezdő, illetve nyitott versenyszámokat is rendeztek.

Az illetékesek technikás, a kategóriáknak teljesen megfelelő terep, illetve ugró-pályákat építettek. Szombaton a díjlovaglás és díjugratás került lebonyolításra, vasárnap pedig a tereplovaglás. A versenyzők teljesítményét egyéniben és csapatban is értékelte a zsűri.

Az esemény csúcspontja az eredményhirdetés után az egyéni és csapatbajnoki győzteseknek, illetve helyezetteknek járó érmek és tiszteletdíjak kiosztása volt.

Az óvári karról dr. Pongrácz László évek óta szívügyének tekinti az intézmény lovasainak eredményes szereplését. Véleményét az alábbiakban összegezte:

-Már két évvel ezelőtt bíztam benne, hogy a Nyugat-Magyarországi Egyetem, illetve az óvári kar szép sikereket könyvelhet el ezen a komoly megmérettetésen, öregbítve ezzel az intézmény jó hírét. A negyedikként végzett győri Orczifalvi Borbála mellett két óvári diákunk szerepelt sikeresen. Bakaity Vajk a kiskunhalasi Határőr Dózsa SE versenyzőjeként az egyetem színeiben 9. lett. A verseny egyéni győztese Nagy Zsuzsanna, a pápai Várcsalit LK versenyzője. Ezek után nem meglepő, hogy az egyetemi csapat a dobogó legfelső fokára állhatott, megelőzve az Állatorvostudományi Kar és a Kaposvári Egyetem lovasait. Csak gratulálni tudok a szép teljesítményükhöz és egyben kívánom, hogy a következő években is hasonló eredményekkel örvendeztessenek meg mindannyiunkat, erőben, egészségben!

"Főiskolás Bajnokság" (egyéni):
I. Nagy Zsuzsanna - Tavaszi Szél - NYME-MÉK (VÁRCSALIT LK)
II. Stöckler Ingrid - Téboly - SZIE Állatorvostudományi Kar (Simonpusztai SE)
III. Vincze Anikó - Csillag - Kaposvári Egyete (LASC)
IV. Orczifalvi Borbála - My Colt - NYME-ATFK (INTEGRÁL LK)
...
IX. Bakaity Vajk - Conor - NYME-MÉK (Határőr Dózsa SE)

"Főiskolás Bajnokság" (csapat):
I. NYME (Bakaity Vajk - Nagy Zsuzsanna - Orczifalvi Borbála)
II. SZIE Állatorvostudományi Kar (Nagy Fruzsina - ifj.Tuska Pál - Stöckler Ingrid)
III. Kaposvári Egyetem (Jánosi Nóra - Kolontári Éva - Vincze Anikó)

Nagy László

DR. PONGRÁCZ LÁSZLÓ: A LÓ TENYÉSZTÉSE ÉS GENETIKÁJA

Komoly szakmai elismerés, hogy a támogatók között szerepel a Magyar Állattenyésztők Szövetsége, a Magyar Lótenyésztő és Lovas Szervezetek Szövetsége, valamint a Magyar Lovas Kör. Mindez természetesen nem véletlen, hiszen a lektori feladatokat a kaposvári Lovasakadémia nyugalmazott igazgatója, dr. Hecker Walter és dr. Sótonyi Péter állatorvos professzor végezték. A képes illusztrációkat Magyarország legjobb állatfotósai készítették, a bábolnai és a hortobágyi ménesek pedig archívumukból önzetlenül bocsátottak rendelkezésre korabeli dokumentumokat. A 148 oldalas keménytáblás könyvet a színes képmellékleten túl számtalan ábra és táblázat teszi szemléletessé.

A könyvet a "hiánypótló" jelzővel illette dr. Wagenhoffer Zsombor, a Magyar Állattenyésztők Szövetségének ügyvezetője, aki elsősorban a felsőfokú képzésben résztvevő hallgatóknak, illetve a posztgraduális tanulmányokat folytatók szakmérnököknek és doktoranduszoknak, továbbá a gyakorló szakembereknek ajánlja a művet.

Előszavában Pajlócz András, a Magyar Lovas Kör elnöke így méltatja a könyv erősségeit: "...ösztönzi a gondolkodó, fejlődni vágyó lovasokat, hogy kapcsolódjanak be a tenyésztésbe akár elméleti, akár gyakorlati formában. Példákon keresztül világosan lássák a tenyésztők, de még a sportolók, szabadidőlovasok is, hogy mit tehetnek; hogyan alkalmazzák a már régen összegyűjtött ismereteket, hogyan ötvözzék mindezt a tudomány új eredményeivel. A magán lótartók egyre növekvő táborának rendkívül nagy segítséget nyújt ebben a könyv minden sora."

Vincze Judit PhD hallgató

DIGITÁLIS GÉNEK, AVAGY CSAÓ DARWIN!

Talán csak egyetlen egy olyan molekulaféleség létezik a világon, amelyet mindenki ismer, aminek a neve ma már "márka", amitől mindenki a csodát várja, és amitől mindenki egy kicsit fél. Ez a DNS.

"...elképzelem, hogy egyszer majd egy lelkes tudós ikreit Adeninnek és Timinnek fogja nevezni."

(Francis H. C. Crick.)

Talán csak egyetlen egy olyan molekulaféleség létezik a világon, amelyet mindenki ismer, aminek a neve ma már "márka", amitől mindenki a csodát várja, és amitől mindenki egy kicsit fél. Ez a DNS.

E. SCHRÖDINGER Nobel-díjas osztrák fizikus egy fiatal tudományról már keletkezésekor megállapította: "...alighanem napjaink legérdekesebb tudománya". Személyes adatai:

Neve: Molekuláris Genetika
Születési éve: 1944.
Születési helye: Rockefeller Intézet, New York
Apja neve: Klasszikus Örökléstan
Anyja neve: Kémia

Tapsvihar! Hiszen ez életünk egyik legnagyobb vívmánya, az emberiség "szép új világának" kapuja, a sci-fi írók megtestesült álma és minden jogi, etikai, ökológiai, szociológiai és teológiai probléma okozója. Pedig nem több mint a nukleáris energia reinkarnációja, mégis van benne valami csodálatos. Ez nem véletlen, hiszen maga a DNS és a genetika hatalmas intellektuális izgalmat és kihívást jelent mindenki számára. Így volt ezzel Darwin is, aki főművében (A fajok eredete) ezt írja: "...egész munkám egyetlen hosszú gondolatmenet..." (15. fej., 1. mondat) Persze nem azt állítom, hogy Darwin értett a molekuláris genetikához, de hatalmas lépést tett felé, sőt maga az evolúció elmélete minden kritikától eltekintve talán még nagyobb eredmény, mint a 21. század molekuláris genetikája. De mit is értünk evolúció alatt? Mi Darwin elmélete? Hogyan kerül a képbe a genetika?

Darwin elmélete szerint, ha képesek az egyedek exponenciális mértékben szaporodni, de a környezetük eltartóképessége véges, akkor az egyedek között a legapróbb különbség is fontossá válhat és ez a létért folyó küzdelemhez, és kiválasztáshoz vezet, azaz a gyengébb elpusztul az erősebb tovább él. Természetesen az egyedileg eltérő, örökletes változatok eltérő mértékben sikeresek. Az örökletes eltérések a folyamatos kiválasztás révén felhalmozódnak, ami adaptációkat (a túlélést és a szaporodást, segítő jellegeket) hoz létre. Láthatjuk hogy a szelekció, mint egyszerű elv, hogy képes létrehozni a fajok sokszínűségét. Természetesen ez önmagában nem elegendő, Darwin többször ki is kéri magának ezt a gondolatsort, "Meg vagyok győződve arról, hogy a természetes kiválasztás volt a módosulások legfontosabb, ha nem is kizárólagos eszköze". Azonban a szelekciónak, mint vezérlőelvnek van még egy nagyon érdekes tulajdonsága, mégpedig az, hogy absztrakt fogalom és nem függ az élő földi világtól. Ugyan ez a helyzet az evolúcióval is, ez is elvonatkoztatható a bioszférától.

Ezt a gondolatot fogalmazza meg Csányi Vilmos Evolúciós rendszerek című munkájában, amiben az evolúció általános elméletét ismerteti. Ez az absztrakt modell rendszerelméleti fogalmakkal dolgozik, és megmutatja, hogy az evolúciós mechanizmusok nemcsak a biológiában, hanem az anyag csaknem minden szerveződési szintjén érvényesülnek, a molekuláris szinttől kezdve a sejteken és a többsejtű organizmusokon keresztül egészen a társulásokig és ökológiai rendszerekig, vagy az idegrendszertől kezdve a viselkedésen keresztül a kultúráig és a technikai evolúcióig.

Gondoljuk csak példaként a replikátorra, egy olyan entitásra, amely képes létrehozni saját másolatát, könnyen belátható, hogy erre nem csak a baktériumok, nyulak és a rókák képesek, hanem milliónyi más dolog is. Ilyen módón lehetőség van arra, hogy az absztrakt fogalmakat többféle konkrét tartalommal töltsük fel, alternatív élővilágot létrehozva ezzel. Így elképzelhetjük olyan "fajok" evolúcióját, mint a gráfok vagy a függvények. Ezek a fura állatok is szaporodhatnak, meghalhatnak vagy mutánsaik jöhetnek létre - a számítógépek virtuális világában. És mire jó ez a matematikai állatkert? Ha a létrejövő egyedek mind egy probléma lehetséges megoldásai, akkor máris van egy optimumkereső algoritmusunk.

Most képzeljünk el egy világot, amiben nincsen Google, nincsen szélessávú internet és nincsen is rá szükség, hiszen még csak most adja el Bill Gates és Paul Allen az Altair 8800-ra írt BASIC-et, a személyi számítógépekhez írt első számítógépes programozási nyelvet a Microsoft első ügyfelének, az Albuquerque, Új-Mexikó székhelyű MITS vállalatnak! Képzeljük el azt a világot ahol a BEK döntőben a Bayern München 2-0-ra veri a Leeds Unitedet, és ahol még a Balatonban is Steven Spielberg Cápája úszkál bambit majszolva; amikor még apáink úgy néztek ki, mint Bobijuing, és az Abba, a BoneyM, meg a Borsodi Világos volt a trendi! Ez a mi világunk csak éppen 1975-öt írunk, és ekkor bukkan fel John Holland, aki a keresési és optimalizálási feladatok megoldásra természetes kiválasztódás darwini elveire épülő adaptív lágy számítási módszert dolgoz ki, másnevén Genetikus Algoritmust (GA).

Ma már nincsen az életnek olyan területe, ahol elkerülhetőek lennének az optimalizálási, adatfeldolgozási feladatok. Már egy mérési eredmény kiértékelése is valamilyen szinten optimalizálás, de természetesen köznapi életünk is tele van ilyen feladatokkal. Gondoljunk csak a napi időbeosztásunk megtervezésére vagy két város közötti optimális út megtalálására! Kellő tapasztalattal ezek a feladatok hamar megoldhatóak, azonban akadnak olyan problémák, amelyekre nincsenek egzakt módszerek, azonban belátható időn belül szükségünk lenne egy "kellően jó" megoldásra, ilyenkor lépnek akcióba a digitális gének és a GA. A GA felépítését a már ismertetett darwini elmélet inspirálta, azaz az élőlények genotípusának és fenotípusának változását veszik a fejlődés alapjául. A fenotípus jellemzi egy egyed külső megjelenését, a genotípus

pedig a génstruktúrát. A megoldások egy adott lépésben érvényes halmazát populációnak nevezik, a populáció elemei a feladatot különböző sikerrel látják el, eltérő tulajdonságúak, képességűek. A keresés lépésekből áll, az egyes iterációk populációját generációknak nevezik. A keresés célja, hogy az újabb generációkban létrehozott populációinak minél több eleme legyen közel a jó megoldáshoz, mialatt a gyenge eredményt adók egyre ritkulnak. Az egyes egyedek tulajdonságait kromoszómákkal reprezentálják, amelyekhez hozzárendelhetők a kritériumfüggvény értékéből következő jósági, más szóval a fitnesz-értékeik. Az iterációk során a kromoszómákban tárolt információt kell a következő generációkba tovább örökíteni, mely valószínűségi operátorokkal történik. A legegyszerűbb genetikus algoritmus a következő alap-operátorokkal rendelkezik: reprodukció, keresztezés és mutáció. A genetikus algoritmusok így tehát a genotípus változtatásával operálnak. A reprodukció során egy kromoszóma a jósága és a populációba tartozó összes kromoszóma átlagos jóságának aránya által meghatározott valószínűséggel megjelenik a következő populációban is.

Ne lepődjünk meg azon se, ha azt halljuk, hogy a darwini alapelvek már a motorsportban is megjelentek! Gondoljunk csak a Formula 1-re, ahol milliókat költenek évente a jobb kezelhetőségre, a nagyobb biztonságra, ahol az autók helyes beállításával sorsdöntő tizedmásodpercek lefaragása lehetséges a köridőkből! A döntések a tapasztalaton alapulnak, azonban arra nincsen garancia, hogy mindig a helyes beállítást sikerül eltalálni egy-egy verseny előtt. Ezt a problémát boncolgatták a University College London tudósai is, akik kifejlesztettek egy a GA elveken nyugvó számítógépes modellt, melynek segítségével nyerő Formula 1-es versenyautókat "tenyészthetnek". A GA-modell ugyanis szelektíven kombinálva optimalizálja a teljesítményt, amelynek köszönhetően akár 0,88 másodperc is lefaragható a köridőkből. Ez pedig tetemes előny egy olyan iparágban, ahol századmásodpercek választják el a győztest a vesztestől. A GA erejét azonban az mutatja meg, hogy egy ilyen elveken nyugvó szoftver akár verseny közben is képes kialakítani az autó "legjobb" beálltásait, így alkalmazkodva az adott pályához, hőmérséklethez vagy akár sérüléshez.

Összefoglalva láthatjuk, hogy a GA is azokon az absztrakt fogalmakon nyugszik, mint a molekuláris genetika vagy akár Darwin elmélete. De vajon miért működik? Miért használható fel bonyolult feladatok megoldására? Maga az evolúció az, ami olyan módszert valósít meg, amely igen nagyszámú lehetséges megoldás között képes "keresni". Ahelyett, hogy egy fajjal foglalkozna egy időben, fajok millióit próbálja ki és változtatja egyszerre. A biológia rendszerek ezen robosztussága, hatékonysága és rugalmassága megdöbbentő lehet, aminek az alapja az önjavító, önvezérlő és a szaporodó képesség. Ezért ha a tervező mérnöknek szüksége van egy párhuzamosításra képes flexibilis, adaptív modellre, akkor nincs más dolga, mint lemásolni a természetet, a legnagyobb tanárt. Hajrá digitális génsebészek!

Talán ennél jobb végszó nem is zárhatná a cikket, de sajnos még nem fejezhetem be, mert a végén képesek lennénk azt hinni, hogy e gének mindenre megoldást kínálnak. Pedig ez nincs így, legalább is szimulációs rendszerek estében. Adott ugyanis egy klasszikus feladat az utazó ügynök problémája (travelling salesman problem, TSP). Voltaképpen könnyen érthető, ám annál nehezebben megoldható logikai-matematikai játék. Az ügynöknek több városon keresztül, a lehető leggyorsabban kell megtennie egy utat. Az összes várost kell érintenie, ám egy adott városban csak egyszer járhat. Melyik a legrövidebb útvonal? Gondolhatnánk a fentiek alapján, hogy GA erre a feladatra is megoldást kínál. Ez így is van, de valóban ez a legeredményesebb? Nem lenne-e célszerűbb egyből kiválasztani a fenotípus alapján egy olyan egyedet, melynek külső tulajdonsága és viselkedése a legjobban felel meg az adott feladatnak? Érdekel e minket, milyen is belül? Érdekes dilemma, de egy biztos, ha útvonalat akarunk optimalizálni, azt bízzuk a hangyákra. Ugyanis a hangyáknak van egy olyan bizonyos képessége, hogy a lehetséges útvonalak közül (feromonlerakódás alapján) rátalálnak a legrövidebbre. Itt most nem gének által leírt digitális organizmusokról van szó, hanem mesterséges hangyakolóniáról. A hangyák a TSP-gráfon városról városra mozgó ágensek - véletlenszerűen indulnak el, virtuális feromont hagyva maguk után. Valószínűség és az információként szolgáló, korábban lerakott feromon alapján döntenek. Miután befejeztek egy-egy utat, a gráf élein hagynak nyomot: (értelemszerűen) a rövidebb út mentén többet. Végül - azt az élt választva, ahol a legtöbb a speciális illatanyag - kialakul az optimális útvonal. Láthatjuk, hogy itt egyből a valódi hangyák viselkedését vettük alapul, mivel őket is az evolúció tenyésztette ki az évmilliók alatt, így felesleges a gének szintjén mindent újra kezdenünk. Elegendő egy bevált, működő stratégiát átvenni és alkalmazni. Pukkk. Hogy lyukadt ki most egyből a molekuláris genetika "isteni" luftballonja.

Természetesen a fentiek nem ilyen egyszerűen értelmezendőek, hiszen az egyenlő lenne a gumilepedőre dobált súlyos tárgyak szemléletes képével azaz a gravitáció hatására meggörbülő einsteini téridővel. Ezt pedig egy bonyolult fizikai elméletről nem gondolhatjuk komolyan. Elvégre a tér idő nem gumilepedő. Így van ez a genetikával és minden komoly tudományággal is. De míg Darwin idejében elég volt az evolúció megértéséhez a Fajok eredetét és még néhány más köznyelven megírt könyvet átolvasni, akkor ez ma már távolról sincs így. A matematika, a játékelmélet, a genetika, a populációbiológia megértéséhez és együttes alkalmazásához rengeteg irodalmon és cikken kell átrágnia magát az embernek, úgy, hogy közben hosszú évek telnek el. Bár a matematika a tudományok királynője ennek ellenére mégis be kell látni, hogy az elkövetkezendő évek a biológia sikerei lesznek. Pontosan ezért érdemes az eredményeit más diszciplínákkal összekapcsolni és olyan kérdésekre választ keresni, amik eddig megválaszolatlanul maradtak vagy pedig ennek következményeiként merülnek majd fel. Egy ilyen intellektuális kaland mindenki számára vonzó lehet. Gondolom én, de most be kell fejeznem mert indul a Győzike Show!

Primusz Péter a. Bohém
V. OEMH

24 ÓRÁS ASZTALITENISZ VERSENY

Október 22-23-án rendezték meg Sopronban, a Krasznai Sportcsarnokban a SMAFC asztalitenisz-szakosztálya által a 24 órás asztalitenisz versenyt.

A megmérettetésen összesen 12 csapat vett részt, köztük az Egyetem csapata is, néhány külsőssel kiegészülve. A programot színesítette forgójáték, filmvetítés illetve a nagyon nagy közönségsikert aratott adogatógép is.

A verseny végig jó hangulatban zajlott illetve az utolsó óráig kiélezett küzdelmet hozott. Ennek során az Egyetem csapata az értékes második helyezést érte el úgy, hogy a 24. órában a későbbi harmadik helyezett csapatot, a Ping-Winnert kellett legalább négy ponttal megverni. Ez sikerült is 11-4 arányban, így a végig jó teljesítményt nyújtó egyetemi csapat - több mint 200 győzelmet gyűjtve a nap során - megérdemelten szerezte meg a második helyet. Csapatunkat a kizárólag SMAFC-os asztaliteniszezőkből álló Kroo-Ker Asztalitenisz Club csapata tudta megelőzni.

Külön dicséret illeti a csapat tagjait azért is, mert szinte kizárólag csak az egyetemi csapat volt az, ahol a csapattagok zöme mind a 24 óra során kitartott.

A csapat névsora:

Hencz Tünde, Horváth Balázs, Mohr Tamás, Petrovich Gabriella, Soós Sándor, Szabó Krisztina, Szász Balázs, Teschinszky László, Paár Dávid

A verseny végeredménye:

1. Kroo-Ker Asztalitenisz Club
2. EGYETEM
3. Ping-Winner

Végül köszönet a verseny szervezőinek a kiváló hangulatú rendezésért. Remélhetőleg a jövő évben hasonlóan színvonalas versenyen még több egyetemi polgárral találkozunk.

A versenyről készült fotók megtalálhatók a honlap Képek menüpontja alatt. Köszönet értük Soós Sándornak.

Paár Dávid

A FÉS ÉS AMI MÖGÖTTE VAN

Az Apáczai Focikupán körülnézve láthattunk ismerős és ismeretlen arcokat is. A teremben volt egy különleges csapat, akiknek a szereplése nem mindennapi. A Győr-Moson-Sopron Megyei Fogyatékkel Élők Sportszövetsége is képviselte magát. Megkértem a szakosztály vezetőjét, Nagy Krisztiánt, hogy meséljen nekem a csapatukról.

"Klubunk a Speciális Olimpiai Szövetség Tagja. Több nagy versenyt rendeznek, melynek csatáiban küzdünk évente 4-6 alaklommal. Legutóbb Nagykanizsán voltunk, ahol 5., majd Kastélyosdombon szerepeltünk, ahol 1. helyezést értünk el kispályás fociban.

A csapatunk 2 éve alakult, amelynek tagjai között 10 fő van, melyből 9-en szellemileg károsultak. Edzőnkkel, Jakuba Miklóssal együtt hetente két edzést tartunk itt a főiskola tornacsarnokában, amelyek nagyon kemények. A társaságban változó korú emberek találhatók, egészen 16 évestől a 32 korig. Csapatunk elnökeként folyamatosan keresem a szponzorokat, de sajnos nem nagyon akarnak minket támogatni. Hogy miért? Mert az emberek, lenéznek minket, és beteg emberekként kezelnek.

A Győr-Moson-Sopron Megyei Sportigazgatóság és a Mini Falat Bt. az állandó támogatónk. A felszerelésünk, a mezek, a már említett Sportigazgatóság által kerültek tulajdonunkba. A cipőket, térdvédőt, sípcsontvédőket, pedig önköltségen vásároljuk. Igaz, többségünk nagy része egy munkahelyen dolgozik, számunkra ez komoly kiadás. Hogy hogyan élünk? A társaság egy része gyámság alatt áll, csonka családoknál vagy nevelőszülőknél lakik.

Nemrég a Hallgatói Önkormányzatnak köszönhetően részt vehettünk az Apáczai Focikupán. El kell, hogy mondjam, nagyon örültünk a felkérésnek, hiszen nem mindennap történik ilyen velünk. A csapatunk az elvárásoknak megfelelően szerepelt, sok gólt rúgtunk. Gárdánk a hatodik helyen végzett. Különösen tetszett a kiváló szervezés, és az, hogy végre egyenrangú emberként kezeltek minket."

Köszönöm ezt a pár gondolatot, remélem, ezzel a kis cikkel tudok valamit javítani az emberek gondolatmenetén illetve nézetén.

Kozi

GÓLYABÁL, MARÓT VIKI ÉS A NOVA

Sok emberrel beszélgettem a Bridgeben, hogy tetszik-e nekik a gólyabáli helyszín, az egész milió. A válasz egyöntetű volt. Az idei bálnak nemcsak hangulata volt, hanem hamisítatlan, igazi Tk-s varázsa. Nem vagyok egy retrós stílusú figura, soha nem szerettem Komár Lacit, és Flipper Öcsi is csak addig szólt otthon, amíg haza nem értem. Ám ezen az estén a Marót Viki és a Nova Kultúrzenekar engem (s talán nem vagyok egyedül az érzéssel)meggyőzött.

A remek bulinak köszönhetően, a szokásos világmegváltó gondolatokkal a fejemben, a barátok és a whisky-cola akció hívószavai ellenére sem hagyhattam ki ezt az interjút, ezzel a végtelenül szimpatikus csapattal és énekesnőjükkel, Vikivel.

-Mikor és hogyan kezdődött a zenés karriered?

-Egészen pici koromtól kezdve szerettem énekelni és nagyon vonzott ez a világ, főleg a hatvanas évek slágerei. Testvérem zenész és a Novával elég jó barátságban voltak. Sokáig a családban elő sem került ez a téma, hogy énekelni szeretnék, bár anyukám gyakran mondta a Novának, hogy hallgasson meg. Amikor végzős voltam a középiskolában, indultam Ki mit tud?-on, szalagavatókon (rendszeresen felkértek a tanárok, hogy énekeljek) ám egy idő után már nagyon unalmas volt, hogy nem volt zenei alapom. Ezután kértem a Nova segítségét zenei alap ügyben. Mondtam neki, hogy rock&roll őrült vagyok, és mindenképp zenekarral szeretnék dolgozni A nagy tervem, az volt, hogy élőben tudjak zenélni egy zenekarral, és végül látod azért ez teljesült is.

-Említetted a testvéredet, Flipper Öcsit. Mennyi előnyt, vagy hátrányt jelentett számodra a személye?

-Nagyon sokáig pont azért nem szerettük volna elmondani, hogy bármi közöm van hozzá, mert biztosan lettek volna olyanok, akik beleképzeltek volna valótlan dolgokat az egészbe. Nem akartuk, hogy ezért utáljanak, vagy szeressenek, hanem csak tisztán önmagamért és a zenénkért.

-Lehet kategorizálni, hogy milyen zenét, stílust játszotok?

-Ez igazából a retro stílus, ami most nagyon divatos szó lett. Tulajdonképpen a 60-as évek gyöngyszemei közül válogatunk és ezt egy mai felfogásban próbáljuk előadni. Kicsit modernebbé tesszük, új hangszereléssel új hangzást kap és nyilvánvalóan én is meghallgatom ezeket a régi dalokat, melyeket a saját szűrőmön átengedve megpróbálom visszaadni a közönségnek. Megpróbálom elénekelni azt, amelyik nekem is szimpatikus és ezután Nova bácsi eldönti, hogy jól áll-e, vagy sem.

-Ő mennyire szól bele abba, hogy milyen dalokat énekelsz?

-Abszolút nincs rámerőltetve egy dal sem. Ő felkínál lehetőségeket, úgy hogy összeszed nekem egy cédére való anyagot ilyen régi zenékből és én kiválasztom azokat, amelyek tetszenek.

-A Bagi-Nacsa show indított el titeket az ismertség, a nagyközönség felé. Hogyan jött ez a lehetőség?

Ezt Nova bácsi intézte. A lemezkiadó cég, ahová mi is tartoztunk, segített hozzá őket ehhez a tévéműsorhoz, és ők találták ki, hogy a zenekarunk és ez a műsor illene egymáshoz, tehát próbáljuk meg és lesz, ami lesz. Elmentünk, megpróbáltuk és azóta ott vagyunk. Persze ezáltal ismertté vált az arcunk

Remek buli volt a gólyabál

és ezért nagyon sokat köszönhetünk a műsornak. Azért én úgy érzem, hogy a mi világunk a fellépések és az élő koncertek.

-Igaz, hogy te is tanítóképző főiskolára jársz? Komoly szándékaid vannak tanítással?

Mindenképpen gyerekekkel szeretnék foglalkozni, bár érdekel a pszichológia is. Most kommunikáció és művelődésszervező szakra járok

-Mit szeretnétek elérni, milyen célokat tűztetek ki még magatok elé?

-Azt szeretnénk, hogy minél több helyre eljussunk és minél több élő bulit csináljunk, hogy megkedveltessük mindenkivel ezeket a dalokat, mert biztos vagyok benne, hogy ezek jókedvet és optimizmust sugároznak. Szerintem a közönség amúgy érzi, hogy közülünk mindenki megszállottja ennek a zenének és senki nem kényszerből csinálja.

A közönséget amúgy sem lehet becsapni. Nagyon boldog vagyok, hogy szinte minden korosztálynak (nálam fiatalabbaknak is) tetszik, hiszen azok után, hogy engem az iskolában állandóan cikiztek, bántottak emiatt a stílus miatt, ez nekem most nagyon jól esik.

Bárdosi Balázs (Bárdó)

DR. AVAR LÁSZLÓ (1954-2005)

Elhunyt Dr. Avar László, kedves kollégánk, a KTK Társadalom- és Világgazdaságtan Intézet Társadalomgazdaságtani Intézeti Tanszékének egyetemi adjunktusa.

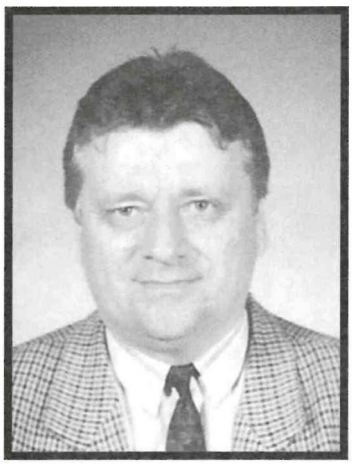

Dr. Avar László 1954-ben született Óföldeákon. 1993-ban szerzet jogi diplomát Szegeden, a JATE Állam- és Jogtudományi Karán. 1997-ben elvégezte a Pénzügyi és Számviteli Főiskolát is.

Kollégánk 1972 és 1990 között a Metripont Mérleggyárban Hódmezővásárhelyen dolgozott, majd 1990-1994 között a Hódgép Járműgyártó Részvénytársaság munkatársa volt. 1994-től - Sopronba költözését követően - három évig a Postabank és Takarékpénztár Rt. Soproni Területi Igazgatóságán dolgozott, majd 1998-2000 között Csorna Város Polgármesteri Hivatala aljegyzője volt.

Öt évvel ezelőtt került főállásban egyetemünk Közgazdaságtudományi Karára. A jogi szakvizsgáját követően (1997) ügyvédi tevékenységet is folytatott Sopronban. Tanszékünkön főállású egyetemi adjunktusként a jogi tárgyakat tanította ambícióval és nagy munkabírással. Az egyetemi oktatói életpályán haladván elvégezte a három esztendős doktori iskolát, PhD disszertációja védésre elkészült. Kutatási témája a foglalkoztatás jogi szabályozása és közgazdaságtudományi kapcsolatrendszere volt. A sors igazságtalansága, hogy PhD-disszertációját betegsége és korai halála miatt már nem tudta megvédeni.

Férfiasan viselte betegségét, erősen bízott, hitt a gyógyulásában és mindent meg is tett a talpraállása érdekében. Tudta, hogy rá, az apára, igen nagy szüksége van a családjának, a két nagyobb gyerekének és a kicsi, éppen csak iskolát kezdő Gergely fiának, akinek a "rosszcsontságáról" néha oly szeretettel beszélt.

Családjával együttérzünk gyászukban.

Kedves Laci! Búcsúzunk Tőled a közgazdaságtudományi kari munkatársaid, intézeti és tanszéki kollégáid. Külön szeretettel búcsúzik: Samu Mihály, Tóth János és Borbély József.

Isten Veled, Béke Veled!

"Ne legyen Néked nehéz a föld"!

FEHÉR DÁNIEL EMLÉKÜLÉS

A Magyar Professzorok Világtanácsa, a Nyugat-Magyarországi Egyetem és az MTA Talajtani Társaság és Talajbiológiai Szakosztály Fehér Dániel akadémikus, egyetemünk tanára halálának 50. évfordulója alkalmából emlékülést rendezett a Rektori Tanácsteremben.

Az emlékülésen megjelentek a professzor tanítványai, munkatársai és tisztelői, valamint a Növénytani Tanszék régi és jelenlegi munkatársai. Dr. Faragó Sándor rektor, intézetigazgató egyetemi tanár bevezetőjében az egyetemi hagyományok és emlékek megőrzésének fontosságát hangsúlyozta. Elsőként Dr. Kecskés Mihály, egyetemi tanár az MPV elnöke ismertette a világhírű professzor munkásságának szakmai hatását a professzorok világtanácsának megalakulására. A hangulatos méltatás után Verő József akadémikus rövid, személyes hangú megemlékezést tartott tudós akadémikus társáról., majd Dr. Kecskés Mihály a tanítvány sszemüvegén keresztül mutatta be Fehér Dániel oktatói és talajbiológiai kutatói nagyságát. Dr. Bartha Dénes tanszékvezető egyetemi tanár, aki a Növénytani Tanszék élén Fehér Dániel utóda, ismertette a tanszék oktatási munkáját és lehetőségeit abban a közel harminc éves időszakban, amikor Fehér Dániel munkássága jellemezte az akkori főiskola tevékenységét. Ekkor alakult ki - selmeci példa nyomán - az egyetem botanikus kertje, amelynek kialakításában a professzornak különleges érdemei voltak. Bemutatták a tanszék archívumában őrzött néhány értékes dokumentumot, valamint a Mágócsy-Dietz Sándor egyetemi tanárral közösen írt több kötetes botanikai kézikönyvet.

Az emlékülés alkalmat adott arra, hogy a professzorok világtanácsának elnöke Fehér Dániel-emlékérmet adományozzon azoknak, akik valamilyen jmódon kapcsolatban álltak a tudós életművével. A kitüntetettek nevében Prof.Dr. Faragó Sándor mondott köszönetet, majd az ülés résztvevői megkoszorúzták a botanikus kertben lévő Fehér Dániel-szobrot.

Helyreigazítás

Lapunk előző számának 36. oldalán Prof.Dr. Moór Arthurról szóló cikkünk szerzőjeként tévesen H. Temesvári Ágota nevét írtuk. A cikk Dr. H. Temesvári Ágota és Dr.Horváth Jenő írása. A tévedésért elnézést kérünk.

(főszerk)

SPORTNAP AZ ATFK-N

GYŐRI GÓLYABÁL

BENEDEK ELEK-NAP

DESIGN HÉT 2005

GICCSPARTY

ALKOTÁS SZÜLETIK Nevezhetünk-e így ember szellemi termékének anyagba öntött vetületét, mely funkcióit kielégítve más ember életszükségleteit vagy feltételeit segíti, egészíti ki vagy tökéletesíti? Hogyan tevékenykednek, és mi mindent vesznek számba alkotók, kiknél a világgal szembeni nyitottság, a szakmai ismeret és tudás birtoklása, az áradó információk hal mazában való tájékozódás, a kreatív gondolkodás, a folyamatos szellemi frissesség és a megújulásra való képesség alapfeltétel? Kiben születik a gondolat, és vajon kimeríthetetlen-e a tudomány, a fantázia és a létrehozni akaráshoz szükséges szerelem? Mi a végcél a forgalomba kerülő termékek használhatóságán, kényelmén, esztétikáján túl? Azt mondom: megoldom, elképzelem, kitalálom, megtervezem és létrehozom, átalakítom, újraélesztem, leegyszerűsítem és kibővítem, kényelmesebbé alakítom, egészség baráttá, újrahasznosíthatóvá teszem, közílést formálóvá, tetszetőssé tervezem, korom ideáltípusát alkotom meg vele, esztétikai élményt nyújtok és divatot teremtek, kezelésre nevelek és oktatok, segítséget nyújtok, örömöt szerzek, igényességet közvetítve igényt elégít ki...
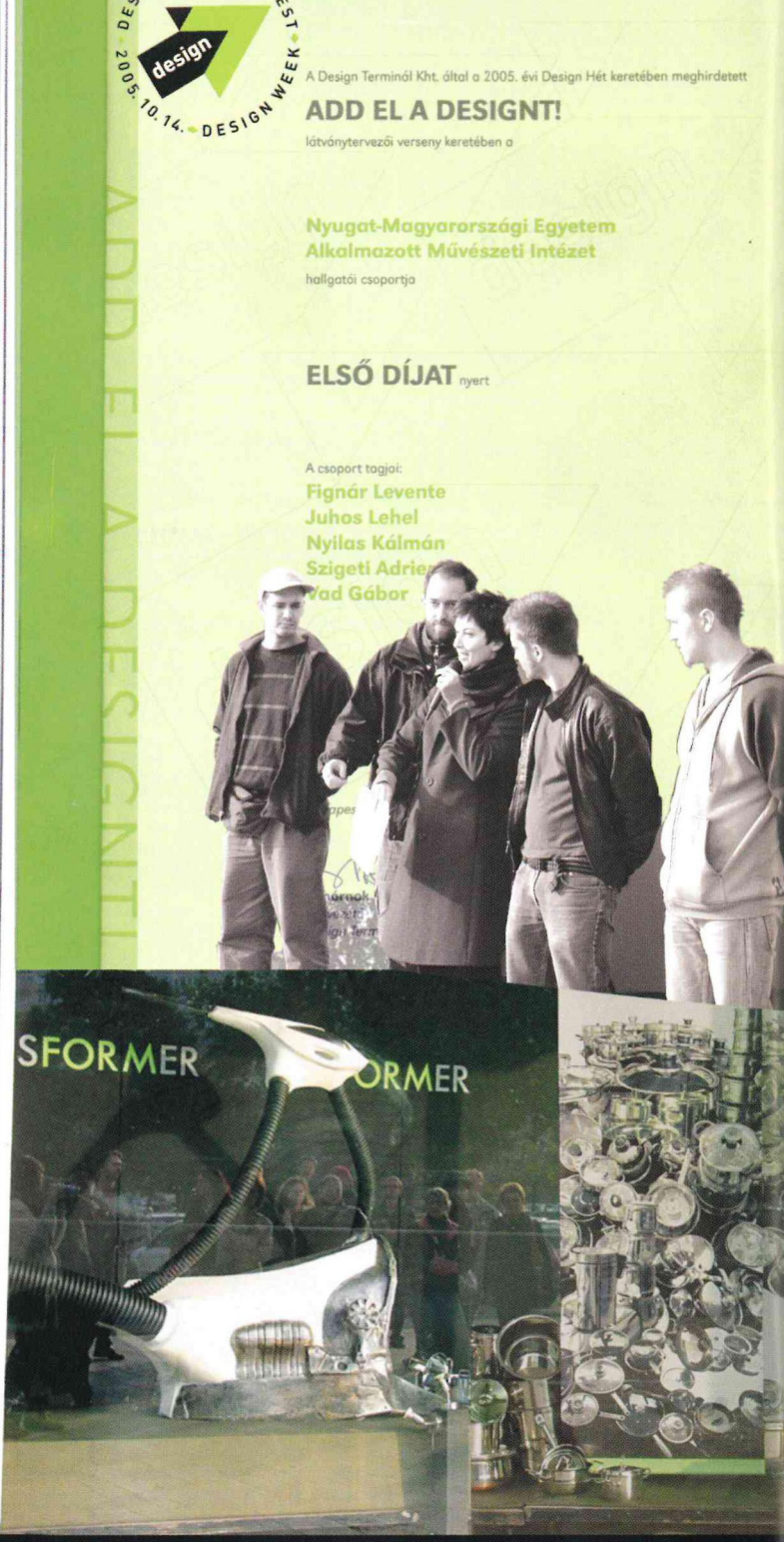
DESIGNER vagyok: formatervező, bútortervező, tárgytervező, csomagolástervező, ipari-formatervező, terméktervező, szilikát-ipari tervező, textiltervező, divattervező látványtervező, jelmez- és díszlettervező, ékszerterző... egy